

HYRYNSALMI

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2025

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

24.3.2026
xx.xx.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	3
1.1.2 Hyrynsalmen kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.1.3 Taloudellinen kehitys tilinpäätösvuonna	10
1.1.4 Hyrynsalmen kunnan toiminnan ja talouden kehitys.....	12
1.1.5 Hyrynsalmen kunnan henkilöstö	13
1.1.6 Ympäristöasiat	18
1.1.7 Hallinnon ja asioiden hallinnan riskit	18
1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä.....	19
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	19
1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	20
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	22
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
1.3.2 Toiminnan rahoitus	23
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	24
1.5 Kokonaistulot ja -menot	25
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	25
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	26
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	30
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	31
1.6.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	31
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	31
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	32
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	35
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	37
2.1 Seurantaa koskeva sääntely ja tavoitteet	37
2.2 Tavoitteiden toteutuminen	37
2.2.1 Yleiset strategiset tavoitteet	37
2.2.2 Talousarvion mukaiset talouden tasapainottamistavoitteet ja tasapainottamistoimenpiteet	39
2.3 Määrärahojen ja talousarvioiden toteutuminen	40
2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen	40
2.3.2 Hallinto- ja elinvoimapalvelut.....	41
2.3.3 Sivistyslautakunta/Sivistyspalvelut	61
2.3.4 Tekniset palvelut.....	89
2.3.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	101
2.3.6 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely	102
2.3.7 Investointien toteutuminen	103
2.3.8 Rahoitusosan toteutuminen	105
2.3.9 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	106

3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	108
3.1	Tuloslaskelma	108
3.2	Rahoituslaskelma.....	109
3.3	Tase.....	110
3.4	Konsernilaskelmat	111
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	114
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	114
4.1.1	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät	114
4.1.2	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	114
4.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	115
4.3	Tasetta koskevat liitetiedot.....	119
4.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	119
4.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	122
4.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 124	
4.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot 125	
4.6	Organisaatorakenne / Tilikartta	127
4.7	Tositelajit	136
4.8	Tilinpäätösasiakirjat.....	136
4.9	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	137

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Hyrnsalmen kunnan asukasluku vuoden 2025 lopussa oli 1984. Väestön väheneminen jatkui ja asukasluku painui nyt ensimmäistä kertaa alle kahden tuhannen. Tämä johtuu ennen muuta suhteellisen korkeasta kuolleisuudesta, joka puolestaan johtuu vanhusvaltaisesta väestöstä. Nuorten ikäluokkien poismuutto työn ja opiskelupaikkojen perässä sekä se, että kuolleisuus on syntyvyyttä selvästi korkeampaa, on muuttanut kunnan väestörakenteen ikääntyneeksi. Eläkeläisten osuus väestöstä on noussut jo yli 50 %:iin. Toimintakertomusvuonna kunta sai muuttovoittoa maahanmuutosta 11 ja kotimaisesta muutosta 13 henkeä. Pieni nuorten tulomuutto, alhainen syntyvyys ja pienet nuorten ikäluokat eivät kuitenkaan uudista kunnan väestöpohjaa. Tämä rakenteellinen vinouma on pitkän aluerakenteellisen keskittymiskehityksen seurausta, ja se koskee valtaosaa Suomen kunnilta. Ilmiöön on erittäin vaikea vaikuttaa pelkästään kunnan omilla keinoilla – suunnan kääntämiseksi tarvittaisiin myös erittäin vahvaa yhteiskunta- ja aluepolitiikkaa.

Pysyvän asutuksen ennakoidaan kunnassa edelleen vähenevän ja ikäihmisten osuuden kasvavan samalla, kun nuorten ja lasten ikäluokat pienevät. Tämä toteutunut ja ennakoitavissa oleva kehitys haastaa Hyrnsalmen ohella muita ylä-Kainuun kuntia ja alueen menestysstrategiaksi onkin muodostumassa älykäs sopeutuminen sekä tiivistyvä ja laajeneva kuntien välinen yhteistyö, jotka sisällytetään kuntastrategiaan.

Vastavoimana pysyvän asutuksen vähenemiselle ja väestön ikääntymiselle on ollut matkailun kasvu. Yksi Hyrnsalmen kunnan kärkitoimialoista on matkailu, jota on kehitetty pitkäjänteisesti erityisesti Ukkohallan alueella. Ukkohallan matkailukeskuksessa on noin 1700 vuodepaikkaa ja kunnassa noin 720 vapaa-ajan asuntoa, joista suurin osa Ukkohallassa. Matkailijat ja mökkiläiset tuplaavat Hyrnsalmen kunnan väkiluvun matkailusesonkiaikoina. Kunnassa käy vuosittain noin 100 000 matkailijaa. Matkailu lisää palvelujen kysyntää. Tämä vaatii myös kunnan tuottamilta palveluilta joustavuutta: vapaa-ajan palveluiden ja sähköisesti verkosta saatavien palveluiden kysyntä on kasvussa. Matkailun kehittämisen tavoitteet kirjataan kunnan strategiaan yhtenä strategisena kärkihankkeena.

Kunnan työpaikoista (vajaa 500 työpaikkaa) 80 % on palveluissa (palveluista noin puolet julkisissa palveluissa), 11 % jalostuksessa ja 9 % alkutuotannossa. Hyvinvointialueella oli kunnassa toimintakertomusvuonna 98 työpaikkaa. Kunnan omia työpaikkoja oli 78. Nämä kaksi olivat suurimmat työllistäjät. Hyvinvointialue etsii toimintaansa voimakkaasti säästöjä ja sen työpaikat kunnassa uhkaavat vähentyä.

Kuntaliitto-konsernin konsulttiyhtiö FCG:n vuonna 2026 laskema elinvoimaindeksi (EVP) parani Hyrnsalmella vuosina 2020–2025 maaseutukunnista neljänneksi eniten, +16,5 pistettä, EVP-indeksin kriteerit koostuvat tulotasoa, yritystoiminnan aktiivisuutta, koulutusta, työllisyyttä ja työpaikkaomavaraisuutta, väestön huoltosuhdetta, avoimen sektorin työpaikkojen muutosta, talouden tunnuslukuja, yritysperustantaa sekä sairastavuutta kuvaavista mittareista. Hyrnsalmen elinvoiman vahvistumista selittävät tuulivoimarakentaminen, matkailun kehittyminen kunnassa sekä työpaikkaomavaraisuus.

Vanhusvaltaisen kunnan elinkeinorakenne oli siis toimintakertomusvuoden palvelumallilla ja palvelurakenteella erittäin vahvasti hyvinvointialue- ja kuntapalvelupainotteinen. Julkiset palvelut tukevat myös yksityisiä palvelun tuottajia, sillä kunta ja kuntakonserni ostivat, ja ostavat jatkossakin, sopiusten ja kilpailutusten kautta suhteellisen paljon myös erilaisia yritysten tuottamia palveluja, esim. logistiikkaan, investointeihin, hankkeisiin, suunnitteluun ja tekniseen huoltoon liittyen. Myös kunnan investoinnit, kuntaan saatavat yksityiset investoinnit, erityisesti tuulivoimaan, tukevat vahvasti kunnan yrityselämää ja elinvoiman säilymistä. Toimintakertomusvuonna käynnistettiin Metsä-Juntulan energiapuiston sekä Ukkohallan huipun kaavoitusprosessit. Metsä-Juntulan energiapuistosta tehtiin kaavoitussopimus UB Uusiutuva energia -sijoitusyhtiön kanssa ja Ukkohallan huipun kaavoituksesta

Vaara-Kainuun matkailuyhdistyksen kanssa. Metsä-Juntulan energiapuistoon tavoitellaan uusiutuvan energian tuotantoa sekä muun muassa datakeskusta. Ukkohallan huipun kaavoituksella (Saunamaan asemakaavan laajennus) mahdollistetaan erityisesti kansainvälisiä matkailijoita kiinnostavien majoituspaikkojen lisärakentaminen Pienen Tuomivaaran huipulle.

Hyrnsalmen kunnan vahvuus on suhteellisen hyvä työpaikkaomavaraisuus ja iskunkestävä, resilientti mikroyrityskanta, joka kestää hyvin suhdannevaihteluita. Selvästi suurin yritystoimiala, sekä työpaikkojen että liikevaihdon suhteen, on kuljetus ja varastointi, joka hyötyy tuulivoimarakentamisesta sekä aktiivisesta metsätaloudesta. Julkisten palveluiden suhteellisen suuri osuus työpaikoista (yli kolmannes) sekä iäkäs väestö haastavat kunnan taloudellisen kestävyuden. Kunnan infrastruktuuri ja kiinteistöt on aikoinaan rakennettu tuntuvasti nykyistä suuremmalle väestölle. Kunnan kiinteistöyhtiö Kt Oy Ahmahakan taloutta rasittaa koko ajan aleneva kiinteistöjen käyttöaste sekä vesi- ja energiayhtiö Vesi-Mega Oy:n taloutta veden ja energian käytön väheneminen.

Toimintakertomusvuonna tehtiin merkittävä alaskirjaus, joka alensi kunnan tulosta. Poistoeron muutoksen myötä tulosvaikutus jäi kuitenkin melko pieneksi ja kunnan tulos muodostui suhteellisen hyväksi; tulos oli noin 625 000 ylijäämäinen. Tytäryhtiöt tekivät kuitenkin reilusti tappiota: Ahmahaka noin -300 000 euroa ja Vesi-Mega noin -250 000 euroa. Yhtiöiden tappiot yhdessä alaskirjauksen kanssa (kunnan tulokseen positiivisesti vaikuttanut poistoeron muutos eliminoitiin konsernitaseessa) painoivat koko Hyrnsalmen kuntakonsernin tilinpäätöksen miltei 112 000 euroa tappiolle.

Kunnan kiinteistömässä tulee jatkossakin haastamaan kunnan taloutta. Toimintakertomusvuonna käynnistettiin kiinteistöstrategian laatiminen. Kiinteistöjen kestävästä kehittämisestä muotoillaan yksi kunnan strateginen kärkihanke tälle valtuustokaudelle.

Kehittämistyötä on tehostettu erilaisella relevantilla hanketoiminnalla: omilla kuntastrategiaa tukevilla hankkeilla ja osallistamalla maakunnallisiin yhteishankkeisiin. Vahvoja painopisteitä kunnan omassa kehittämishanketoiminnassa ovat vuoden 2025 aikana olleet matkailun ja vihreän siirtymän edistäminen.

Kunnalta ja koko kuntakonsernilta vaaditaan jatkossa nykyistäkin enemmän strategista ketteryyttä, sillä talouden niukkuus, palvelujen digitalisointi ja uudenlaiset yhteistyö- ja tuotanto- sekä kehittämismallit kunnallisissa palveluissa lisääntyvät. Tekoälyn kiihtyvä laajentuminen palvelujärjestelmiin vain vauhdittaa tätä kehitystä. Kuntalaisten tärkeinä pitämät ilmasto- ja luontoarvot on otettava konkreettisesti huomioon myös kunnan päätöksenteossa ja kuntapalvelujen tuottamisessa. Toimintansa vakiinnuttanut hyvinvointialue ja vuoden 2025 alusta aloittanut uusi kokonaan kunnille siirtynyt TE-palvelukokonaisuus pakottavat kunnan ja kuntakonsernin kehittämään toimintatapojaan ja palvelujaan sekä työnjakoa ja yhteistyötä.

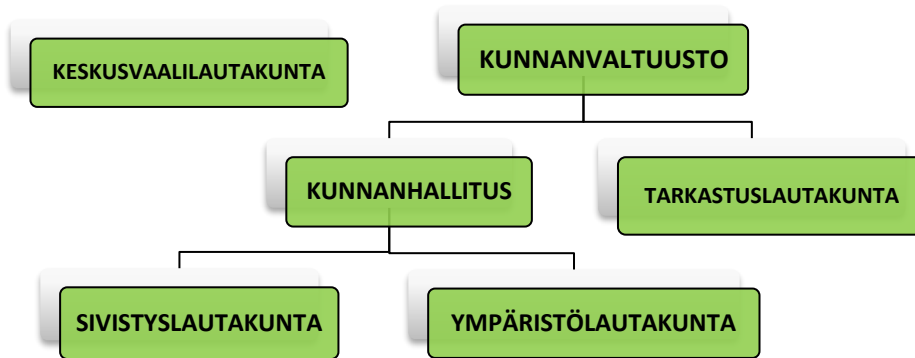
1.1.2 Hyrnsalmen kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan organisaatio ja toiminnot jakautuvat luottamushenkilöorganisaatioon ja palveluorganisaatioon (ks. kuva alla). Kunnallinen päätösvalta perustuu kuntien edustukselliseen demokratiaan. Asukkaat valitsevat vaaleissa ylimmän päättävän toimielimen, valtuuston. Muut kunnalliset luottamushenkilöistä koostuvat elimet ovat kunnanhallitus, lautakunnat sekä erilaiset johtokunnat ja toimikunnat. Hyrnsalmen luottamushenkilöorganisaatio on suhteellisen kevyt. Valtuustokauden vaihtuessa 1.8.2021 alkaen kunnanhallituksen, sivistyslautakunnan ja ympäristölautakunnan jäsenmääriä pienennettiin aiemmasta.

Kunnanvaltuusto päätti 11.12.2024 hallintosäätömuutoksesta, jonka myötä valtuuston koko pienentyi 19 valtuutettuun valtuustokaudelle 2025–2029. Tätä ennen valtuustossa oli 21 jäsentä.

Hallintosäätöä uudistettiin jälleen 11.2.2025 § 24, jolloin kunnan toimielinorganisaatio uudistettiin 1.6.2026 alkaen. Toimintansa aloittivat uudet toimielimet: lupa- ja valvontalautakunta, elinvoimavaliokunta ja hyvinvointivaliokunta. Sivistys- ja ympäristölautakuntien toiminta päättyi ja niiden tehtävät

jaettiin lupa- ja valvontalautakunnalle, kunnanhallitukselle ja viranhaltijoille. Seuraavissa kuvissa on kuvattu kunnan organisaatio ennen ja jälkeen organisaatiomuutoksen.

Hyrynsalmen kunnan organisaatio 31.5.2025 saakka.

Hyrynsalmen kunnan organisaatio 1.6.2025 alkaen.

Kunnanvaltuusto

Toimintavuoden aikana kunnanvaltuusto kokoontui 7 kertaa.

Valtuutetut 1.1.–31.5.2025

Bäckman Markku
Hankkila Juha

SDP
SDP

Heikkinen Aira	KESK
Heikkinen Helena	KESK
Heikkinen Pertti	KESK
Heikkinen Tarmo	KESK
Helenius Anssi	VAS
Juntunen Ari	PS
Kaartinen Kati	KESK
Kemppainen Esa	KESK
Kemppainen Tapani	KESK
Keränen Pauli	KESK
Keränen Taisto	KESK
Kivijärvi Tuula	KESK
Kortelainen Juha	VAS
Kurkinen Herkko	KESK
Kuvaja Outi	SDP
Moilanen Heimo	PS
Nykänen Kati	KESK
Sorri Johanna	KESK
Tolonen Jussi	SDP

Valtuutettuja yht. 21

Valtuuston puheenjohtaja
Valtuuston I varapuheenjohtaja
Valtuuston II varapuheenjohtaja

Sorri Johanna
Heikkinen Pertti
Bäckman Markku

Valtuutetut 1.6.-31.12.2025

Bäckman Markku	SDP
Hankkila Juha	SDP
Heikkinen Aira	KESK
Heikkinen Pertti	KESK
Kaartinen Kati	KESK
Kaartinen Samuli	KESK
Kemppainen Esa	KESK
Kemppainen Peter	KESK
Kemppainen Tarja	PS
Kemppainen Taru	KESK
Keränen Pentti	KESK
Keränen Taisto	KESK
Kivijärvi Tuula	KESK
Kurkinen Hanna	KESK
Kurkinen Herkko	KESK
Kuvaja Outi	SDP
Moilanen Heimo	PS
Romppainen Mikael	KESK
Tolonen Jussi	SDP

Valtuutettuja yht. 19

Valtuuston puheenjohtaja
Valtuuston I varapuheenjohtaja
Valtuuston II varapuheenjohtaja

Kemppainen Esa
Heikkinen Pertti
Bäckman Markku

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2025 aikana 14 kertaa.

Kunnanhallituksen jäsenet 1.1.–31.5.2025:

Jäsenet

Heikkinen Aira	KESK
Kaartinen Kati	KESK
Kemppainen Esa	KESK
Kemppainen Tapani	KESK
Kivijärvi Tuula	KESK
Kortelainen Juha	VAS
Tolonen Jussi	SDP

Varajäsenet

Puhakka Iris	KESK
Kurkinen Herkko	KESK
Keränen Taisto	KESK
Keränen Pauli	KESK
Heikkinen Helena	KESK
Helenius Anssi	VAS
Kuvaja Outi	SDP

Jäseniä yht. 7

Kunnanhallituksen puheenjohtaja
Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja

Kemppainen Tapani
Kortelainen Juha

Kunnanhallituksen jäsenet 1.6. – 31.12.2025

Jäsenet

Kaartinen Kati	KESK
Kaartinen Samuli	KESK
Kemppainen Taru	KESK
Kivijärvi Tuula	KESK
Moilanen Heimo	PS
Romppainen Mikael	KESK
Tolonen Jussi	SDP

Varajäsenet

Kurkinen Hanna	KESK
Kurkinen Herkko	KESK
Heikkinen Aira	KESK
Nykänen Kati	KESK
Kuvaja Outi	SDP
Kemppainen Peter	KESK
Kuvaja Outi	SDP

Jäseniä yht. 7

Kunnanhallituksen puheenjohtaja
Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja

Kaartinen Kati
Kivijärvi Tuula

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2025 aikana 8 kertaa.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.1.–31.5.2025:

Jäsenet

Heikkinen Tarmo	KESK
Heikkinen Ulla	KESK
Kemppinen Tarja	VAS
Kuusela Raimo	SDP
Nykänen Kati	KESK

Varajäsenet

Kemppainen Esa	KESK
Tolonen Helka	KESK
Mäkeläinen Sirpa	VAS
Leinonen Pekka	SDP
Heikkinen Pertti	KESK

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja

Nykänen Kati
Heikkinen Tarmo

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.6.–31.12.2025

Jäsenet

Hankkila Juha	SDP
Heikkinen Helena	KESK
Heikkinen Ulla	KESK
Keränen Pauli	KESK
Keränen Taisto	KESK

Varajäsenet

Kuusela Arja	SDP
Kemppainen Matti	KESK
Leinonen Antti-Lassi	KESK
Kemppainen Paula	KESK
Heikkinen Pertti	KESK

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja

Keränen Taisto
Hankkila Juha

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta kokoontui kevään 2025 aikana 5 kertaa.

Sivistyslautakunnan jäsenet 1.1.–31.5.2025

Jäsenet		Varajäsenet	
Heikkinen Aira	KESK	Puhakka Iris	KESK
Juntunen Ari	PS	Moilanen Heimo	PS
Kaartinen Kati	KESK	Kivijärvi Tuula	KESK
Kurkinen Herkko	KESK	Leinonen Antti-Lassi	KESK
Kuvaja Outi	SDP	Heikkinen Asta	SDP
Sivistyslautakunnan puheenjohtaja		Kurkinen Herkko	
Sivistyslautakunnan varapuheenjohtaja		Kuvaja Outi	

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta kokoontui kevään 2025 aikana 4 kertaa.

Ympäristölautakunnan jäsenet 1.1.–31.5.2025:

Jäsenet		Varajäsenet	
Hankkila Juha	SDP	Leinonen Pekka	SDP
Heikkinen Helena	KESK	Tolonen Helka	KESK
Keränen Taisto	KESK	Keränen Pauli	KESK
Kivijärvi Tuula	KESK	Kaartinen Kati	KESK
Moilanen Heimo	PS	Juntunen Ari	PS
Ympäristölautakunnan puheenjohtaja		Keränen Taisto	
Ympäristölautakunnan varapj.		Moilanen Heimo	

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnassa on viisi jäsentä ja varajäsentä. Keskusvaalilautakunta kokoontui vuoden 2025 aikana 8 kertaa.

Keskusvaalilautakunnan jäsenet 1.1.–31.12.2025:

Jäsenet
Heikkinen Kari
Heikkinen Ulla
Keränen Olli
Saukko Tuulikki
Suutari Eija

Varajäsenet
Suutari Markku
Keränen Pauli
Kivijärvi Matti
Moilanen Alpo
Kytölä Raija

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja
Keskusvaalilautakunnan varapj.

Heikkinen Ulla
Suutari Eija

Lupa- ja valvontalautakunta 1.6. - 31.12.2025

Lupa- ja valvontalautakunta kokoontui vuoden 2025 aikana 2 kertaa.

Jäsenet

Kemppainen Peter
Moilanen Heimo
Heikkinen Aira

Varajäsenet

Romppainen Mikael
Perkiö Jukka
Heikkinen Helena

Lupa- ja valvontalautakunnan pj
Lupa- ja valvontalautakunnan varapj.

Kemppainen Peter
Moilanen Heimo

Hyvinvointivaliokunta 1.6. - 31.12.2025

Hyvinvointivaliokunnassa on viisi (5) jäsentä, joista yksi toimii puheenjohtajana ja yksi varapuheenjohtajana. Hyvinvointivaliokunta kokoontui vuoden syksyn 2025 aikana 2 kertaa.

Jäsenet

Heikkinen Pertti
Keränen Pentti
Kurkinen Hanna
Kurkinen Herkko
Kuvaja Outi

Hyvinvointivaliokunnan puheenjohtaja
Hyvinvointivaliokunnan varapuheenjohtaja

Heikkinen Pertti
Kuvaja Outi

Elinvoimavaliokunta 1.6. - 31.12.2025

Elinvoimavaliokunta kokoontui vuoden 2025 aikana 2 kertaa.

Jäsenet

Bäckman Markku
Heikkinen Aira
Heikkinen Tarmo
Kemppainen Tarja
Kämäräinen Asko (27.8.2025 saakka)
Nykänen Kati (alk.28.8.2025)

Elinvoimavaliokunnan puheenjohtaja
Elinvoimavaliokunnan varapj.

Bäckman Markku
Heikkinen Aira

Hyrynsalmen kunnan palveluorganisaatio

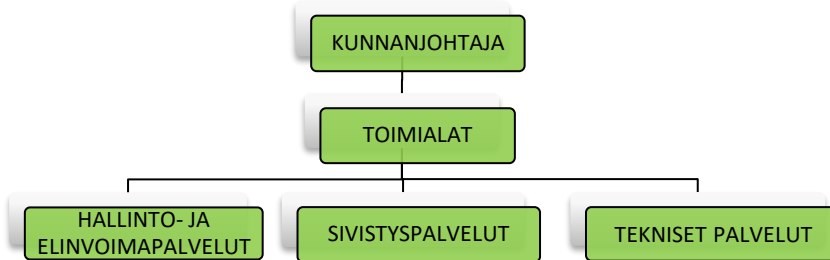
Hyrynsalmen kunnan **palveluorganisaation** muodostavat seuraavat osastot: hallinto- ja elinvoimapalvelut, sivistyspalvelut ja tekniset palvelut (ks. seuraava kuva). Osastojen välistä tehtävienjakoa sääntelee hallintosääntö. Osastojen välistä käytännön yhteistyötä on koordinoitu lähinnä johtoryhmätyöskentelyn kautta.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat, joille on hallintosäännöissä määritelty päätösvaltaa (ks. kuva alla). Näitä ovat

- hallinto- ja elinvoimapalvelujen osalta: kunnanjohtaja, kehityspäällikkö, hallintopäällikkö (huom. aluearkkitehdin virka täyttämättä)

- sivistyspalvelujen osalta: sivistyspalvelujen osastopäällikkö, rehtorit ja varhaiskasvatuspäällikkö
- teknisten palvelujen osalta: teknisten palvelujen osastopäällikkö, käyttöpäällikkö, rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja.

Kaikkiaan kunnan palveluorganisaatiossa työskenteli vuoden 2025 lopussa 74 henkilöä. Kunta on siis edelleen paikallisesti erittäin merkittävä työllistäjä. Vaikka osastoilla on paljon yhteistä palvelutuotantoa ja tiimejä, on niillä myös selkeät omat roolit. Sivistys- ja tekniset palvelut ovat toiminnallisten asiakaspalvelujen tuottajia. Hallinto puolestaan johtaa yleistä elinvoima- ja elinkeinojen kehittämistyötä sekä organisoii operatiivisella tasolla kuntademokratiaa ja koko organisaation, myös koko kuntakonsernin, hallintoa ja seurantaa sekä tuottaa niihin liittyviä palveluja.

1.1.3 Taloudellinen kehitys tilinpäätösvuonna

Maailman ja Suomen talouskehityksen yleispiirteitä

Maailmantalouden kasvu jatkuu ja pysyttelee melko nopeana, vaikka näkymät vaihtelevat. Kasvu hidastuu 3,1 prosenttiin 2025 ja edelleen 3,0 prosenttiin 2026, mutta elpyy 3,2 prosenttiin vuonna 2027. Euroalueella talous elpyy, mutta eri maiden kasvunäkymien suhteen on suuria eroja. Yhdysvalloissa talouskasvu hidastuu tullien välittyessä yhä laajemmin kuluttajahintoihin. Nousevien maiden kasvu puolestaan on nopeaa. Maailmankaupan näkymät ovat melko myönteiset epävarmuudesta huolimatta. Geopoliittiset jännitteet varjostavat näkymiä, mutta energiamarkkinoiden näkymät ovat vakaat.

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaa vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu ensi vuonna. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Heikosta suhdanteesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä supistuu vuonna 2025 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkavat vaikuttaa. Suhdanteen kohenemisesta huolimatta julkisyhteisöjen alijäämä syvenee vuonna 2026 4,5 prosenttiin. Valtion menoja kasvattavat erityisesti puolustushankinnat sekä korkomenojen nousu. Pitkittynyt taantuma ja veronkevennykset puolestaan hidastavat verotulojen kasvua siitä, mitä se parhaimmillaan voisi olla. Pitkällä aikavälillä alijäämä pysyy syvänä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030.

Velka ylittää 90 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2026. Hidas talouskasvu sekä syvä alijäämäisyys kasvattavat velanottoa. Lisäksi kuluvana vuonna velanotto kasvaa useista alijäämästä riippumattomista syistä. Velanotto jatkuu seuraavina vuosina hitaampana, kasvattaen velkasuhdetta keskimäärin 1,5 prosenttiyksikköä vuodessa. Vuonna 2030 velka on jo lähes 97 prosenttia.

EU:n perussopimus säättää alijäämän riskirajaksi 3 prosenttia ja velan riskirajaksi 60 prosenttia suhteessa BKT:hen. EU:n ministerineuvoston todettua riskirajojen ylittyvän liiallisesti jäsenvaltion on ryhdyttävä suunnitelmallisiin ja tehokkaisiin toimiin alijäämän pienentämiseksi alle 3 prosentin ja velan pienentämiseksi kohti 60 prosenttia. Euroopan komissio esittääkin, että neuvosto toteaisi Suomen alijäämän olevan liiallinen ja asettaisi Suomen liiallisen alijäämän menettelyyn. Lisäksi kansanedustajista koostuva parlamentaarinen työryhmä neuvottelee parhaillaan julkisen talouden rahoitusasematavoitteesta, joka ohjaisi vuonna 2027 aloitettavaa hallitusta ja kääntäisi toteutukseen julkisen talouden velan alenevalle uralle suhteessa BKT:hen.

Julkisen talouden epävarma tilanne uhkaa kansalaisten luottamusta Suomen kykyyn rahoittaa ja tuottaa laissa säädetyt julkiset palvelut ja etuudet. On hyvin mahdollista, että julkiseen talouteen ja palvelulupaukseen kohdistuva epävarmuus kasvattaa yksityistä säästämistä, jarruttaa talouden kasvua ja pitää yllä julkisen talouden alijäämiä Suomessa. Edellä esitetystä johtuen tulevilla vaalikausilla on löydettävä keinoja julkisen talouden vakauttamiseen.

Lähde: Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus, talvi 2025, 18.12.2025.

Kainuun talousalueen kehitys

Kainuussa aluetalouden kasvu on ollut maakunnista nopeinta 10 vuoden ajan. Aluetalous on kasvanut erityisesti kärkitoimialojen (kaivannaisala ja kemianteollisuus, matkailu, teknologiateollisuus ja biotalous) vetämänä ja näillä aloilla on myös positiiviset näkymät sekä vahvaa kasvu- ja vientipotentiaalia. Kärkitoimialojen laaja-alaisuus on lisännyt alueen kriisinkestävyyttä.

Kainuun hyvän kehityksen ja kasvun esteenä ja hidasteena ovat erityisesti sähkö- ja kaivosverotuksiin tulevat muutokset, jotka voivat pysäyttää suuret Kainuuseen suunnitellut datakeskus- ja muut teolliset investoinnit sekä vaikuttaa toteutuessaan merkittävästi kaivosteollisuuden toimintaedellytyksiin ja aluetalouteen. Kaivannaisala ja kemianteollisuus on Kainuun merkittävin työllistäjä. Lisäksi investointien kokonaisrahoituksen ja yritysten lainansaannissa on haasteita.

Kriittisiksi kehittämisen kohteiksi on tunnistettu saavutettavuus, investointien edistäminen, puhtaan siirtymän ja infran sekä TKI-toiminnan vahvistaminen, yritystoiminnan kehittäminen ja omistajanvaihdosten onnistuminen, osaavan työvoiman saatavuus ja työkyky, väestön vähenemiseen ja ikääntymiseen liittyvä älykäs sopeutuminen, Kainuun veto- ja pitovoiman kehittäminen ja Kainuun sisäisen polarisaation tasoittaminen sekä raja-alueiden elinvoiman vahvistaminen.

Teknologiateollisuudesta datakeskustoimiala on noussut Kainuun strategiseksi vahvuudeksi ja kansainväliseksi vetovoimatekijäksi. Se tukee alueen elinvoimaa, työllisyyttä ja teknologista kehitystä sekä vahvistaa alueen TKI-toimintaa. Kainuun datakeskusekosysteemiä kehitetään määrätietoisesti siten, että se lisää toteutuessaan elinvoimaa koko Kainuun alueelle ja tuo lisäarvoa koko Suomelle. Uusiutuvan energian investoinnit vauhdittavat puhdasta siirtymää ja tukevat energiain-
tensiivisen teollisuuden sijoittumista alueelle. Kainuun kantaverkko vaatii kuitenkin nopeaa vahvistamista.

Kansainvälinen matkailu on vahvassa kasvussa ja suoria lentoyhteyksiä on saatu useita tulevalle talvikaudelle. Lentoyhteyksien turvaaminen Helsingin ja Kajaanin välillä on jatkossa erittäin tärkeää alueen elinvoiman, niin matkailun kuin muun elinkeinoelämän kannalta.

Kainuun työvoimatarpeesta jopa 70 % kohdistuu suorittavan työn työpaikkoihin, joten ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkaukset lisäävät entisestään kasvavaa työvoimapulaa. Aluekehitysvarojen uudelleenkohdentaminen ja väheneminen Kainuussa tuo myös epävarmuutta alueelle, mikä vähentää esimerkiksi tutkimuksesta liiketoiminnaksi tuotettaville innovaatioille kohdennettavaa tukea.

Lähde: Kainuun Liitto, Kainuun tilanne- ja kehityskuva 31.10.2025.

Kunnallistalous

Kuntahallinnon alijäämä on heikentynyt vuonna 2025. Valtiovarainministeriön taloudellisessa katsauksessa (joulukuu 2025) alijäämän arvioidaan kasvavan vuoden 2024 0,3 prosentista noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Kuntahallinto pysyy todennäköisesti 0,5 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla melko voimakkaasti, mikä aiheutuu pääosin hintojen noususta. Keväällä sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin työvoimakustannuksia. Lisäksi kunta-alan ansiokasvun ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokasvun vuosina 2027–2028 palkkausjärjestelmien kehittämissuunnitelman vuoksi.

TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntahallinnon kulutuksen volyymia väliaikaisesti vuonna 2025. Uudistuksen myötä kunnista tulee suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin. Erityisesti korkean rakenteellisen työttömyyden alueilla työttömyyden kustannukset voivat nousta merkittävästi. Uudistus on ajoittunut myös heikkoon suhdannetilanteeseen, mikä on lisännyt kuntien työttömyysturvan rahoituskustannuksia aiemmin ennakoitua enemmän. Kuntien peruspalveluiden painopiste säilyy kuitenkin edelleen koulutus- ja sivistyspalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Palvelutarpeen väheneminen ei kuitenkaan johda kustannusten laskuun samassa suhteessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike lisäävät kuntien välisiä eroja. Muuttotappiokunnissa tulopohja heikkenee ja työikäinen väestö vähenee. Toisaalta erityisesti kasvukeskuksissa kasvava väestö ylläpitää voimakkaita investointitarpeita. Merkittävä osa kuntien investoinneista kohdistuu välttämättömiin investointeihin kuten rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin. Kuntakohtaisista eroista huolimatta investoinnit pysyvät ennustejaksolla kokonaisuutena korkealla tasolla.

Verotulot ovat kuntien merkittävin tulonlähde. Painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousee 7,62 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän vuositulot kuntien verotuloja yhteensä noin 50 miljoonaa euroa. Keskipitkällä aikavälillä suhdannetilanteen parantuessa kuntahallinnon verotulojen kasvu kiihtyy noin neljään prosenttiin vuosina 2026–2030.

Tulonsiirrot valtiolta kunnille kasvavat TE-palvelu-uudistuksen laajentaessa kuntien tehtäviä ja rahoitusvastuuta. Valtionosuuksia vähentää kuitenkin samanaikaisesti peruspalveluiden valtionosuuksiin aiemmin kohdennetut vähennykset. Kuntien alijäämä supistuu hieman vuoden 2027 jälkeen, kun valtionosuuksien määräaikaiset leikkaukset päättyvät. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan menopaineita ja kuntahallinto pysyy noin 0,3 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen.

Valtiovarainministeriön mukaan (VM:n taloudellinen katsaus, talvi 2025) ennusteeseen sisältyy sekä ylä- että alasuuntaisia riskejä. Kuntahallinnon menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Lisäksi muut menolisäykset, kuten arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset tai työttömyysetuuksien rahoituskustannukset voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus, talvi 2025, 18.12.2025.

1.1.4 Hyrynsalmen kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Hyrynsalmi edustaa Pohjois-Suomessa ja Kainuun maakunnassa tyypillistä harvaan asutun (n. 1,6 as/km²) maaseudun pientä kuntaa, jossa korkeasta kuolleisuudesta ja poismuutosta johtuva väestön väheneminen on jatkunut 1960-luvulta lähtien. Vuoden 2025 lopussa väkiluku laskee ensimmäisen kerran alle 2000 asukkaan: joulukuun lopussa hyrynsalmelaisia oli 1984. Vähintään 65-vuotiaita on

noin puolet kunnan väestöstä. Miesten enemmisyys on selvä työikäisissä, mikä johtuu naisten herkemmästä muuttoaktiivisuudesta. Naisia puolestaan on lievä enemmistö yli 65-vuotiaissa, mikä johtuu naisten korkeammasta keski- ja eliniästä. Alle 15-vuotiaiden osuus oli vain noin 8,5 %. Kunnan väestörakenne muodostaa haastavan elinkeinojen kehittämissympäristön ja vaativan kunnallisten palvelujen järjestämissympäristön. Haasteeseen vastaamiseksi hallintoa, lakisäätteisten varhaiskasvatus- ja sivistyspalvelujen sekä teknisten palvelujen ja kaavoituksen rakenteita on virtaviivaistettu ja toimintoja tehostettu. Elin- ja vetovoiman kehittämisessä on hyödynnetty tehokkaasti myös ulkopuolista hankerahoitusta.

Hyrnsalmen kunta pääsi toimintakertomusvuonna hyvään tulokseen huolimatta tehdystä kiinteistön arvon alaskirjauksesta. Konsernitulos painui kuitenkin odotettua heikommaksi johtuen suurimpien tytäryhtiöiden tappiollisista tuloksista. Yleinen vaikea taloustilanne heijastuu tulevina vuosina epävarmuutena myös kunnan talouteen. Kuntien kasvanut vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta tekee kuntien taloudesta helpommin suhdanteisiin reagoivan. Maailmantalouden yleinen epävarmuus ja levoton kansainvälinen tilanne vaikuttavat, ainakin epäsuorasti, myös kuntatalouteen. Myös varautumiseen satsataan ja kiinnitetään selvästi aiempaa enemmän huomiota.

Huolimatta vuoden 2025 negatiivisesta konsernituloksesta Hyrnsalmen kunnan talous on vakaa ja tasapainossa. Taseeseen kertyneet alijäämät on saatu katetuksi aiempien vuosien hyvillä tuloksilla.

Olellaiset muutokset Hyrnsalmen kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vanhusvaltaisen kunnan elinkeinorakenne on luonnollisesti nykyisellä palvelumallilla julkis palvelu-painotteinen, joka näkyy kunnan suurena roolina paikallisyhteisössä – sekä palvelujen tuottajana että työllistäjänä. Pääosin julkisilla varoilla operoivat kunta ja hyvinvointialue ovat selvästi kunnan suurimmat työllistäjät (noin kolmannes työpaikoista).

Kunnan organisaatio on toteuttanut säästöohjelmaa koko edellisen valtuustokauden ja sovelletusti myös kuluvan kauden. Kunnan kiinteistökanta on kuitenkin vanhenevaa ja siihen on väistämättömästi reagoitava. Tilinpäätösvuonna toteutettiin kiinteistöjen arvojen alaskirjauksia, mikä heikensi sekä kunnan että konsernin tulosta. Taseen ylijäämää on kuitenkin kartutettu vuosina 2022–2024 positiivisilla tuloksilla, kunnan osalta myös vuonna 2025. Vuoden 2025 jälkeen ylijäämä on kunnan osalta 5,9 miljoonaa euroa ja kuntakonsernilla n. 4 miljoonaa euroa.

Toimintaympäristöstä nouseviin haasteisiin on vastattu Hyrnsalmella edelleen yhtenäistämällä organisaatiota, parantamalla palvelurakennetta ja puuttamalla ei lakisäätteisten palvelujen priorisointiin ja tasoon. Myös velkaantuminen on pidetty kurissa – investointeja on toteutettu harkitusti kassavaroilla, pääpaino on ollut rakenteellisissa investoinneissa, joilla on parannettu palvelujen laatua ja tehostettu käyttötaloutta pitkällä tähtäyksellä. Kunta on tällä hetkellä lähes velaton (peruskunnalla on ainoastaan pieni, noin kassan kokoinen, kassanhallintalaina), mikä antaa mahdollisuuksia uusille investoinneille ja helpottaa huomattavasti uusien hankkeiden suunnittelua ja toteuttamista.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut on kilpailutuksen kautta tuottanut vuoden 2023 alusta alkaen Kuntalaskenta Oy. Ateria- ja puhtaanapito palvelut ovat tuottaneet 1.2.2024 alkaen SOL ja Vireko. ICT-palvelut tuottaa yhteiskilpailutuksen tuloksena 1.1.2026 alkaen Lounea, tätä ennen Atea.

Valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2025 kunnan toimielinorganisaatio uudistettiin siten, että sivistys- ja ympäristölautakuntien toiminta lakkasi. Rakennusvalvonnan toimielimenä aloitti lupa- ja valvontalautakunta. Lisäksi työskentelyn aloittivat valmistelemina toimieliminä hyvinvointi- ja elinvoimavaliokunnat.

1.1.5 Hyrnsalmen kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hyrnsalmen kunnan palveluksessa oli 31.12.2025 yhteensä 74 henkilöä, joista vakinaisessa työsuhteessa oli 51 (7 osa-aikaista) ja määräaikaista 22. Henkilötyövuosina (HTV 2) henkilöstön määrä on 74,1 htv (2025).

Seuraavat taulukot ja kuvat osoittavat henkilöstön määrän, työsuhteiden luonteen sekä ikärakenteen.

Palvelussuhteen luonne

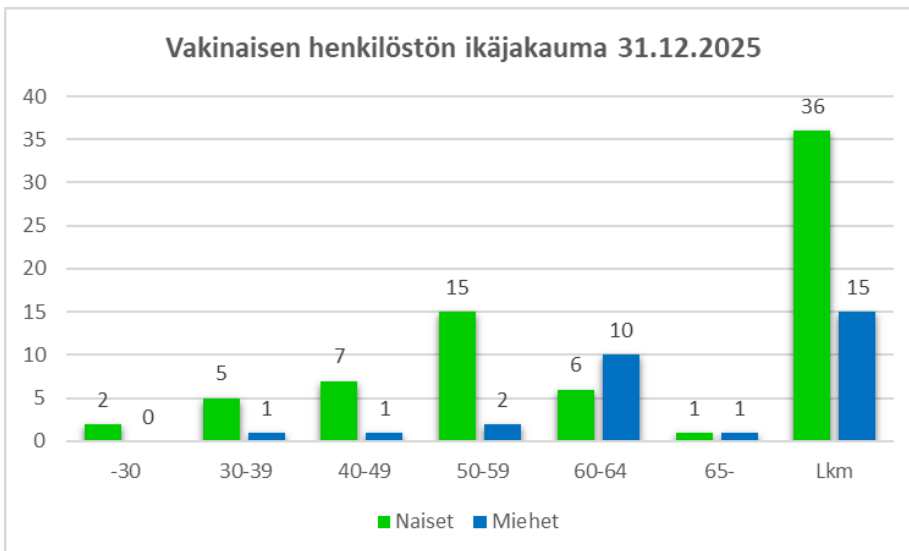
Henkilöstö	31.12.2025	31.12.2024	Muutos
Toistaiseksi voimassa oleva	51	48	3
Määräaikainen	22	21	1
Oppisopimus	1	1	0
Palkkatuki			
Yhteensä	74	70	4

Päätoimisuus

Henkilöstö 31.12.2025	Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	Sivistyspalvelut	Tekniset palvelut	Yht.
Kokoaikatyö (vak.)	5	29	10	44
Osa-aikatyö (vak.)		6	1	7
Kokoaikatyö (määräaikainen)	5	15	1	21
Osa-aikatyö (määräaikainen)		1		1
Oppisopimus (määräaikainen)		1		1
Kokoaikatyö (palkkatuki)				
Osa-aikatyö (palkkatuki)				
Yht.	10	52	12	74

Ikärakenne

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 52,9 (miehet 58,5 ja naiset 50,5).

Eläkkeelle siirtyminen

Vuoden 2025 aikana vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 5 henkilöä.

Kuntien eläkevakuutus (Keva) on julkaissut maaliskuussa 2025 eläköitymisennusteensa vuosille 2025–2044. Ennusteen mukaan 30 % kuntatyöntekijöistä eli noin 100 000 työntekijää jää eläkkeelle

seuraavien kymmenen vuoden aikana. Eläköityminen on suurinta perhepäivähoitajien, maatalouslomittajien, siivoojien, kirjastotyöntekijöiden ja yleissihteerien ammattiryhmissä. Kainuussa kunta-alan eläköityminen on vielä koko maan keskiarvoa suurempaa; 34 % seuraavan kymmenen vuoden aikana. Erityisesti pienissä kunnissa eläköitymisen osuus työntekijöistä on suuri. Hyrynsalmella seuraavan kymmenen vuoden aikana eläkkeelle on jäämässä peräti 44 prosenttia työntekijöistä. Merkittävintä eläköityminen on tulevina vuosina kiinteistöhuollon tehtävissä sekä koululla opettajien ja koulunkäynnin ohjaajien keskuudessa.

Hyvinvointialueiden eläköityminen on Suomessa keskimäärin sekä Kainuun hyvinvointialueella hie-man kunta-alaa pienempää. Valtion tehtävissä eläköityminen on kunta-alan kanssa samaa tasoa. Kirkon työntekijöistä on seuraavan kymmenen vuoden aikana eläköitymässä noin 43 % työnteki-jöistä.

Eläköitymiset haastavat kuntien palvelutuotantokykyä erityisesti väestöään menettävillä alueilla, joissa väestö yleensäkin vanhenee. Palveluntuotannon vaikeutuminen voi johtaa palveluiden keskit-tämiseen entistä enemmän suurempiin keskuksiin. Toisaalta erilaiset tavat tuottaa palveluita – kuten digitaaliset palvelut sekä yhteistyöllä tuotetut palvelut - voivat tukea niiden säilymistä lähellä kunta-laisia. Valtion tasolla keinoja varautua tilanteeseen ovat mm. eläkkeelle siirtyneiden työntekijöiden kannustaminen osallistumaan työelämään esim. verohelpotuksin, koulutusmäärien lisääminen kriit-tisillä aloilla sekä työperäisen maahanmuuton tukeminen. Kunnassa voidaan pyrkiä suunnitelmalli-sesti edistämään työntekijöiden työkykyä siten, etteivät he eläköityisi ainakaan ennenaikaisesti, pa-rantamaan työntekijöiden mahdollisuuksia kehittää omaa osaamistaan työn ohella sekä kehittämään työn tekemisen tapoja ja edellytyksiä (mm. etätö). Tulevaisuudessa on varauduttava myös jousta-viin, houkutteleviin työnkuviin, jotta rekrytointimarkkinaa saadaan laajemmaksi.

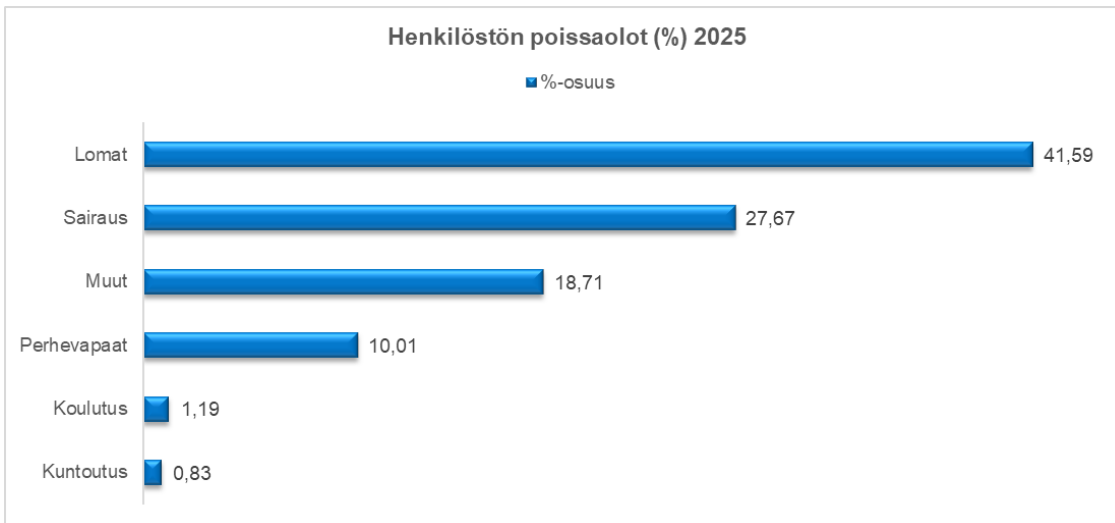
Palvelussuhteet, työaika ja työpanos

Kunnan vakinainen henkilöstö on erittäin kokenutta ja iso joukko henkilöstöstä on työskennellyt kun-nan palveluksessa jo kymmeniä vuosia. Ikärakenne sekä keskimäärin pitkään jatkuneet työsuhteet näkyvät toimintakertomusvuonna erityisesti runsaissa vuosilomien määrissä.

Sairauspoissaolojen määrät ovat viime vuosina kasvaneet, vaikka ovatkin edelleen kunta-alan kes-kimääräisiä sairauspoissaoloja pienemmät. Sairauspoissaolot eivät toisaalta keskiarvona kerro koko totuutta henkilöstön poissaoloista; pienessä henkilöstössä yksittäiset pitkät sairauslomat nostavat keskiarvoa. Sairauspoissaoloja oli vuonna 2025 keskimäärin 15,4 päivää/henkilö/vuosi (htp). Vuonna 2024 sairauspoissaoloja oli 13,3 pv/htp. Kunta-alan keskimääräinen sairauspoissaolomäärä oli vuonna 2024 16,3 pv/hlö, vuoden 2025 lukuja ei ole vielä saatavilla.

Seuraavassa taulukossa on koottuna henkilöstön poissaolopäivät jaoteltuna poissaololuokittain. Henkilöstön poissaolojen prosentuaalinen jakautuminen eri poissaololuokkiin esitetään kuvassa Henkilöstön poissaolot (%) 2025. Lukuja ei ole eritelty osastoittain, jotta tietosuoja ei pienten henki-lömäärien vuoksi vaarannu. Mukana luvuissa on koko henkilöstö, eivät pelkästään vakituiset työnteki-jijät. Poissaololuokka 'Muut' sisältää mm. palkalliset merkkipäivä- ja muut virka-/työvapaat. Poissa-ololuokka 'Koulutus palkaton' sisältää mm. opintovapaat ja oppisopimuskoulutuksen teoriajaksot.

Poissaolot

Poissaolot 2025	Työpäivät yhteensä	%-osuus
Kuntoutus	34	0,83
Koulutus	49	1,19
Perhevapaat	412	10,01
Muut	770	18,71
Sairaus	1139	27,67
Lomat	1712	41,59
Yhteensä:	4116	100,00

Osaamisen kehittäminen ja johtaminen

Johtoryhmätyöskentelyn, laajennetun johtoryhmän sekä puheenjohtajiston ja johtoryhmän yhteistyön kautta on hallittu taloutta sekä toteutettu kuntastrategiaa konkretisoimalla yhteistä strategista näkemystä, kuntaorganisaatioissa ja koko kuntakonsernissa. Opiskeluun on kannustettu - erityisesti tarjonnaltaan lisääntyneen ja kustannustehokkaan etäopiskelun kautta. Ideana on, että oppimista tukeva organisaatio ja digitalisaation edistäminen mahdollistavat tehokkuuden ja palvelujen jatkuvan paranemisen, yhä nopeammin muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kunnan tehokasta ja tuloksellista toimintaa on pyritty edistämään vuoden 2025 aikana:

- Yhteinen näkemys tulevaisuudesta: Vuosittaiseen talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan kirjattua yhteistä visiota ja perustehtävää sekä tavoitteita on yhdessä konkretisoitu arvojen mukaiseksi päätöksenteoksi ja käytännön toimenpiteiksi kaikessa palvelutuotannossa. Kuntastrategian uudistamista on valmisteltu tilinpäätösvuoden aikana.
- Työssä käytetään tehokkaasti hyväksi sähköisiä ryhmätyöskentelyalustoja, etäkokouksia ja -koulutuksia sekä etätyötä tehtävissä, joihin se luontevasti soveltuu. Viestintää on kehitetty ja kehitetään, mm. 2025 aikana valmisteltujen ja alkuvuodesta 2026 käyttöön tulleiden uusien nettisivujen kautta.
- Henkilökohtaista pätevyyttä, itsensä johtamista ja työmotivaatiota sekä ymmärrystä kunnan palveluprosesseista ja perustehtävästä kehitetään kaikissa tehtävissä mm. koulutusmahdollisuuksien ja tarvittaessa työnohjauksen kautta. Jousto- ja etätyökulttuuri sekä hybridikokoukset ja hajautetut tiimit ovat tulleet jäädäkseen, niin kunnan sisällä kuin yhteistyöverkostoissakin.

- Esihenkilötyön kehittäminen ja ongelmiin puuttuminen viipymättä. Haasteen esihenkilötyölle asettaa HR-palveluiden niukka resurssointi; kunnassa ei ole päätoimista ”henkilöstöpäällikköä”.
- Tasopalkkamalli otettiin käyttöön KVTES ja OVTES osio G sopimusaloilla. Muilla sopimusaloilla on käytössä työn vaativuuden arviointiin perustuva palkkaus. Palkkausjärjestelmää kehitetään oikeudenmukaisemmaksi ja palkitsevammaksi myös henkilökohtaisten lisien kautta. Henkilökohtaiset lisät ovat käytössä kaikilla sopimusaloilla, pois lukien OVTES, mutta niiden euromääriä pyritään jatkossa suurentamaan mm. paikallisten erien suuntaamisen kautta.

Terveydellinen toimintakyky ja hyvinvointi

Henkilöstön sairaudesta ja tapaturmista johtuvien poissaolojen määrä oli aiemmin laskusuuntainen, mutta nyt nousua on ollut jo useita peräkkäisiä vuosia. Lisääntyneet sairauspoissaolot liittyivät kuitenkin pääosin yksittäisiin pidempiin sairauspoissaoloihin. Terveydellistä toimintakykyä on pyritty tukemaan ennen kaikkea työterveyspalveluiden kautta. Tärkeää on myös esimiehen tuki ja ennakoivat toimet esimerkiksi käytössä olevan aktiivisen tuen mallin mukaisin toimin. Esimiesten työhyvinvoinnin tukemisen osaamista pyritään edelleen vahvistamaan.

Henkilöstön jaksamista tuettiin esimiestyöllä, kehityskeskusteluilla ja osalla henkilöstöä henkilökohtaisilla tai ryhmässä tehdyillä työnohjauksilla. Työsuojelutoimintaa kehitettiin ja aktivoitiin ja loppuvuodesta tehtäviin valittiin uusia työsuojeluhenkilöstöä. Henkilöstölle järjestettiin virkistyspäiviä kaikissa yksiköissä ja toiminnoissa. Henkilöstön yhteinen työhyvinvointitiimi on suunnitellut virkistystoimintaa. Henkilöstölle tarjottiin työhyvinvointietuutena ePassi -etu. Henkilöstöetuutena otettiin edellisenä vuotena käyttöön myös työsuhdepolkupyörä, mutta verotuksen muutettua tilinpäätösvuonna tehtiin päätös, ettei uusia pyöräsopimuksia enää tehdä.

Vuoden 2025 aikana ei tehty työhyvinvointikyselyä. Kysely toteutetaan alkuvuodesta 2026.

Palkkaus ja henkilöstökustannukset

Tehtävän vaativuuden arviointiin (TVA) perustuva palkkaus otettiin käyttöön vuoden 2020 alusta. TVA –prosessin tuloksena laadittiin palkkaohjelma vuosille 2020–2021, jota on korjattu vuosien 2021–2023 aikana järjestelyvaraerien kohdennuksien kautta sekä yksittäisillä, toimenkuvien muutosten kautta tehdyillä palkantarkistuksilla. Keväällä 2023 hyväksyttiin malli henkilökohtaisen lisän käyttöön ottamiseksi kaikilla sopimusaloilla, pois lukien OVTES. Henkilökohtaisten lisien järjestelmään myös varattiin osa järjestelyeristä vuonna 2023 ja 2024. Henkilökohtaista lisää ei kuitenkaan onnistuttu ottamaan käyttöön vielä vuoden 2024 aikanakaan, vaan sen käyttöön ottaminen viivästyi kevätkaudelle 2025.

Vuonna 2025 KVTES ja OVTES osio G sopimusaloilla toteutettiin palkkarakenteen uudistus, jossa aiempi TVA-järjestelmä korvautui tasopalkkamallilla. Tasopalkkamalli otettiin käyttöön paikallisesti 1.10.2025. alkaen. TVA-järjestelmä jäi käyttöön muilla sopimusaloilla.

Kunnalliset työehtosopimukset päättyivät 30.4.2025 ja uudet sopimukset saatiin neuvoteltua sopimuskaudelle 2025–2028.

Vuonna 2025 palkat nousivat kunta-alan sopimuskorotusten myötä 1.6.2025 kehittämisohjelmaerällä, joka vaihteli sopimusaloittain 0,25 % ja 0,65 % välillä, sekä 2,50 % / 53 € yleiskorotuksella 1.10.2025. Lisäksi tasopalkkamalliin siirtymisen yhteydessä palkkoja harmonisoitiin, mikä nosti palkkaa osalla henkilöstöstä.

Koko henkilöstökulut nousivat edellisestä vuodesta vajaat 3 %. Henkilöstökuluihin haettiin lisämäärärahaa mm. sivistyspalvelujen hankkeiden budjetoimatta jääneiden henkilöstökulujen osalta. Muutettu talousarvio alittui hieman henkilöstökulujen osalta. Liitteenä on henkilöstökuluja osoittava taulukko (liitetieto luvussa 4.5).

1.1.6 Ympäristöasiat

Ympäristö on Hyrynsalmen strategisessa kehittämisessä vahvuus ja ehdoton matkailun, loma-asumisen ja asumisen sekä yrittämisen vetovoimatekijä – siitä pidetään hyvää huolta ja sitä kehitetään hyvin monenlaisin keinoin. Seuraavat ympäristöasiat olivat kunnan toiminnassa toimintakertomusvuonna huomionarvoisia:

- Ahvenlamminkankaan suljettu kaatopaikka on jatkuvassa kunnan velvoitetarkkailussa.
- Kainuun pilaantuneista maa-alueista ja niiden kunnostustarpeesta tehtyä selvitystä toimeenpannaan vuosittain erillisen suunnitelman ja resurssien mukaan.
- Jätehuolto, jätteiden lajittelu ja kierrätys ovat jatkuvan kehittämistyön kohteena; erityisesti matkailukeskuksessa, jossa kierrätys ja kestävyys ovat mainetekijöitä.
- Jätevedenpuhdistamo toimii moitteettomasti ja vastaanottaa myös kasvavan Ukkohallan matkailukeskuksen jätevedet. Kunnassa ja kuntakonsernissa on varauduttu systemaattisesti myös pitkien sähkökatkosten aiheuttamiin ongelmiin veden jakelussa ja jätevesihuollossa.
- Ilmanlaatu Hyrynsalmella on hyvä, eikä välittömiä uhkatekijöitä tällä sektorilla ole näköpiirissä.
- Energiaa säästetään esimerkiksi siirtymällä Led-valaistukseen uusissa ja korjauskohteissa, askel askeleelta.
- Uusiutuvaan energiaan alueella ja kuntakonsernissa satsataan: tuulivoima (haittojen minimointi), bioenergia ja vesivoima (lähinnä haittojen ehkäisy ja kompensointi) ovat osa kuntakonsernin strategiaa; jatkossa satsataan myös aurinkoenergian edistämiseen. Öljyn käyttöä kunnan omistamissa kiinteistöissä tarkastellaan kriittisesti ja sitä on pyritty ja pyritään jatkossa systemaattisesti vähentämään.
- Kestävää kehitystä ja vihreää siirtymää tuetaan erillisellä Ylä- ja Itä-Kainuun kuntien yhteisellä osaamiskeskushankkeella (2024–2025), jolla on monia konkreettisia tartuntapintoja myös kunnan ja kuntakonsernin energiatehokkuuden kehittämiseen.

1.1.7 Hallinnon ja asioiden hallinnan riskit

Suomalainen hallintokulttuuri on oikeudenmukainen, tasapuolinen, avoin ja tehokas. Kunta on erittäin vahva paikallinen taloudellinen toimija, joten vaikutusvallan ja taloudellisen vallan väärinkäytösten (erityisesti tahattomien) riskit ovat myös kunnassa olemassa. Potentiaaliset riskit, joita seurataan ja arvioidaan, voivat olla seuraavan tyyppisiä:

- virka-aseman väärinkäyttö ja virkavelvollisuusrikkeet
- yhteisten varojen tuhlaileva käyttö
- luottamusaseman tai luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö
- erilainen uhkailu, painostus tai suosinta
- lakien ja määräysten kiertäminen
- velvollisuuksien laiminlyönti ja asioiden viivyttely
- johtamisen ongelmat.

Keskeisimpänä riskialueena voidaan Hyrynsalmen kunnassa pitää julkisia hankintoja ja niihin liittyen tarjouskilpailuja sekä erilaisia sopimuksia. Tietosuojan ja tietoturvan hallinta on noussut toiseksi keskeisesti huomioitavaksi riskiksi tietoturvahenkien, kuten tietojenkalasteluyrityksien ja tietomurtojen, kehittyessä ja lisääntyessä.

Myös ohut organisaatio on riski, koska hyvän hallinnon mukainen asioiden ripeä valmistelu voi vaarantua esim. sairaus- tai vuosilomien takia. Laajat tehtävänkuvat ja monipuolinen osaaminen voivat

olla myös riskien torjuntaa, mutta muodostavat omalta osaltaan potentiaalisen riskin, jos työntekijä on jostakin syystä pitkään poissa työstä tai vaihtaa työpaikkaa.

Uusien tietojärjestelmien käyttöönotto voi myös johtaa haastaviin tilanteisiin, koska kunnassa ei ole omasta takaa teemaan liittyvää kriittistä osaamista.

1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Kainuun aluetaloudella menee tällä hetkellä taantuman vaivaamiin olosuhteisiin nähden hyvin. Joilakin toimialoilla pula osaavasta työvoimasta on Kainuussa jo kasvua uhkaava tekijä, ainakin vahvimilla kasvualoilla ja sote-palveluissa. Rekrytointiongelmien ovat haaste myös Hyrynsalmen kunnassa mm. lähivuosien suurien eläköitymisten myötä. Toisaalta uudet rekrytoinnit mahdollistavat myös osaamisprofiilin nopean muuttamisen uudentyyppisiä tarpeita vastaavaksi.

Hyrynsalmen osalta kehityskulut ovat seuraavat:

1. Väestö on jo nyt suhteellisen ikääntynyt ja ikääntyy edelleen, mikä vaikuttaa kunnan palvelutarpeeseen, taloudelliseen perustaan (veronmaksukyky ja työvoiman tarjonta) ja elinvoimaan (uudistuva yrityskehitys). Työikäisten määrä laskee edelleen ja eläkeläisten osuus kasvaa, on kasvanut jo yli puoleen kunnan väkiluvusta; jatkossa myös koululaisten määrä tulee pienentymään huomattavasti.
2. Hyrynsalmen talousalueen työpaikkaomavaraisuus on suhteellisen hyvä (n. 70 %). Elinkeinorakenne on kuitenkin mikroyritys- ja julkis palvelupainotteinen, mikä toisaalta lisää stabiiliutta ja resilienssiä, mutta toisaalta siihen kohdistuu myös suuria uudistus- ja muutospaineita. Erityisesti ympäristötietoisuus ja uuden kilpailukykyyn (mm. Vihreä siirtymä ja tuulivoima) ja paikallisen vetovoiman roolit tulevat vahvistumaan. Kunnan vahvasti tukevan matkailun kehittyminen ja monipaikkaisuuden lisääntyminen turvaavat alueelle suhteellisen hyvät virkistys- ja kaupalliset palvelut. Samalla kuitenkin monipaikkaisuuden lisääntyminen vaatii myös kunnallisten palvelujen kehittämistä sähköiseksi, entistä enemmän ajasta ja paikasta riippumattomiksi.
3. Hyrynsalmen kunta ja kuntakonserni kykenivät kattamaan taseen kertyneen alijäämän vuoden 2022 aikana; ja ylijäämää on kertynyt vuosittain sen jälkeenkin. Erityisesti kunnan pieni velkamäärä helpottaa talouden hallintaa ja mahdollistaa strategisesti viisaat investoinnit jatkossa. Tasapainoinen kuntatalous antaa siis vahvan perustan ja hyvät lähtökohdat omiin vahvuuksiin perustuvalla kunnan kehittämiselle pitkälle tulevaisuuteen.
4. Jatkossa on tärkeää, että palvelujen kustannusten kattaminen tapahtuu pääosin vakaan ja tasapainoisen, ennustettavan tulorahoituksen kautta. Tuulivoiman ansiosta verotulojen kasvu on ollut hyvä viime vuosina ja - valmistuneiden hankkeiden perusteella - hyvä taso tulee myös säilyttämään. Kunta ja kuntakonserni kykenee säilyttämään hyvän tulokunnan myös lähivuosina. Erityistä huomiota on kuitenkin kiinnitettävä kiinteistöihin ja konserniyhtiöihin: kiinteistöohjelma ja konserniyhtiöiden strategiat on rakennettava osaksi uudistettavaa kuntastrategiaa.
5. Myös edunvalvonta tulee korostumaan tulevaisuudessa, erityisesti hyvinvointialueen paikallisten palvelujen turvaamisessa ja suurten vihreän siirtymän investointien mahdollistamisessa alueelle.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Valtuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen kokouksessaan marraskuussa 2019. Sen täydennykseksi kunnanhallitus hyväksyi toimintavuoden kesäkuussa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman 2021–2022, jota on noudatettu myös varsinaisten suunnitelmavuosien jälkeen.

Hyrynsalmen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, toiminnan ohjausta ja palvelujen laadun varmistamista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä osana päivittäistehtäviä ja toimintaprosesseja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudella varmistetaan, että tavoitteet saavutetaan, toiminta on lakien, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista, voimavarat ovat tuloksellisessa käytössä, omaisuus on turvattu sekä johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista.

Yleisesti voidaan todeta, että sisäinen valvonnan ja riskienhallinta on tyydyttävässä kunnossa.

Kunnan ja kuntakonsernin riskit jaetaan *strategisiin riskeihin, toiminnallisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin*.

Strategisina riskeinä Hyrynsalmen kunnassa voidaan pitää valtuuston hyväksymien strategisten tavoitteiden toteuttamista uhkaavia riskejä, kuten väestörakenteesta ja toimintaympäristön muutoksista aiheutuvia riskejä. Lakisäätöiset palvelut pystymme tuottamaan nykyisillä talous- ja henkilöstöresursseilla, mutta kunnan elinvoimaan ja pitovoimaan tähtääviä toimintoja tehdään valikoidusti – resurssien puitteissa, hyödyntäen kehittämishankerahoitusta.

Toiminnallisia riskejä on tunnistettavissa päivittäisessä toiminnassa ja prosesseissa. Henkilöstöressit ovat talouden sopeuttamistoimien takia vajaat, eikä eläköityneiden henkilöiden tilalle ole palattu uusia. Yksittäisille henkilöille on keskittynyt monipuolisia tehtäviä, jonka takia riskinä on erityisesti pitkien loma-aikojen ja poissaolojen sijaistaminen. Myös lainsäädäntömuutokset ja digitaalisten palvelujen käyttöönotto sekä palveluntuottajien kilpailutukset kuormittavat henkilöstöä lisäämällä muutosvaiheissa työmäärää. Kuntayhteistyö ja kuntien yhteiset resurssit näkyvät päivittäisessä toiminnassa kaikilla hallinnon aloilla.

Tietoturvan ylläpito on aiempaa keskeisempi toiminnallinen riski ja sen hallinta vaatii sekä taloudellisia panostuksia että henkilöstön osaamisen vahvistamista ja varmistamista. Hyrynsalmen kunnassa on käytössä yhdessä Kainuun kuntien ja Kainuun liiton kanssa laadittu Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka, joka on viimeksi päivitetty keväällä 2025. Lisäksi vuonna 2025 laadittiin ja hyväksyttiin Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteinen tekoälypolitiikka. Kunnat tekevät tietoturva-asioissa yhteistyötä Kainuun liiton tietohallintopäällikön johdolla järjestelmistä ja käyttäjähallinnasta vastaavan Atean (1.1.2026 alkaen Lounean) ja verkoista vastaavan Kaisanetin/Data Enterin kanssa. Henkilöstöä tiedotetaan tietoturva-asioista ja heillä on mahdollisuus kouluttautua itsenäisesti koulutuslisen sin kautta. Henkilöstö on myös veloitettu suorittamaan vuosittain kuntien tietosuojaan ja -tietoturvaan keskittyvän verkkokoulutuksen.

Kunnan toimintaan liittyviä rahoitusriskejä ovat muun muassa verotulojen ja valtionosuuksien muutokset. Rahoitusmarkkinoilla korkoriski on kasvanut, mutta kunnan pieni velkataakka rajaa riskiä ja mahdollistaa jatkossakin kunnan kannattavat rakenteelliset investoinnit.

Vahinkojen varalta vakuutukset ovat ajan tasalla.

Valitukset eri oikeusasteisiin voivat viivästyttää kunnan asioiden valmistelua, toimintaa ja päätösten toimeenpanoa. Erityisiä riskejä, jotka voivat johtaa oikeudenkäynteihin, ei ole viime vuodelta eikä tällä hetkellä tiedossa.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla varmistetaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lakia, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja erilaiset resurssit turvataan.

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat omalla vastuualueellaan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja raportoinnista. Riskienhallinta

on osa kunnanhallituksen työskentelyä ja kokouksissa käsitellään esimerkiksi saatavatilanteet ja sopimusrikkomukset.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen:

1. Hallinto ja johtaminen

Kunnalla on ajantasainen ohjeistus henkilöstöä ja henkilöstön toimintaa ohjaavien periaatteiden osalta. Työyhteisön työkyvyn ylläpitäminen ja työhyvinvoinnin kehittäminen on otettu yhdeksi painopistealueeksi, joka on mm. kirjattu työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan kehitysalueena. Henkilöstön on pääsääntöisesti itse huolehdittava oman osaamisensa ylläpitämisestä; käytössä on verkkokoulutuskokonaisuus, jota sekä luottamushenkilöt että työntekijät voivat hyödyntää. Lisäksi myös muihin koulutuksiin voi osallistua tehtävien ja aikataulujen sen mahdollistaessa. Henkilöstöä voidaan myös velvoittaa tarvittaviin koulutuksiin esimerkiksi tietoturvaan koskien.

Taloudessa ja toiminnassa on noudatettu talousarviota. Edelleen työn alla olevan kuntastrategian tavoitteet on päivitetty talousarvioprosessin yhteydessä, viimeksi osaksi vuoden 2026 talousarviota.

2. Riskienhallinta

Toiminnalliset riskit ja rahoitusriskit on tunnistettu ja ne otetaan päivittäisessä työssä huomioon. Riskienhallinnan päivittäisestä toiminnasta vastaavat kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja esihenkilöt. Hallintosäännössä on ohjeet toimivallasta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa.

3. Valvontatoimenpiteet

Kaikkien päätösten toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota ripeyteen, tehokkuuteen ja tietoturvaan. Poikkeamiin puututaan ja ohjeistusta tarkennetaan tarvittaessa. Ohjeistus on tällä hetkellä kunnossa, mutta sen tulkintaan tullaan esimiestyössä kiinnittämään enemmän huomiota.

4. Tieto ja tiedonvälitys

Kunnanjohtaja vastaa hallintosäännön mukaan viestinnästä. Käytännön viestintää hoitaa tällä hetkellä 1 pv/viikko työajalla viestintä- ja projektisuunnittelija sekä eri osastojen henkilöitä osana omia työtehtäviään. Kunnalla on käytössä hyväksytty viestintäsuunnitelma sekä vuonna 2023 hankittu visuaalinen ilme ja graafinen ohjeistus sen käyttöön. Myös erillinen kriisiviestintäohje on laadittu. Uudet verkkosivut saatiin käyttöön alkuvuodesta 2026. Viestintää tulee kehittää, aktiivoida ja monipuolistaa edelleen.

5. Seuranta

Todettujen valvontatoimien ja toimintatapojen osalta dokumentoinnissa on vielä kehittämistä, vaikka käytännön toiminta onkin vastuullista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje hyväksyttiin valtuustossa vuoden 2019 lopussa, ja sitä on sovellettu tämän jälkeen.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään siten, että hyväksytyt ohjeet ja periaatteet otetaan käytäntöön niiden saatua lainvoiman. Myös hallintosääntö on päivitetty ja kuntastrategiaa tarkennettu talousarvioprosessin yhteydessä. Erityistä huomiota kiinnitetään jatkossa myös talousarvion ja toiminta- sekä taloussuunnitelman laadintaprosessiin ja rakenteeseen siten, että toiminnan ja tulosten arviointi sekä seuranta ja mittaaminen helpottuvat. Toimintaa on kehitetty ja kehitetään siten, että jokainen voi omassa työssään ottaa entistä paremmin huomioon kuntakonsernin strategiset tavoitteet ja toimia niiden suuntaisesti.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden kunnan tulos oli 625 000 € **ylijäämäinen** (ks. seuraava taulukko). Tulosta voidaan pitää suhteellisen hyvänä. Se on lähes talousarvion mukainen huolimatta tulosta heikentäneestä kiinteistön alaskirjauksesta. Koko kuntakonsernin tulos painui -112 000 alijäämäiseksi. Suurimpien tytäryhtiöiden tappioita syvensivät kiinteistön alaskirjaus sekä merkittävä varaston arvon alentuminen.

Tuloslaskelma ja tunnusluvut		
	2025	2024
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1 919	2 014
Toimintakulut	-9 078	-8 553
Toimintakate	-7 159	-6 539
Verotulot	5 618	5 682
Valtionosuudet	2 976	2 700
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3	10
Muut rahoitustuotot	2	6
Korkokulut	-40	-98
Muut rahoituskulut	-4	-2
Vuosikate	1 396	1 759
Poistot ja arvonalentumiset	-950	-583
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
Tilikauden tulos	446	1 176
Tilinpäätössiirrot	179	50
Tilikauden yli/alijäämä €	625	1 226
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	21,1	23,5
Vuosikate/Poistot, %	146,9	302,0
Vuosikate, € / asukas	704	878
Asukasmäärä	1984	2004

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma osoittaa hyvän vuosikatteen ja tuloksen positiivisen vaikutuksen kunnan rahoitukseen ja kassanhallintaan. Toiminnan rahoitus ja sen tunnusluvut ovat hyvät, kun vuosikate on reilusti positiivinen; myös taseen tunnusluvut ovat kehittyneet suhteellisen suotuisasti. Kassan riittävyys on tarkasteluhetkellä tuplaantunut edellisvuodesta. Kassaa käytetään tulevana vuotena osin investointien rahoitukseen. Investointien rahoitukseen on tarkoitus ottaa myös pitkäaikaista lainaa, jonka jälkeen lyhytaikaista lainakantaa voidaan vähentää.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut		
	2025	2024
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 396	1 759
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-2	-37
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-407	-745
Rahoitusosuudet investointeihin	76	18
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8	37
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 071	1 032
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-500
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 200
Muut maksuvalmiuden muutokset	7	27
Rahoituksen rahavirta	7	-1 673
Rahavarojen muutos	1 078	-641
<i>Rahavarojen muutos</i>		
Rahavarat 31.12., 1.000 €	2 682	1 603
Rahavarat 1.1., 1.000 €	1 604	2 244
	1 078	-641
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta, 1000 €	3 056	2 605
Investointien tulorahoitus, %	421,8	321,7
Lainanhoitokate	5,7	6,0
Kassan riittävyys, pv	104	59
Asukasmäärä	1984	2004

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys, pv, ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Rahoitusasema ja taseen tunnusluvut ovat kautta linjan säilyneet hyvinä ja lähes edellisvuotta vastaavina (ks. seuraava taulukko). Peruskunnan lainamäärä on erittäin pieni (käytännössä noin kas-savarojen suuruinen), suurehkoista kassalla rahoitetuista investoinneista huolimatta; lisäksi peruskunnalla (ja koko konsernillakin) on taseessa jo huomattavasti kertynyttä ylijäämää (n. 5,9 M €). Talous on siis vakaalla pohjalla.

Tase ja sen tunnusluvut									
VASTAAVAA	2025		2024		VASTATTAVAA	2025		2024	
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 194	15 820	OMA PÄÄOMA	15 533	14 907				
Aineettomat hyödykkeet	148	148	Peruspääoma	9 615	9 615				
Muut pitkävaikutteiset menot	148	148	Ed. tilik.ylijäämä	5 293	4 066				
Aineelliset hyödykkeet	9 647	10 273	Tilikauden ylijäämä	625	1 226				
Maa- ja vesialueet	2 143	2 127	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET-	263	443				
Rakennukset	5 723	6 392	VARAUKSET						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 480	1 459	Poistoero	263	443				
Koneet ja kalusto	292	286							
Muut aineelliset hyödykkeet	9	9							
Ennakkomaksut ja kesken-	0	0							
eräiset hankinnat			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9	11				
Sijoitukset	5 399	5 399	Lahjoitusrahastojen pääomat	9	11				
Osakkeet ja osuudet	5 399	5 399	VIERAS PÄÄOMA	2 842	2 916				
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	9	11	Pitkäaikainen	0	0				
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9	11	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0				
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 444	2 446	Lyhytaikainen	2 842	2 916				
Saamiset	762	842	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 700	1 700				
Pitkäaikaiset saamiset	334	334	Saadut ennakot	0	0				
Lainasaamiset	334	334	Ostovelat	535	609				
Lyhytaikaiset saamiset	428	508	Muut velat	122	110				
Myyntisaamiset	95	127	Siirtovelat	485	497				
Lainasaamiset	16	16	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 647	18 277				
Muut saamiset	257	312							
Siirtosaamiset	60	53	TASEEN TUNNUSLUVUT:						
Rahat ja pankkisaamiset	2 682	1 604	Omavaraisuusaste, %	84,7	84,0				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 647	18 277	Suhteellinen velkaantuneisuus-%	27,0	28,0				
			Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	5 918	5 292				
			Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	2 983	2 641				
			Lainakanta 31.12., 1000 €	1 700	1 700				
			Lainakanta 31.12., €/asukas	857	848				
			Lainat ja vastuut, 31.12.	1 774	1 783				
			Lainat ja vastuut, €/asukas	894	890				
			Asukasmäärä	1984	2004				

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. 50 %:n ja sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -luku kertoo, kuinka monta prosenttia kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Hyrnsalmen kunnan kokonaistulot ja -menot on esitetty seuraavassa taulukossa, joka osoittaa mistä rahat ovat tulleet ja mihin ne on käytetty (ks. seuraava taulukko). Kunnan talous on hyvin tasapainossa.

Kunnan kokonaistulot ja -menot		2025	
TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 919	Toimintakulut	9 078
Verotulot	5 618		
Valtionosuudet	2 976	Korkokulut	40
Korkotuotot	3	Muut rahoituskulut	4
Muut rahoitustuotot	2	Tulorahoituksen korjaukset	
Satunnaiset tuotot		Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Tulorahoituksen korjaukset			
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-2		
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	76	Investointimenot	407
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Antolainasaamisten lisäykset	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Kokonaistulot yhteensä	10 600	Kokonaismenot yhteensä	9 529
Kokonaistulot	10 600	Muut maksuvalmiuden muutokset	7
Kokonaismenot	9 529	Kassavarojen muutos	1 078
Nettomenot	1 071		1 071

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 68 §:ssä on säädetty konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta ja sisällöstä sekä niihin liittyvistä poikkeuksista. Konsernitilinpäätöksen sisältöä on aiemmasta laajennettu käsittämään

konsernitaseen lisäksi konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot. Tavoitteena on, että konsernitilinpäätös antaa pelkkää konsernitasetta laajemman kuvan kuntakonnaisuuden taloudellisesta asemasta ja tilikauden tuloksesta (ks. myös luku 3.4). Kunnan ja kuntayhtymän, joka kuntalain tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös.

Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus ratkaistaan sen perusteella, vallitseeko kunnan ja jonkun toisen yhteisön välillä konsernisuhde. Konsernisuhde perustuu kirjanpitolain tarkoittamaan määräysvaltaan toisessa yhteisössä. Konsernisuhde voi syntyä äänivallan enemmistön tai muun tosiasiallisen määräysvallan perusteella. Konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuus koskee mainitulla perusteella jokaista kuntaa ja kuntayhtymää, jolla on yksi tai useampia tytäryhteisöjä. Kunnan on laadittava täydellinen konsernitilinpäätös, jos sen tytäryhteisöjen liikevaihto tai sitä vastaava tuotto yhteensä ylittää 200 000 euroa tai jos sen tytäryhteisöjen osuus konsernitaseesta on yli kolmasosan. Hyrynsalmen kunnan siis tulee lain mukaan laatia konsernitilinpäätös.

Täydellinen konsernitilinpäätös kuvaa kuntakonsernin toiminnan tulosta ja taloudellista asemaa siten kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Konserniyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain mukaisesti kuntaa emoyhteisönä ja sen tytäryhteisöjä. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös kuntayhtymät, joissa kunta tai kuntayhtymä on jäsenenä.

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Seuraava taulukko sisältää 31.12.2025 tilanteessa Hyrynsalmen kuntakonserniin sisältyvät yhteisöt. Kunnan kannalta keskeisimmät ja suurimmat tytäryhteisöt ovat vesi- ja lämpöyhtiö Vesi-Mega Oy ja Kiinteistö Oy Ahmahaka. Pienet muut yhtiöt ja suhteellisen pienet osuudet muissa kuntayhtymissä ovat konsernin talouden hallinnan kannalta vähemmän merkityksellisiä.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä 31.12.2025		
	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
Tytäryhteisöt	Yhdistelty (kpl)	Omistusosuus
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
As Oy Kiviöntaito		100 %
Kt Oy Ahmahaka		100 %
Kt Oy Hyrynsalmen Virastotalo		100 %
Muut yhtiöt	1	
Vesi-Mega Oy		100 %
Kuntayhtymät	2	
Kainuun Jätehuollon Ky		3,98 %
Kainuun Liitto		3,72 %
Yhteensä	6 kpl	

Yleisesti voidaan todeta, että konserni on suhteellisen hyvässä toiminnallisessa kunnossa, vaikka taloudellisesti vuosi 2025 oli tytäryhtiöille vaikea. Kiinteistö Oy Ahmahakan negatiiviseen tulokseen vaikutti Ahmatie 3 kerrostalojen alaskirjaaminen sekä kiinteistöjen hoitokulujen kasvaminen. Vesi-Mega Oy:n negatiiviseen tulokseen vaikuttivat eniten varastoarvojen muutos sekä myyntituottojen pieneneminen.

Kiinteistö Oy Ahmahaka

Tavoitteet 2025 ja tavoitteiden toteutuminen:

Yhtiön tehtävänä on ollut vuokrata omistamiaan kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja kehittää asumispalveluja Hyrynsalmen kunnan alueella nykyisille ja uusille vuokralaisille.

Tavoitteena on ollut myös panostaa asumisen ohjaukseen yhteistyössä sosiaaliviranomaisten kanssa. Kotikäyntejä on tehty tarvittaessa yhdessä sosiaaliohjaajan kanssa.

Asuntoja oli vuoden 2025 lopussa 205 kappaletta + 1 liikehuoneisto. Asunnoista 43 kpl oli koipussissa eli kylmillään. Tilikauden isoon negatiiviseen tulokseen vaikutti pitkään koipussissa olleiden Ahmatie 3 kerrostalojen alaskirjaus sekä muut normaalit suunnitelman mukaisesti poistot. Lisäksi huoneistojen käyttöaste laski vuoden 2025 aikana, jonka vuoksi vuokratuotot pienenevät.

Asunto Oy Hyrynsalmen Linnalan huoneistoista oli edelleen myymättä 6 huoneistoa + 1 liikehuoneisto. Tavoitteena oli vuokrata tai myydä asuntoja, mutta tavoitteessa ei onnistuttu. Asunto Oy Linnalan huoneistojen myyntiprosessi odottaa risteysalueen kaavoituksen valmistumista.

Toimenpiteet vuonna 2025:

Hyrynsalmen kunta antoi 50 000 € tukea yhtiön maksuvalmiuden tukemiseen. Kuntarahoituksen lainat olivat lyhennysvapaalla ja niistä maksettiin vain korot. Kiinteistön hoitokulut kasvoivat, johtuen korjausvelan purkamisesta sekä yleisestä kustannusten noususta. Korkokulut puolestaan pienenevät vuoden aikana.

Resurssit:

Hallituksen jäseniä tilikauden aikana olivat Esa Kemppainen (puheenjohtaja), Asta Heikkinen (jäsen), Olli Saikkonen (jäsen), Outi Kuvaja (jäsen) ja Juho Moilanen (jäsen)

Yhtiön henkilöstöön kuuluivat toimitusjohtaja Pekka Oikarinen (oman toimensa ohella) 31.7.2025 saakka sekä kiinteistöhoitaja ja osa-aikainen siivooja. Kati Heikkinen aloitti toimitusjohtajana 1.8.2025.

Tulostavoite oli lievästi positiivinen. Ahmatie 3 kerrostalojen alaskirjaus (249.153,91 €) ja muut suunnitelman mukaiset poistot, käyttöasteen pieneminen sekä korjausvelan purkaminen aiheuttivat tappiollisen tuloksen.

Tunnusluvut tilinpäätös 2025:

• Liikevaihto	814.749,10 €
• Tappio	-298.117,05 €
• Rahat ja pankkisaamiset	236.176,33 €
• Pitkäaikainen vieraspääoma rahoituslaitoksilta	1 448.860,00 €

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo

Tavoitteet 2025 ja tavoitteiden toteutuminen:

Yhtiön tehtävänä on vastata kiinteistön (3 722 m²) kunnossapidosta ja tarjota kohtuuhintaisella vastikkeella tiloja omistajansa käyttöön. Yhtiön omistajana Hyrynsalmen kunta on pyrkinyt keskittämään Hyrynsalmen kunnan sekä Kainuun hyvinvointialueen tarvitsemat toimisto- ja kokoustilat Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotaloon. Lisäksi kunta on vuokrannut tiloja myös paikallisille ja alueellisille yrityksille.

Hyrynsalmen kunta omistaa Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon koko osakekannan. Yhtiön strategisena tavoitteena on ollut pitää arvokas kiinteistö hyvässä teknisessä kunnossa ja talous hyvässä kunnossa, jotta se säilyttää vetovoimansa, arvonsa ja arvokkuutensa osana Hyrynsalmen kunnan keskustajamaa.

Toiminnallisena tavoitteena on ollut tarjota kohtuuhintaisella vastikkeella tiloja omistajansa omaan käyttöön ja vuokratyökaluun. Tavoitteena on ollut pitää talous hyvässä kunnossa.

Tavoitteissa on onnistuttu hyvin tilikauden 2025 aikana.

Kiinteistöissä toteutettiin lvi-saneeraus, jossa uusittiin käyttövesiputkistosta ja osa kalusteista. Lvi-saneerauksen aikana viraston toiminta jatkui normaalisti. Haittana oli hetkittäiset korjausrakentamisesta aiheutuvat meluhaitat. Saneeraus toteutui hyvin ja kustannustehokkaasti.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi tilikauden aikana kehityspäällikkö oman toimensa ohella. Yhtiön palveluksessa tilikauden aikana oli kiinteistöhoitaja ja kausityöntekijä (kesä).

Yhtiön tulosodote vuodelle 2025 oli lievästi positiivinen mutta saneerauskulujen ja siihen liittyvät muut kulut olivat odotettua suurempia ja tulos oli hieman tappiollinen.

Resurssit:

Hallituksen jäseninä tilikauden aikana olivat Raimo Heikkinen (puheenjohtaja), Kati Heikkinen (jäsen) ja Pekka Oikarinen (jäsen).

Yhtiön henkilöstöresurssina oli toimitusjohtaja (oman toimensa ohella), kiinteistöhoitaja ja määräaikainen kesätyöntekijä.

Tunnusluvut tilinpäätös 2025:

• Liikevaihto	355 548,69 €
• Tappio	17 356,89 €
• Rahat ja pankkisaamiset	556 609,16 €
• Pitkäaikainen vieraspääoma	0,00 €

As Oy Kiviöntaito

Tavoitteet 2025 ja tavoitteiden toteutuminen:

Yhtiön tehtävänä on ollut mm. vastata 4 asuinhuoneiston kunnossapidosta ja tarjota kohtuuhintaisella vastikkeella tiloja omistajiensa käyttöön.

Strategisena tavoitteena on ollut pitää yhtiön talous / kassavarat hyvässä kunnossa.

Toiminnallisena tavoitteena on ollut tehokas kiinteistön hallinta. Tavoitteena on ollut, että vuokralaiset pysyvät omistajan hallitsemisissa tiloissa.

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet tilikauden 2025 aikana.

Resurssit:

Hallituksen jäseninä tilikauden aikana olivat Raimo Heikkinen (puheenjohtaja), Kati Heikkinen (jäsen) ja Pekka Oikarinen (jäsen).

Henkilöstöresurssina sivutoiminen isännöitsijänä oli Pekka Oikarinen.

Tunnusluvut tilinpäätös 2025:

• Liikevaihto	20 340,00 €
• Voitto	5 960,54 €
• Rahat ja pankkisaamiset	28 851,61 €
• Pitkäaikainen vieraspääoma	0,00 €

Vesi-Mega Oy

Perustehtävät

Yhtiön perustehtävät ovat seuraavat:

- vesi- ja lämpöhuoltopalveluiden tuottaminen Hyrynsalmen kunnan taajamassa ja Ukkohallan kaava-alueella
- kaukolämmön tuotanto ja jakelu mahdollisimman vähin häiriöin; lämmöntuotantoon pyritään käyttämään pääasiassa edullisia biopolttoaineita ja
- toimittaa puhdasta laadukasta talousvettä ja puhdistaa taajamien jätevedet myönnettyjen lupaehtojen mukaisesti mahdollisimman vähin häiriöin.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2025

Kaukolämpöverkon runkolinjat on rakennettu. Jatkossa keskitytään verkoston kunnossapitoon, runkolinjan varrella olevien uusien asiakkaiden hankintaan ja toiminnan tehostamiseen. Lämpölaitostuominnan suurimmaksi haasteeksi on muodostumassa suurten kiinteistöjen tyhjilleen jäänti ja sitä kautta myyntitulojen pieneneminen. Tähän on varauduttu kartoittamalla öljylämmityskohteita ja tarjoamalla kiinteistön omistajille kaukolämpöliittymiä.

Vuoden 2025 liikevaihtotavoite oli 2 015 085 € ja tulostavoite 104 926 €.

Toiminta 2025

Yhtiö on perustettu 1989. Tilikausi oli kahdeskymmenes toinen toimintavuosi vesi- ja lämpölaitoksena yhtiöittämissuhteiden jälkeen.

Lämpölaitokselle ja jätevedenpuhdistamolle tehtiin normaalit vuosihuollot. Kaukolämpömittarien ja vesimittareiden asennuksia asiakkaille jatkettiin.

Kaukolämmön myynti oli kirkonkylän taajamassa 11 873 MWh ja Ukkohallassa 874 MWh. Kirkonkylän kaava-alueella kaukolämpöasiakkaita oli vuoden lopussa 191 ja Ukkohallassa kuusi. Vuoden aikana kaukolämpöön ei liitetty uusia asiakkaita. Kaukolämmön hinta vaikuttaa uusien kiinteistöjen liittymisen vähäiseen määrään.

Kirkonkylän taajamassa ja Ukkohallan alueella on 882 vesilaitosasiakasta. Talousveden laatu ja toimitusvarmuus pystyttiin turvaamaan niin määrän kuin laadun suhteen. Puhdistamolle tullut virtaama 200 830 m³ oli edellistä vuotta pienempi. Viemäriinjaa saneerattiin 201 m Kenttätien ja kannervatien varressa ja näiden lisäksi uusittiin 7 kpl betonikaivoja. Jäteveden puhdistamo toimi sille annettujen lupaehtojen mukaisesti.

Vesilaitos ja lämmön myynti:

		2022	2023	2024	2025	
Lämpölaitos	Lämpöenergian myynti,	12 215	12 618	13 059	11 873	MWh
	josta Ukkohallan osuus	740	791	819	874	
Vesilaitos KK	Veden myynti	68 231	65 202	64 762	65 713	m ³
	Jäteveden käsittely	65 787	66 006	75 731	63 369	
Vesilaitos Ukkohalla	Veden myynti	15 904	14 120	13 020	13 491	m ³
	Jäteveden käsittely	15 818	14 067	12 934	13 440	

Vedenottamoiden yhteinen vedenpumpaus verkostoihin 238 000 m³
Puhdistamolla käsitelty jätevesimäärä 200 830 m³
Sako- ja umpilietteiden käsittely 1 296 tn (2024: 1578 tn).

Taksat:

Pientalojen veden- ja jäteveden perusmaksuihin tehtiin muutoksia vuoden 2025 alussa.

Voimassa olevat taksat vuoden 2025 alussa olivat:

- Vesimaksu 1,26 € / m³ sis. alv 25,5 %
- Jätevesimaksu 2,95 € / m³ sis. alv 25,5 %
- Pientalojen perusmaksu vesi- ja viemäri 150,00 €/vuosi
- Kaukolämmön kulutusmaksu 95,13 € / MWh, sis. alv 25,5 %

Resurssit:

Yhtiön palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 3 työntekijää (vesilaitoksen hoitaja, lämpölaitoksen hoitaja sekä jäteveden puhdistamon hoitaja). Toimitusjohtajan- ja laskutuspalvelut ostettiin Hyrynsalmen kunnalta.

Tunnusluvut tilinpäätös 2025:

• Liikevaihto	1 610 430,65 € (- 46 405,23 €)
• Tappio	- 248 041,07 €
• Pitkäaikainen vieraspääoma	823 352 €
• Lainat rahoituslaitoksilta	0 €

Liikevaihtotavoitteesta jäätin 404 655 euroa, tulostavoitteesta 352 967 euroa. Tilikauden tuloslaskelma jakautui tulosalueittain seuraavasti: Kirkonkylän vesihuolto 61 492 € tappiollinen, Ukkohallan vesihuolto 17 895 € tappiollinen, muu myynti 1 155 € tappiollinen, lämpölaitostoiminnat kirkonkylä 191 446 € tappiollinen ja Lämpölaitos Ukkohalla 23 949 € voitollinen. Kirkonkylän vesihuollon tulosalueen tappiolliseen tulokseen ovat vaikuttaneet merkittävästi väestön ikärakenne sekä vajaakäytöllä olevat kiinteistöt. Kirkonkylän lämpölaitoksen tulokseen on vaikuttanut merkittävästi varastoarvon muutos sekä myyntituottojen pieneneminen.

Yhtiön hallitus:

Hallitus (kokoontui vuoden aikana 6 kertaa):

• Markku Bäckman	puheenjohtaja
• Tuula Kivijärvi	hallituksen jäsen
• Peter Kempainen	hallituksen jäsen
• Jukka-Pekka Perkiö	hallituksen jäsen
• Eeva-Liisa Kempainen	hallituksen jäsen

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernialijäämät saatiin hyvällä tulokselle katettua vuoden 2022 lopussa. Myös vuosien 2023 ja 2024 osalta konsernin tulos on kunnan hyvän tuloksen avulla saatu reilusti ylijäämäiseksi. Vuoden 2025 konsernitulos oli -112 000 euroa alijäämäinen.

Konserniohjaus on kunnassa järjestetty siten, että kunnanhallitus yhdessä kunnanjohtajan kanssa ohjaa päätöksillään ja ohjeillaan konsernia, konserniohjeen mukaisesti.

Kunta on omistajana asettanut tavoitteita suoraan myös konsernille vuoden 2025 talousarviossa. Konsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on arvioitu konserniyhtiöiden yhtiökokouksissa vuosittain. Lisäksi konserniohjauksella (kunnanhallitus ja kunnanjohtaja) on vaikutettu suoraan hallitusten jäsenten ja erityisesti toimitusjohtajien kautta konserniyhtiöihin lähes viikoittain.

Kuntayhtymien ohjaus tapahtuu yhtymäkokouksien (Kainuun Jätehuollon Ky), hallitustyöskentelyn sekä valtuustojen kautta. Lisäksi Kainuun liiton ohjauksessa on käytetty ja käytetään jatkossakin säännöllisiä kuntakierroksia ja kuntien yhteiskokouksia sekä erilaisia työpajoja ja muita erityistee-moihin pureutuvia kokouksia.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2025 aikana kuntakonsernissa tehtiin Ahmahakan kerrostalokiinteistössä (Ahmatie 3) sekä kunnan omistamassa Hallan saunassa alaskirjaukset, jotka rasittivat kuntakonsernin tulosta. Hyrynsalmen kunnanhallitus käytti konserniohjaukseltaan siten, että kiinteistöyhtiöiden toimitusjohtajan tehtäviä hoidettiin myös vuonna 2025 kuntakonsernin sisällä. Vesi-Mega Oy:n osalta toimitusjohtajan tehtävät hoidettiin teknisistä palveluista (käyttöpäällikkö). Kt Oy Ahmahakan toimitusjohtajan tehtävistä vastasi alkuvuoden osalta kehityspäällikkö. Kesällä 2025 Ahmahakaan valittiin erillinen kokopäivätoiminen toimitusjohtaja. Lähtökohtana on, että kunta tukee kaikkia tytäryhteisöjä mahdollisimman tehokkaasti ja monipuolisesti. Tyhjiin tai vajaakäytössä olevien tilojen määrää on pyritty edelleen määrätietoisesti pienentämään ja yhteistoimintaa tehostamaan sekä kaluston ja henkilöstön yhteiskäyttöä tehostamaan ja koordinoimaan.

1.6.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Hyrynsalmen kuntakonsernilla on tällä hetkellä hyvällä tasolla olevat palvelut, hallinnassa oleva talous sekä pieni velkataakka. Konsernitase on ollut useita vuosia ylijäämäinen, mutta nyt konsernitulos kääntyi alijäämäiseksi. Konserniyhtiöiden toiminnalle ja tulokselle asettavat haasteensa mm. pienentyvät asiakasmäärät, kohonneet energiakustannukset sekä vanheneva rakennus- ja laitekanta.

Kuntakonsernin tavoitteena suunnitelmakaudella (vuoteen 2026) on selkeyttää konsernin toimintarakennetta ja poistaa päällekkäistä päätöksentekoa sekä toimintoja. Ajantasaisista yhtiöiden tilanteen seuranta voidaan myös kehittää esimerkiksi toimitusjohtajien säännöllisillä ajankohtaiskatsauksilla konsernijohtolle. Konserniyhtiöiden toimitusjohtajat osallistuvat laajennetun johtoryhmän kokouksiin. Konsernissa tarkastellaan sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen mahdollisen yhtiöittämisveloitteen vaikutuksia ja toteutustapaa. Tämän seurauksena konserniin voidaan muodostaa uusi kiinteistöyhtiö ja nykyisiä yhtiöitä voidaan muokata vastaamaan uusia veloituksia. Myös konserniyhtiöiden strategiat laaditaan tukemaan uudistettavaa, uutta kuntastrategiaa alkavalla uudella valtuustokaudella.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tässä selonteossa käydään läpi konsernivalvonnan kohdealueet, jotka ovat strategisesti tärkeitä:

1. Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa on selkeä ja toimiva. Tytäryhteisöjen ohjaus annetaan pääasiassa hallituksen ja toimitusjohtajien kautta.
2. Ohjeet kunnan edustajille tytäryhteisöissä annetaan suoraan kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan kautta. Tytäryhteisöihin on jo aiemmin rakennettu kunnanhallituksesta suora yhteys siten, että toimitusjohtajat keskustelevat lähes päivittäin kunnanjohtajan kanssa ja kunnanhallituksen jäseniä on nimitetty tytäryhteisöjen hallituksiin. Tämä järjestely on tiivistänyt tiedonkulkua ja konsernin ohjausta.
3. Tytäryhteisöille asetetaan tavoitteet vuosittain myös kunnan talousarviossa. Näin tuloksellisuutta on ollut mahdollista seurata joustavasti. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurannan, analysoinnin ja raportointijärjestelmän toimivuus on vuosi vuodelta parantunut, mutta edelleen on kehittämistarvetta erityisesti ajantasaisen ja sujuvan talousseurannan osalta.

Keskitetysti järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla useimmat tukipalvelut, joita on kehitetty myös hallintosäännön uudistamisen avulla.

Tilikaudelle 2025 asetettuja tavoitteita ja tuloksia voidaan arvioida seuraavasti: Konsernin toimintarakenteen selkeyttämisessä ja päällekkäisyyden poistossa ei ole tilinpäätösvuonna tehty olennaisia muutoksia, rakentavia keskusteluja konsernijohtoon kanssa on käyty ja niitä jatketaan. Konserniyli jäämän kerryttämisessä ei tilinpäätösvuonna onnistuttu.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Seuraavissa taulukoissa on esitetty konsernin tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase. Tuloslaskelma tunnuslukuineen osoittaa – 112 000 euron alijäämää. Peruskunnan tulos jäi vain kohtalaiseksi, kun taas yhtiöissä oli selkeästi alijäämäisiä tuloksia. Lisäksi peruskunnan tulokseen positiivisesti vaikuttaneen poistoeron muutoksen eliminointi konsernitaseesta painoi sen alijäämäiseksi.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 919	4 049
Toimintakulut	-10 856	-10 188
Toimintakate	-6 937	-6 139
Verotulot	5 559	5 621
Valtionosuudet	2 976	2 700
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14	27
Muut rahoitustuotot	6	4
Korkokulut	-95	-172
Muut rahoituskulut	-7	-5
Vuosikate	1 516	2 036
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 073	-1 098
Muut lisäpoistot		
Arvonalentumiset	-557	
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-114	938
Tilinpäätössiirrot	3	4
Laskennalliset verot	-1	
Vähemmistöosuudet		
Tilikauden ylijäämä	-112	942
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	36,1	39,7
Vuosikate/Poistot, %	93,0	185,4
Vuosikate, euroa/asukas	764	1 016
Asukasmäärä 31.12.	1984	2004

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$$

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Seuraavat taulukot kuvaavat konsernin rahoituslaskelmaa ja keskeisiä talouden tunnuslukuja (ks. seuraavat 2 taulukkoa).

(On huomattava, että konsernista on poistunut Kainuun sote -kuntayhtymän osuus vuodesta 2023 alkaen. Muutoksella oli erityisen positiivinen vaikutus myös konsernin lainakantaan sekä taseeseen, joka näkyy pitkän aikavalin tunnusluvuissa.)

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 516	2 036
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-1	
Tulorahoituksen korjauserät	-3	-35
	<u>1 512</u>	<u>2 001</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-711	-874
Rahoitusosuudet investointimenoihin	78	18
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11	56
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>890</u>	<u>1 201</u>
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Antolainauksen muutokset	-1	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-107	-142
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12	-1 323
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	134	-81
Saamisten muutos	84	-43
Korottomien velkojen muutos	-57	-181
Rahoituksen rahavirta	<u>65</u>	<u>-1 770</u>
Rahavarojen muutos	955	-569
Rahavarat 31.12.	4 275	3 320
Rahavarat 1.1.	<u>3 320</u>	<u>3 889</u>
	955	-569
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta, 1000 €	3 781	3 402
Investointien tulorahoitus, %	239,5	366,0
Lainanhoitokate	8,0	7,0
Kassan riittävyys, pv	133	106

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Vaikka taseeseen kertynyt ylijäämä hieman pienenikin edellisestä vuodesta, muut keskeiset tunnusluvut paranivat ja tase on edelleen reilusti ylijäämäinen (ks. seuraava taulukko).

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 302	15 307	OMA PÄÄOMA	13 608	13 722
Aineettomat hyödykkeet	15	15	Peruspääoma	9 615	9 615
Aineettomat oikeudet	7	7			
Muut pitkävaikutteiset menot	8	8	Muut omat rahastot	18	20
Ennakkomaksut					
Aineelliset hyödykkeet	14 076	15 080	Ed. tilik. yli/ alijäämä	4 087	3 145
Maa- ja vesialueet	2 377	2 361	Tilikauden yli- /alijäämä	-112	942
Rakennukset	8 390	9 383			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 697	1 665			
Koneet ja kalusto	527	543			
Muut aineelliset hyödykkeet	997	1 118			
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	88	10			
Sijoitukset	211	212	PAKOLLISET VARAUKSET	36	37
Muut osakkeet ja osuudet	202	204	Muut pakolliset varaukset	36	37
Muut saamiset	9	8			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	118	219	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	126	227
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 047	4 310	VIERAS PÄÄOMA	5 697	5 850
Vaihto-omaisuus	97	231	Pitkäaikainen	2 404	2 510
Saamiset	675	759	Korollinen vieras pääoma	1 581	1 688
Pitkäaikaiset saamiset	23	23	Koroton vieras pääoma	823	822
Lyhytaikaiset saamiset	652	736	Lyhytaikainen	3 293	3 340
Rahoitusarvopaperit	204		Korollinen vieras pääoma	1 869	1 857
			Koroton vieras pääoma	1 424	1 483
Rahat ja pankkisaamiset	4 071	3 320			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>19 467</u>	<u>19 836</u>	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>19 467</u>	<u>19 836</u>
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT					
				70,0	69,3
				45,5	47,0
				3 975	4 087
				2 004	2 040
				3 450	3 545
				1 739	1 769
				3 527	3 632
				1 778	1 812
				23	23
				1984	2004

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkistyyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta

Konsernin lainat , €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä

Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkistyyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

Konsernin lainat ja vuokravastuut , €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjasaamiset ja muut lainasaamiset

Konsernin henkilöstömäärä

Konsernin henkilöstömäärä on seuraava:

• Kiinteistö Oy Ahmahaka (2 kokoaik., 1 osa-aik.):	3
• Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalo:	1
• Vesi-Mega Oy:	3
• Kainuun jätehuollon kuntayhtymä:	18
• Kainuun liitto: vakinaisia ja määräaikaisia	22 4

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilinpäätöksen mukaan vuoden 2025 tuloslaskelma osoittaa 624 813,81 €:n ylijäämää (konsernin tuloksen alijäämä on -111 920,05 €). Tilikauden ylijäämä kirjataan taseeseen ylijäämäksi (Hyrynsalmen kunnalla on nyt ylijäämää noin 5,9 M euroa; ja koko konsernilla 4,1 M euroa).

Hyrynsalmen kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 179 449,67 €.
- Kirjataan tilikauden ylijäämä 624 813,81 € taseen ylijäämäksi.

Hyrnsalmen kunnan talouden tasapainottaminen

Hyrnsalmen kunnan taloutta on tasapainotettu jo pitkään ja tasapaino saavutettiin vuoden 2022 lopussa. Toimintakertomusvuonna kunnan tulos oli edelleen positiivinen mutta kuntakonsernin tulos alaskirjauksen sekä tytäryhtiöiden tappiollisten tilinpäätösten myötä noin 112 000 euroa tappiollinen. Taseeseen kertynyt ylijäämä kuitenkin turvaa kunnan talouden kestävyuden. Aikoinaan talouden tasapainottamisessa asetettiin tavoitteiksi sellaiset rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset, jotka alentavat menoja pysyvästi. Samalla pyrittiin vahvistamaan myös tulopohjaa, erityisesti tukemalla tuulivoiman kehittymistä alueella (nyt 4 puistoa tuotannossa). Näillä toimenpiteillä on ollut positiiviset vaikutuksensa hyvään nykytilanteeseen.

Talouden tasapainottamistoimenpiteillä pyritään terveeseen, kestävään kuntatalouteen, joka on kaiken suunnitelmallisen toiminnan perusta. Terve ja kestävä talous edellyttää talouden tasapainoa, velkamäärän hallintaa ja riittäviä uusia, rakenteita tervehdyttäviä, investointeja.

Vuonna 2025 edettiin seuraavilla painopisteillä:

1. Palveluprosesseja on virtaviivaistettu ja uudistettu; luottamushenkilöorganisaatiota on kevennetty ja erityisesti hukkaa, turhaa työtä, on pyritty vähentämään (hallinnossa on kehitetty asioiden valmistelua, minimoitu virheet ja turha ylimääräinen työ sekä asioiden käsittely moneen kertaan).
2. Kunnan kiinteistökannan tervehdyttämiseksi ja koko kuntakonsernin taloudellisen kestävyuden vahvistamiseksi aloitettiin laatimaan kiinteistöstrategiaa, jossa määritellään kiinteistöjen kehittämisen toimenpiteet tälle ja seuraavalla valtuustokaudelle.
3. Kunnan kärkitoimialoilla uusituvassa energiassa, bio- ja kiertotaloudessa sekä matkailussa on tehty aktiivisia kehittämistoimia yksityisten investointien ja työpaikkojen saamiseksi kuntaan.
4. Kehittämishankkeilla on toteutettu kuntastrategiaa. Kehittämishankkeet ovat hyvin kustannustehokas tapa toteuttaa strategista kehittämistä.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Seuranta koskeva sääntely ja tavoitteet

Kuntalain 65 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Se on valtuuston tahto siitä, miten kunnan käytössä olevat resurssit jaetaan ja mitä palveluita niillä lakisääteisten palveluiden lisäksi tuotetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on siis noudatettava kuntalain mukaan talousarviota. Talousarvion määrärahat ovat käyttötalous osalta palvelualueittain nettositovia ja investoinnit investointisuunnitelman mukaan. (Kehittämishanketoiminta on erityistapaus: suunnitteluvaiheessa, ennen rahoituspäätöstä, olevat hankkeet on budjetoitu nettomääräisinä, kunnan rahoitusosuudella, ja rahoitus- ja toteutusvaiheessa bruttona.)

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

2.2.1 Yleiset strategiset tavoitteet

Arvioinnin lähtökohtana on vuoden talousarvion 2024 **visio** vuonna 2030:

Hyrnsalmi välittää aidosti kuntalaisten hyvinvoinnista, palveluista ja asuinympäristöstä. Vetovoima kumpuaa luotettavuudesta, ketterydestä ja ennakkoluulottomasta uudistusasenteesta sekä monipuolisesta – strategisesti viisaasta – yhteistyöstä.

Visio edellyttää, että Hyrnsalmen kunta on vaikuttava palvelu- ja kehittämissyhteisö, jossa luottamushenkilö- ja palveluorganisaatio toimivat yhdensuuntaisesti ja tehokkaasti – edeten kohti visiota. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että oma toiminta on suunnattu talousarvion ja taloussuunnitelman mukaan ja yhteistyötä on tehty sujuvasti strategisesti valittujen kumppaneiden, naapurikuntien ja maakunnallisten kuntayhtymien, kanssa. Kuntalaisille on tuotettu lain edellyttämät perus- ja hyvinvointipalvelut tehokkaasti ja korkealaatuisesti; myös elinvoiman kehittämiseen on panostettu suunnitellusti, erityisesti monipuolista hanketoimintaa hyödyntäen.

Pitkän aikavälin tavoitteena on ollut saada kuntakonsernin talous tasapainoon. Tässä on onnistuttu, talous on nyt tasapainossa ja taseessa on (myös kuntakonsernin osalta) jo reilusti ylijäämää (noin 4,1 M €).

Tavoitteen saavuttamiseksi keskityttiin seuraaviin painopisteisiin:

- Kunnan perustoiminnot, kaikki lakisääteiset palvelut ja erityisesti muutamat ei lakisääteisetkin, on sopeutettu niihin taloudellisiin voimavaroihin, joita kunnalla on käytettävissä. Tämä on edellyttänyt erilaisen yhteistyön tehostamista lähes kaikessa palvelujen tuottamisessa, mitoittamisessa ja kehittämisessä. Sähköisiä palveluja on lisätty, vajaakäytössä olevista tiloista on luovuttu, verkostojen kunnossapitoa järkeistetty ja investointeja tehty tarkkaan harkiten. Tässä on onnistuttu hyvin, mikä näkyy positiivisena tuloskehityksenä sekä erittäin vähäisenä velan määränä (erityisesti peruskunnassa).
- Kaikki kunnan virat ja toimet (myös kuntien yhteiset) on suunnattu palvelemaan kuntalaisten ja kunnan yhteistä palvelutavoitetta. Lisäksi virkoja on jätetty täyttämättä tai täytetty määräaikaisina säästö- tai organisaatioon kohdistuvista rakenteellisista muutossyistä. Tämä on edellyttänyt moninaista joustavuutta niin esihenkilöiden kuin henkilöstönkin taholta.
- Kuntalaisten viihtyvyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen on pyritty kaikessa toiminnassa. Veto- ja elinvoimastrategiaa on toteutettu työllisyys-, elinkeino- ja palvelustrategian lisäksi huolehtimalla siitä, että kunta on kiinnostava asuinpaikka ja matkailupitäjä. Matkailu tukee myös kunnan alueella tarjottavia yksityisiä palveluja, jotka ovat kuntakokoon suhteutettuna erinomaisella tasolla. Strategiaa on tuettu myös järjestämällä koululaisille ja opiskelijoille kesätöitä sekä tukemalla monipuolisesti erilaista harrastustoimintaa. Kunta on pyrkinyt kannustamaan ja rohkaisemaan myös

muuttoa Hyrynsalmelle ja varautumaan siihen monipuolisella asumisvaihtoehto- ja tonttitarjonnalla (kaavoitushankkeilla tuetaan tuulivoimaa ja asumista sekä loma-asumista; kehittämishankkeilla tuetaan matkailua, kulttuuria, erilaisten reittien ja verkostojen rakentamista sekä vihreää siirtymää). Myös näissä tehtävissä on onnistuttu hyvin.

- Kunnan tavoitteena on ollut vaikuttaa omalta osaltaan siihen, että kaikki lakisääteiset palvelut turvataan mahdollisimman tasapuolisesti ja tasa-arvoisesti, myös kunnan harvaanasutulla maaseudulla. Alemmaan tieverkkoon on satsattu paljon; ja palveluita on tarjolla kuntakeskuksen lisäksi Ukkohallan matkailukeskuksen ympäristössä ja Moisiovaaran kyläkeskuksessa.
- Varautumiseen on kiinnitetty myös erityistä huomiota; erityisesti yllättävät normaaliolojen häiriötilanteet on pyritty ennakoimaan ja niihin on varauduttu entistä paremmin esim. päivittämällä valmiussuunnitelma, hankkimalla varavoimalähteitä ja -valmiuksia sekä kouluttautumalla ja osallistumalla erilaisiin harjoituksiin. Myös maaseutualueiden varautumishankkeissa on oltu mukana (esim. Moisiovaara).

Tavoitteet:	Arviointi:
<p>Lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja palveluja – tehokkaasti ja kestävästi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntatalous on pysynyt ylijäämäisenä • Laadullinen muutos parempaan on edennyt myös selvästi: erityisesti sivistyspalvelujen palvelurakenne on tehokas ja palvelujen laatua korkea (esim. ilmainen varhaiskasvatus); hallinto- ja elinvoimapalveluissa sekä teknisissä palveluissa on lisätty palvelujen joustavaa ja nopeaa saatavuutta lisäämällä sähköisiä palveluja ja toimintatapoja. • Erilaisia etä- ja digitaalisia palveluja on kehitetty, mikä on helpottanut kuntalaisten ja matkailijoiden / mökkiläisten osallistumista: esim. kuulemiset, erilaiset esittelyt ja infotilaisuudet on toteutettu hybridinä. • Hyvinvointityö ja hyvinvointikertomuksen indikaattorit on otettu tehokkaaseen käyttöön kunnan suunnittelujärjestelmässä; myös HYTE-ryhmä on toiminut säännöllisesti ja tehokkaasti sekä tuloksellisesti (konkreettisia esityksiä talousarvioon). • Kuntalaisten yleinen aktiivisuus ja osallistuminen ovat koronan jälkeä palautuneet normaalitasolle: osa järjestöistä toimii taas aktiivisesti; ja erilaisia tapahtumia on järjestetty pitkin vuotta.
<p>Lisätä kunnan elin- ja vetovoimaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Muuttotase oli negatiivinen (vaihtelee paljon vuosittain), ja kuolevuus on syntyvyyttä suurempi, joten väestö väheni. Jatkossa on kuitenkin mahdollista, että tilanne jopa paranee - ilmainen varhaiskasvatus voi houkutella myös lapsiperheitä kuntaan. Myös satsaukset houkuttelevaan asuinympäristöön ja harrastusmahdollisuuksiin (kohennettu monilla eri hankkeilla) palvelevat kuntalaisia, matkailijoita ja kuntaan muuttajia. • Työttömyys on hieman lisääntynyt, mikä johtuu yleisestä vaikeasta suhdannetilanteesta. Työllisyyspalveluiden siirtymistä kunnan vastuulle ei ole kyetty toistaiseksi hyödyntämään palvelujen tehostamiseksi johtuen mm. henkilöstövaihdoksista sekä yleisesti haastavasta tilanteesta. • Kunnan kiinnostavuus (ja näkyvyys) on edistynyt, kun tapahtumat on jälleen saatu käyntiin. Vuoden aikana toteutettiin erilaisia kiinnostavia tapahtumia, uudempana esim. Hyrynsalmen Jazz-tapahtuma. • Kehittämishankekanta on relevantti ja tuloksellinen (digitaalisuus, tuulivoima, reitit ja viihtyvyyttä sekä toiminnallisuutta lisäävä infra sekä matkailun markkinointi ja Vihreä siirtymä ovat olleet painopisteenä).

	<ul style="list-style-type: none"> • Kunta oli mukana Työn ja perheen Kainuu -hankkeessa, jossa pyrittiin lisäämään kunnan perhemyönteisyyttä työnantajana. Hankkeen tuotoksena kunta tarjoaa perhementorointia kuntaan muuttaville perheille. • Strateginen tuulivoimaohjelma on saatu hyväksytyä ja tuulivoimaa on rakennettu kuntaan ennätysvauhdilla: 4 valmista puistoa, 33 voimalaa, jotka tuottavat puhdasta sähköä reilusti yli alueen oman tarpeen. Tuulivoimalla on myös merkittävä positiivinen vaikutus kunnan kiinteistöverotuloihin (n. 1 M €).
Tehostaa palveluprosesseja ja kehittää rakenteita sekä osaamista	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelujen sähköistämistä on selvästi kohonnut ja useita kehittämisprosesseja on jatkettu: digistrategia-, paikkatieto- ja erilaiset muut kuntien yhteistyöhankkeet on valjastettu edistämään palveluprosessien tehostamista (näistä tulokset realisoituvat pääosin myöhemmin). • Koulutustaso ja koulutusaktiivisuus ovat lisääntyneet joustavan ja laajennetun itseopiskelupalvelun ja uusien rekrytointien ansioista, erityisesti kehittämishankkeisiin on rekrytoitu osaajia. • Asenne ja osaaminen, erityisesti sähköisten palvelujen hallinnassa, ovat parantuneet. • Viestintää on parannettu uusien välineiden tehokkaammalla hyödyntämisellä ja osa-aikaisella henkilöresurssilla.

Kokonaisuutena kaikilla em. osa-alueilla tuloksia saavutettiin siten, että strategista yleistavoitteita kohti edettiin. Luvussa 2.3 on arvioitu yksityiskohtaisemmin, kustannuspaikkatasolla talousarvion toteutumista.

2.2.2 Talousarvion mukaiset talouden tasapainottamistavoitteet ja tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan ja konsernin osalta on onnistuttu tervehdyttämään taloutta, vaikka suunnitellusta kehityksestä hieman tilinpäätösvuonna jäätiinkin. Menokurilla ja suhteellisen hyvillä kunnallisvero- ja kiinteistöverotuloilla talous ja tase on saatu suhteellisen hyvään kuntoon (peruskunta n. + 5,9 M €; konserni n. + 4,1 M €). Jatkossa talouden tasapainon hallinnassa korostuvat oman tulopohjan vahvistaminen (lähinnä verotulot) ja alueen kuntien (ml. TE-palvelut) sekä hyvinvointialueen välinen yhteistyö – sekä palvelujen tuottamisessa että talouden hallinnassa.

Yleiset keinot talouden **tasapainottamisohjelmassa** olivat vuoden 2025 osalta seuraavat (ks. myös luku 1.7):

- Oman toiminnan menot on pidetty kurissa. Tämä on tarkoittanut palvelujen tehostamista digitalisoinnin (etäteknologian entistä laajempi käyttöönotto ja hyödyntäminen) ja palvelujen ulkoistusten avulla. Lisäksi hankinnoissa ja investoinneissa on käytetty erityistä tarveharkintaa. Myös turhaa, lisäarvoa tuottamatonta työtä, on pyritty vähentämään, LEAN-ajattelun mukaisesti.
- Vajaakäytössä olevia kiinteistöjä on valmisteltu myyntiin ja vuokraustoimintaa on tehostettu. Lisäksi osa kiinteistöistä on jätetty hallitusti ”kylmilleen”. Työ on jatkunut ja jatkuu edelleen. Tilinpäätösvuonna aloitettiin laajemman kiinteistöstrategian laadinta.
- Henkilöstömenot ovat hiukan nousseet edellisvuodesta. Toisaalta palkkauksen tasapuolisuutta ja kannustavuutta pystyttiin kehittämään.
- Kuntayhteistyötä on pyritty edelleen laajentamaan ja monipuolistamaan. Maaseutupalvelut, ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto, rakennustarkastus ja kansalaisopisto toimivat jo vakiintuneella mallilla, suhteellisen sujuvasti ja tehokkaasti. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien vastuulle ja niitä hoidetaan Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen yh-

teistyönä. Teknisten palvelujen yhteistyön kehittämistä on jatkettu ja aivan uudenlaista hankeyhteistyötä on kehitetty ja saatu liikkeelle (Viiden kunnan Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus aloitti vuoden 2024 alussa Hyrynsalmen vetämänä; myös matkailun markkinoinnissa aloitettiin laaja maakunnallinen yhteistyöhankekokonaisuus). Kirjastossa käynnistettiin yhteistyö, jossa kolmella kunnalla on yhteinen kirjastonjohtaja. Kuntayhteistyötä toteutetaan laajasti myös erilaisissa hankinnoissa, esimerkkinä vuonna 2025 toteutettu ICT -palvelujen kilpailutus.

- Investoinnit on pidetty suhteellisen pieninä ja strategisesti harkittuina, palvelurakenteita tervehdyttävinä, mikä on alentanut kunnan velan määrän erittäin alhaiselle tasolle. Toisaalta se on aiheuttanut investointipaineita tähän päivään ja tuleville vuosille. Investointeihin on haettu hanketukia aina kun se on ollut mahdollista. Myös osallistuvan budjetoinnin hankkeita on suunniteltu ja osaksi toteutettu.
- Yksityisteiden hoidon kehittäminen ja systemaattinen sopimusten tarkistus ovat resurssipuulan takia siirtyneet edelleen myöhemmin toteutettavaksi.

2.3 Määrärahojen ja talousarvioiden toteutuminen

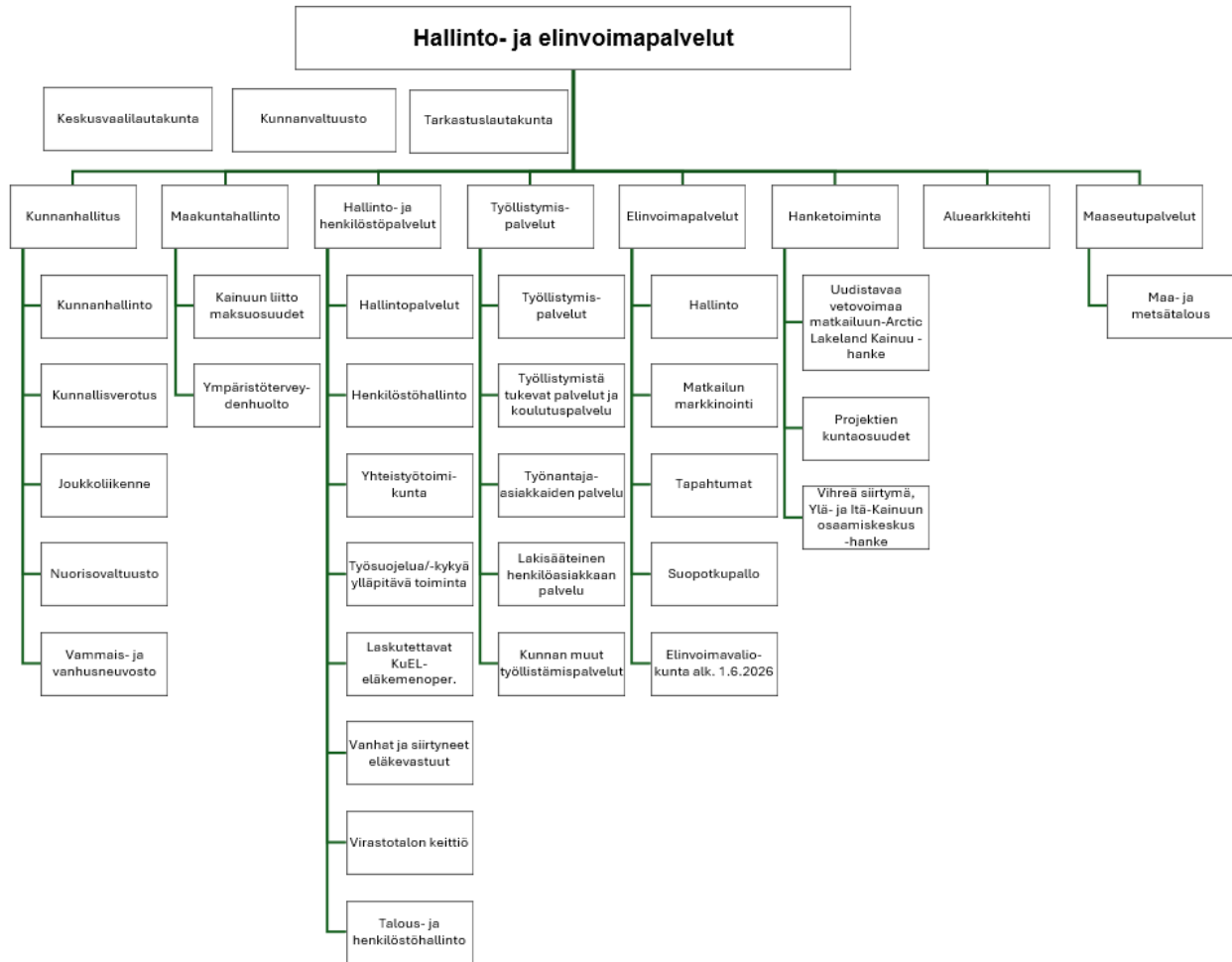
2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötaloukokonaisuus

Käyttötalouden kokonaisuus ja sen hallinta muodostaa kunnan palvelutuotannon resursoinnin perustan. Seuraava taulukko osoittaa, että käyttötalouden toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 9 % ja toimintakulut jäivät puolestaan hieman muutettua talousarviota pienemmiksi. Toimintakate toteutui näin ollen reilut 5 % muutettua talousarviota paremmin.

10 Hallinto- ja elinvoimapaalvelut 30 Sivistyspalvelut 40 Tekniset palvelut (ulk. ja sis.)	Tiliryhmä_2	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	Totals	2 774 356,02	2 299 060,00	122 063,86	2 421 123,86	2 648 561,93	109,39%	-125 794,09
TOIMINTAKULUT	Totals	-9 346 392,91	-9 423 891,59	-554 873,04	-9 978 764,63	-9 808 217,75	98,29%	-461 824,84
TOIMINTAKATE	Totals	-6 572 036,89	-7 124 831,59	-432 809,18	-7 557 640,77	-7 159 655,82	94,73%	-587 618,93
Rahoitustuotot ja -kulut	Totals	-483,14	0,00	0,00	0,00	-2 908,23		-2 425,09
VUOSIKATE	Totals	-6 572 520,03	-7 124 831,59	-432 809,18	-7 557 640,77	-7 162 564,05	94,77%	-590 044,02
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-582 525,96	-567 303,52	0,00	-567 303,52	-950 446,05	167,54%	-367 920,09
	Suunnitelman mukaiset poistot	-582 525,96	-567 303,52	0,00	-567 303,52	-642 591,18	113,27%	-60 065,22
	Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-307 854,87		-307 854,87
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-7 155 045,99	-7 692 135,11	-432 809,18	-8 124 944,29	-8 113 010,10	99,85%	-957 964,11
Tilipäättösiirrot	Totals	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67		129 755,81
	Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67		129 755,81
	Luontoisetumeno polkupyörä	-5 900,00	-3 600,00	0,00	-3 600,00	-10 600,00	294,44%	-4 700,00
	Luontoisetutulo polkupyörä	5 900,00	3 600,00	0,00	3 600,00	10 600,00	294,44%	4 700,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-7 105 352,13	-7 692 135,11	-432 809,18	-8 124 944,29	-7 933 560,43	97,64%	-828 208,30

2.3.2 Hallinto- ja elinvoimapaalvelut

Toimiala hallinto- ja elinvoimapaalvelut sisältävät kunnanvaltuuston, keskusvaalilautakunnan, tilintarkastuksen, kunnanhallituksen, maakuntahallinnon, hallinto- ja henkilöstöpalvelujen, työllistymispalvelujen, elinvoimapaalvelujen, hanketoiminnan, aluearkkitehdin sekä maaseutupalvelujen palvelualueet ja -yksiköt.

10 Hallinto- ja elinvoimapaalvelut (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	435 823,21	362 560,00	0,00	362 560,00	395 624,78	109,12%	-40 198,43
TOIMINTAKULUT	-1 958 085,98	-2 322 325,38	-120 568,40	-2 442 893,78	-2 303 989,05	94,31%	-345 903,07
TOIMINTAKATE	-1 522 262,77	-1 959 765,38	-120 568,40	-2 080 333,78	-1 908 364,27	91,73%	-386 101,50
Rahoitustuotot ja -kulut	137,41	0,00	0,00	0,00	-51,31		-188,72
VUOSIKATE	-1 522 125,36	-1 959 765,38	-120 568,40	-2 080 333,78	-1 908 415,58	91,74%	-386 290,22
Poistot ja arvonalentumiset	-27 340,78	-26 956,00	0,00	-26 956,00	-27 235,53	101,04%	105,25
TILIKAUDEN TULOS	-1 549 466,14	-1 986 721,38	-120 568,40	-2 107 289,78	-1 935 651,11	91,86%	-386 184,97
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 549 466,14	-1 986 721,38	-120 568,40	-2 107 289,78	-1 935 651,11	91,86%	-386 184,97

Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2025 toimitettiin alue- ja kuntavaalit. Ensimmäiset yhdistetyt alue- ja kuntavaalit vietiin läpi onnistuneesti ja talousarvioarvioissa pysyttiin suhteellisen hyvin, vaikka toimintakulut hieman ylittivät.

1050 Vaalit (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	12 900,00	3 500,00	0,00	3 500,00	0,00	0,00%	-12 900,00
TOIMINTAKULUT	-16 963,56	-17 522,20	0,00	-17 522,20	-15 591,22	88,98%	1 372,34
TOIMINTAKATE	-4 063,56	-14 022,20	0,00	-14 022,20	-15 591,22	111,19%	-11 527,66
VUOSIKATE	-4 063,56	-14 022,20	0,00	-14 022,20	-15 591,22	111,19%	-11 527,66
TILIKAUDEN TULOS	-4 063,56	-14 022,20	0,00	-14 022,20	-15 591,22	111,19%	-11 527,66
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 063,56	-14 022,20	0,00	-14 022,20	-15 591,22	111,19%	-11 527,66

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto		
<p>Perustehtävä ja tilannekuva: Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto asettaa kuntastrategiassa ja talousarviossa toimielimille tavoitteet, joilla ohjataan määrärahojen käyttöä, palvelutuotantoa ja toiminnan kehittämistä.</p>		
<p>Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Kunnanvaltuuston toiminta ja päätökset edistävät kokonaisuutena kunnanvaltuuston hyväksymän kuntastrategian toteutumista.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulospittarit:	Toteutuminen:
<p>Kuntalaisten mahdollisuuksia seurata päätöksentekoa parannetaan: kokoustekniikkaa kehitetään, kokousten seuraaminen etäyhteydellä mahdollistetaan, päätöksistä ja niiden valmistelusta tiedottamista kehitetään ja valtuustolle tuotujen esitysten taso pidetään korkeana.</p>	<p>Kokousten striimaus on käytössä. Kokousten seuraajien lukumäärän positiivinen kehitys.</p> <p>Tiedotustilaisuuksien ja valtuuston tiedotteiden lukumäärä kasvaa (tiedote jokaisesta kokouksesta).</p> <p>Kunnallisvalitusten määrä on pieni.</p>	<p>Toteutui osittain. Striimaus ei ole vielä käytössä. Kokousten striimaus edellyttää valtuustosalin tekniikan uudistamista, johon on pyydetty tarjouksia ja suunnitelmia. Myöskään kokousten seuraaminen ei ole lisääntynyt.</p> <p>Varsinaisia tiedotustilaisuuksia ei ole pidetty (ei tarvetta) eikä kokoustiedotteita ole laadittu. 29.10. järjestettiin kuntalaisilta.</p> <p>Valituksia ei tehty yhtään vuonna 2025.</p>
<p>Osallistuvaa budjetointia kehitetään.</p>	<p>Osallistuva budjetointiprosessi toimii ja sitä käytetään; ja siihen osallistuminen on aktiivista.</p> <p>Budjetointitilaisuudet, kohteet ja osallistuvien lukumäärä.</p>	<p>Toteutui osittain. Osallistavaan budjetointiin varataan määräraha vuosittain ja käytetään kuntalaisten toivomaan kohteeseen. Vuoden 2025 osalta ei toteutettu erillistä kyselyä vaan raha</p>

		<p>käytettiin aiemmin paljon toivottuun kohteeseen, joululaistukseen.</p> <p>Loppuvuodesta 2025 toteutettiin kuntalaiskysely, jonka osana haettiin kohteita vuoden 2026 osallistuvan budjetoinnin määrärahalle. Kyselyyn saatiin kaikkiaan 129 vastausta. Äänestys eniten esitettyjen kohteiden kesken ja kunnanhallituksen päätös vuoden 2026 määrärahan käytöstä toteutuivat jo alkuvuodesta 2026.</p>
<p>Ajantasainen ja sujuva päätöksenteko, monipuolinen työskentely sekä päätösten taustoitukset ja valmistelu seminaari-työskentelyssä.</p>	<p>Kokousten määrä (n. 2 kk välein).</p> <p>Kokousten sujuvuus ja asianmukaisuus (valitukset päätöksistä / päätösten pitävyys).</p> <p>Seminaarien määrä (tavoite 2).</p> <p>Opintomatkat (tavoite 1).</p>	<p>Toteutui osittain.</p> <p>Valtuusto kokoontui peräti 7 kertaa, osin kunnanjohtajan hakuprosessin vuoksi.</p> <p>Kokoukset sujuivat asianmukaisesti ja päätöksistä ei valittu kertaakaan.</p> <p>Valtuustoseminaareja ei järjestetty, mutta uudelle valtuustolle järjestettiin kolme koulutustilaisuutta.</p> <p>Opintomatkoja ei toteutettu, mutta puheenjohtajisto osallistui Kuntamarkkinoille.</p>
<p>Toimenpiteet:</p> <p>Valtuuston kokouksia oli tilinpäätösvuonna normaalia enemmän. Valtuustokausi vaihtui kesäkuussa ja uudelle valtuustolle järjestettiin koulutusta. Valtuuston tiedottamista taloustilanteesta tiivistettiin.</p>		
<p>Resurssit (ks. myös seuraava taulukko):</p> <p>Kunnanvaltuuston kulut koostuvat valtuutettujen kokouspalkkioista, valtuutettujen käytössä olevista laitteista ja niiden verkkoyhteyksistä sekä kokouksiin, seminaareihin ja matkoihin liittyvistä kuluista sekä puheenjohtajien vuosipalkkioista. Käytännön toimintaa tukee kunnanjohtaja, johtoryhmä ja hallinto-osaston sihteeristö.</p>		

Valtuuston budjetti ylittyi, koska kokouksia oli keskimääräistä vuotta enemmän.

1010 Kunnanvaltuusto (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTAKULUT	-23 609,51	-34 899,60	0,00	-34 899,60	-41 593,46	119,18%	-17 983,95
TOIMINTAKATE	-23 609,51	-34 899,60	0,00	-34 899,60	-41 593,46	119,18%	-17 983,95
VUOSIKATE	-23 609,51	-34 899,60	0,00	-34 899,60	-41 593,46	119,18%	-17 983,95
TILIKAUDEN TULOS	-23 609,51	-34 899,60	0,00	-34 899,60	-41 593,46	119,18%	-17 983,95
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-23 609,51	-34 899,60	0,00	-34 899,60	-41 593,46	119,18%	-17 983,95

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus		
Perustehtävä ja tilannekuva:		
<p>Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.</p> <p>Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty Kuntalain 14 luvussa 121 §:ssä siten, että lautakunnan tehtävänä on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat 2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla 3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää 4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta 5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi 6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. <p>Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.</p> <p>Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.</p> <p>Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa ai- hetta.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulospittarit:	Toteutuminen:
Kunnan toiminnan ja talouden ja sen seurannan sekä ennakoinnin kehittäminen	Arviointikertomus ja sen indikaattorit	Tavoite toteutui.
Sujuva, ajantasainen talouden ja toiminnan seuranta ja arviointi.	Sujuva kokouskäytäntö Ajallaan syntyvä, relevantti arviointikertomus.	Tavoite toteutui.
Toimenpiteet:		
<p>Tarkastuslautakunta kokoontuu tarvittavan määrän sille kuntalaissa määriteltyjen tehtävien toteuttamiseksi; ja tilintarkastajat hoitavat työnsä.</p> <p>Tarkastuslautakunta on valmistellut valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioinnit, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.</p> <p>Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2025 aikana 8 kertaa. Tarkastuslautakunnan kustannukset toteutuivat talousarvion mukaisesti.</p>		

Tilintarkastuksesta on vastannut BDO Auditor Oy/vastuunalainen tilintarkastaja JHT, KHT Jyri Pesonen.

Resurssit (omat ja ostettavat; ks. myös seuraava taulukko):

Kunnanvaltuusto on 24.2.2022 hyväksynyt, että vuosien 2022–2025 tilintarkastuspalvelut hankitaan BDO Auditor Oy:ltä 25.11.2021 tehdyn tarjouksen mukaisesti ja sihteerin tehtävät hoidetaan omiana toimintana. Oletuksena on, että toiminnan taso ja kustannukset (n. 20 000 € / vuosi) säilyvät samana myös jatkossa.

1040 Tilintarkastus (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTAKULUT	-19 791,86	-20 744,88	0,00	-20 744,88	-19 485,68	93,93%	306,18
TOIMINTAKATE	-19 791,86	-20 744,88	0,00	-20 744,88	-19 485,68	93,93%	306,18
VUOSIKATE	-19 791,86	-20 744,88	0,00	-20 744,88	-19 485,68	93,93%	306,18
TILIKAUDEN TULOS	-19 791,86	-20 744,88	0,00	-20 744,88	-19 485,68	93,93%	306,18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-19 791,86	-20 744,88	0,00	-20 744,88	-19 485,68	93,93%	306,18

Kunnanhallituksen alainen toiminta

Kunnanhallitus

Perustehtävä ja tilannekuva:

Kunnanhallituksen tehtävänä on johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Se vastaa myös valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä kunnan omistaja- ja konserniohjauksesta sekä sopimuksista. Lisäksi se valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa, vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta ja käyttää kunnan puhevaltaa. Kunnanhallituksen tehtävät on määritelty tarkemmin hallintosäännössä, 23 §.

Kehitysnäkymät ovat lähitulevaisuudessa suhteellisen hyvät: talous on kunnossa ja suuret rakenteelliset muutokset on tehty. Haasteita kuitenkin riittää erityisesti melko vanhan rakennuskannan suhteen sekä konsernin toiminnan ja talouden kehittämisessä.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Kunnanhallituksen toiminnan ja päätöksenteon tulee kokonaisuudessaan tukea kuntastrategian toteutumista: hyvinvoinnin, elinvoiman ja tehokkaasti tuotettujen palvelujen tasapuolista kehittämistä. Kunnanhallitus pyrkii siis laaja-alaisesti ja monipuolisesti kehittämään hyvinvointityötä, elinvoimaa ja elinkeinoja, kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia, yhteistyötä sekä edistämään valikoitujen hankkeiden avulla uudistumista ja rakenteellista, ml. hallinto, kehittymistä. Tämä toteutetaan ympäristöllisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästi sekä kuntatalouden tasapaino, myös pitkällä aikavälillä, säilyttäen.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulospittarit:	Toteutuminen:
Hyvinvointityötä, elinvoimatyötä ja organisaation kehittämistä tehdään systemaattisesti ja vaikuttavasti, kuntastrategian mukaisesti.	Ks. kuntastrategian tavoitteet ja mittarit. Ajantasainen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma käsitellään valtuustossa vuosittain.	Toteutui pääosin. Toteutuivat osittain, ks. luku 2.2.1 Hyvinvointikertomus vuodelta 2024 esiteltiin valtuustolle toukokuussa 2025. Hyvinvointisuunnitelma vuoteen 2025 valmistui vuoden 2023 lopussa.

<p>Hyvinvointipalveluja tarjotaan aiempaa kattavammin. Päätösten vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin arvioidaan.</p>	<p>Hyte-työryhmä kokoontuu säännöllisesti, vähintään 4 x/vuosi.</p> <p>Hyte-kerroin paranee aiempaan nähden.</p> <p>EVA on aktiivisessa käytössä.</p>	<p>Uusi hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 valmistuu keväällä 2026.</p> <p>Hyte-työryhmä kokoontui 4 kertaa. Uusi hyvinvointivaliokunta aloitti työskentelynsä syksyllä 2025.</p> <p>Hyte-kerroin parani hieman edellisvuodesta.</p> <p>EVA:a ei ole otettu järjestelmälliseen käyttöön, mutta käytetään tarvittaessa yksittäisissä laajakantoisissa päätöksissä.</p>
<p>Kunnan ja kuntakonsernin talous säilyy tasapainossa.</p>	<p>Kunnan tulos on vähintään poistojen verran plussalla ja konsernitulos on positiivinen vuosittain.</p> <p>Lainakanta pienenee edellisestä vuodesta.</p>	<p>Toteutui osittain.</p> <p>Emokunnan tulos on positiivinen ja lähes talousarvion mukainen huolimatta toteutetusta kiinteistön arvon alaskirjauksesta. Konsernitulos kääntyi negatiiviseksi suurimpien tytäryhtiöiden merkittävästi negatiivisten tulosten myötä. Näihin vaikuttivat mm. alaskirjaukset myös tytäryhtiössä.</p> <p>Lainakanta pieneni hieman.</p>
<p>Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kehitetään.</p>	<p>Kuntalaisten kuulemistilaisuudet tai kyselyt, 1 x / vuosi.</p> <p>Osallistava budjetointi käytössä vuosittain.</p> <p>Lapsiparlamentin tms. lasten osallistumisen kanavan käyttöönotto.</p>	<p>Toteutui osittain.</p> <p>Toteutui. Järjestettiin yksi kuntalaisilta sekä kuntalaiskysely.</p> <p>Toteutui.</p> <p>Uusia osallistamisen tapoja ei otettu käyttöön.</p>
<p>Asioiden valmistelu on ennakkoivaa, laadukasta ja vuorovaihtuksellista. Hyvin valmistellut päätökset tehdään oikeiden tietojen valossa ja sujuvasti.</p>	<p>Puheenjohtajisto ja johtoryhmä kokoontuvat säännöllisesti, vähintään puolivuositain.</p> <p>Seminaarityöskentelyä toteutetaan teemoittain, vähintään kahdesti vuodessa.</p>	<p>Toteutui osittain.</p> <p>Varsinaisia yhteisiä johtoryhmiä oli vain yksi, muita eri aihepiireihin liittyviä tapaamisia erilaisilla kokoonpanoilla useampia mm. yhtiöiden asioissa. Seminaareja ei järjestetty, mutta hallitus toteutti keskinäistä seminaarityöskentelyä.</p>

	Asioiden palauttaminen valmisteluun, oikaisuvaatimukset ja valitukset pidetään minimissä.	Oikaisuvaatimuksia ja valituksia ei tullut, vain yksi asia palautui uudelleent valmisteluun.
Toimenpiteet:		
Kunnanhallitus kokoontui noin kolmen viikoin välein, yhteensä 14 kertaa.		
Kunnanhallituksen tehtävät ja vastuut lisääntyivät valtuustokauden vaihdoksen yhteydessä toteutetun kunnan toimielinrakenteen uudistuksen myötä, jossa lautakuntien toiminta päättyi. Kunnanhallitus on valmistellut ja päättänyt sekä pannut toimeen hallintosäännössä sille määritellyt tehtävät.		
Kunnanhallitus on osallistunut tarvittaessa muihin kokouksiin, koulutuksiin, seminaareihin, edustustilaisuuksiin ja erilaisiin tapahtumiin.		
Puheenjohtajiston yhteistyö kunnanjohtajan ja johtoryhmän kanssa on jatkuvaa ja säännöllistä.		
Resurssit (ks. myös seuraava taulukko):		
Kunnanjohtaja on ainut suoraan kunnanhallituksen alainen työntekijä. Hallituksen ohjauksessa toimivat myös hallinto- ja henkilöstöpalvelut, elinkeino- ja maaseututoimi sekä työllistäminen.		
Kunnanhallituksen toimintakulut ovat nousseet merkittävästi aiemmasta, johtuen TE-palvelujen siirrosta kuntiin. TE-toimintojen budjetointi oli haastavaa ja budjetti alittuikin lähes 40 000 eurolla.		

Seuraavassa taulukossa on kuvattu toimintakuluissa kunnanhallituksen alainen toteuma sekä maakuntahallinto (Kainuun liiton maksuosuus ja ympäristöterveydenhuolto), ks. luku 4.6 Organisaatiorakenne/tilikartta. Talous toteutui hieman talousarviota paremmin.

1020 Kunnanhallitus 1030 Maakuntahallinto (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	4 269,00	1 500,00	0,00	1 500,00	4 287,46	285,83%	18,46
TOIMINTAKULUT	-495 791,78	-571 676,71	-66 574,00	-638 250,71	-600 835,44	94,14%	-105 043,66
TOIMINTAKATE	-491 522,78	-570 176,71	-66 574,00	-636 750,71	-596 547,98	93,69%	-105 025,20
VUOSIKATE	-491 522,78	-570 176,71	-66 574,00	-636 750,71	-596 547,98	93,69%	-105 025,20
Poistot ja arvonalentumiset	-4 637,49	-4 252,00	0,00	-4 252,00	-4 251,04	99,98%	386,45
TILIKAUDEN TULOS	-496 160,27	-574 428,71	-66 574,00	-641 002,71	-600 799,02	93,73%	-104 638,75
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-496 160,27	-574 428,71	-66 574,00	-641 002,71	-600 799,02	93,73%	-104 638,75

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut

Hallintopalvelut
<p>Perustehtävä ja tilannekuva: Hallintopalvelut tuottaa kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle päätöksenteon valmisteluun ja toimenpanoon kuuluvat yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä vastaa tietohallinnosta, asiakirjahallinnosta ja arkistoinnista.</p>
<p>Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Kuntastrategian mukaisesti hallintopalvelut tuottaa tehokkaasti toimivat ja laadukkaat palvelut hyödyntäen aiempaa laajemmin sähköisiä kanavia ja palveluja. Valmistelua ja päätöksentekoa kehitetään strategian mukaiseksi, tavoitteellisemmaksi ja suunnitelmallisemmaksi mm. EVA:n käyttöönotto. Yhteistyötä kehitetään kuntakonsernin sisällä ja ulkopuolella tavoitteena toimiva, monipuolinen ja tarkoituksenmukainen yhteistyö.</p>

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteutuminen:
Kuntalaisille, mökkiläisille ja matkailijoille tuotetaan tarpeita vastaavat, tehokkaat ja monikanavaiset palvelut soveltuvia sähköisiä palveluita hyödyntäen.	Käytössä tarvittavat sähköiset asiointikanavat Käytössä uudet, palvelevat verkkosivut Käytössä sähköinen arkisto	Toteutui osittain. Uusille sähköisille asiointikanaville ei havaittu selkeää tarvetta. Tilannetta seurataan ja kehitetään tarvittaessa. Uusia verkkosivuja valmisteltiin vuonna 2025 ja ne saatiin käyttöön alkuvuodesta 2026. Sähköisen arkiston käyttöönotto on siirtynyt vuodelle 2026.
Monipuolinen ja aktiivinen viestintä tarjoavat kuntalaisten hyvät osallistumismahdollisuudet sekä luovat myönteistä kuntakuvaa.	Uudet käyttöön otetut viestintätavat ja -kanavat, viestintän aktiivisuus; Toteutunut kuntalaiskysely tai tapahtuma vähintään 1 x /vuosi	Toteutui. Viestintä oli aktiivista, vaikkei uusia kanavia otettukaan käyttöön (ei nähty tarvetta). Toteutettiin kuntalaisilta ja kuntalaiskysely. Toteutettiin erilaisia tapahtumia kuten vapputapahtuma. Lisäksi osallistuttiin Joulupipari -tapahtuman järjestämiseen.
<p>Toimenpiteet: Palvelut ja palveluprosessit on pidetty toimivina ja niitä on kehitetty jatkuvasti seuraavien periaattein: Palveluita tehostetaan ja kehitetään asiakkaiden tarpeita vastaaviksi erityisesti sähköisiä kanavia hyödyntäen sekä etsimällä aktiivisesti uusia tapoja ja tahoja yhteistyöhön. Päätöksentekoa sujuvoitetaan ja terävöitetään huolellisella valmistelulla sekä vaikutusten ennakkoarvioinnin käyttöön ottamisella. Viestintää kehitetään aktiivisesti ja sitä toteuttaa erityisesti viestintäkoordinaattori.</p>		
<p>Resurssit (ks. myös seuraava taulukko): Hallintopalveluista vastaa kunnanjohtaja ja tehtäviä hoitaneet lisäksi hallintopäällikkö ja kaksi toimistosihiteeriä. Lisäksi viestintää on hoitanut viestintäkoordinaattori 0,2 htv työajalla. Uusien verkkosivujen sisällöntuottoon palkattiin määräaikainen henkilö 4 kk ajalle. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut hankitaan Kuntalaskenta Oy:ltä ja ICT-palvelut Atealta ostopalveluina. ICT -palvelujen tuottajaksi vaihtui 1.1.2026 Lounea. Palveluntuottajan kilpailutus toteutettiin Kainuun kuntien ja Kainuun Liiton yhteisenä kilpailutuksena.</p>		

Henkilöstöpalvelut
<p>Perustehtävä ja tilannekuva: Henkilöstöpalvelut vastaa kunnan työnantajana toimimisen tehtävistä. Henkilöstöpalvelut sisältää yhteistyötoimikunnan, työsuojelun ja työkykyä ylläpitävän toiminnan, työterveyshuollon, eläkevastuista laskutettavat Kuel-maksusuodet sekä eläkevastuut vanhoista ja siirtyneistä palvelussuhteista.</p>
<p>Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:</p>

Kuntastrategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää henkilöstön osaamisesta ja kehityksestä sekä laadukkaasta esihenkilötyöstä huolehtimista.

Henkilöstön työssä jaksamista, työhyvinvointia ja osaamisen jatkuvaa kehittämistä pyritään tukemaan erityisesti esihenkilöiden osaamista ja työskentelyä kehittämällä. Työssä viihtyminen, vähäinen henkilöstön vaihtuvuus sekä vähäiset poissaolot lisäävät työn tehokkuutta ja hillitsevät henkilöstökustannusten nousua.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulospittarit:	Toteutuminen:
Henkilöstön jaksaminen ja työssä viihtyminen on hyvällä tasolla	<p>Työhyvinvointikysely on toteutettu ja tulokset hyvät kaikissa yksiköissä</p> <p>Virkistyspäivien toteutuminen ja niihin osallistuminen 100 %</p> <p>E-passiedun käyttö lisääntyy aiempaan nähden</p>	<p>Toteutui osittain.</p> <p>Työhyvinvointikyselyä ei toteutettu vuonna 2025. Se toteutettiin alkuvuodesta 2026, mutta tulokset eivät ole vielä raportoitavissa.</p> <p>Hallinto- ja elinvoimapaalvelut: 1 koko pv, osallistuminen 100 %. Tekniset palvelut + yhtiöt: jakaantui kahteen eri ryhmään, toinen ryhmä koko pv, toinen puoli pv, osallistuminen lähes 100 %. Sivistyspalvelut hallinto ja yhtenäiskoulu: 2 x puoli pv, osallistuminen lähes 100 %. Varhaiskasvatus: toteutuivat, osallistuminen 100 %.</p> <p>Käyttö lisääntyi edellisestä vuodesta, mutta edelleenkin kaikki edun saaneet eivät käyttäneet sitä.</p>
Esihenkilöt osaavat tukea henkilöstön työssä viihtymistä ja jaksamista	<p>Sairauspoissaolot kunta-alan keskiarvoa pienemmät ja kehitys aleneva</p> <p>Esihenkilöt osallistuvat johtamiskoulutukseen</p> <p>Kaikkien työntekijöiden kanssa on käyty kehityskeskustelu</p>	<p>Toteutui osittain</p> <p>Sairauspoissaolot kasvoivat, mutta olivat edelleen kunta-alan keskiarvoa pienemmät</p> <p>Yhteistä koulutusta ei ole ollut, vaan kouluttautuminen on ollut oman aktiivisuuden varassa. Koulutuksia on ollut runsaasti tarjolla mm. koulutuslisenssin ja työterveyslaitoksen kautta.</p> <p>Edellinen kehityskeskustelukierros käytiin loppuvuodesta 2024 kaikissa yksiköissä. Tällöin kehityskeskusteluissa oli mukana myös työn psyykkisen kuormituksen arviointi. Yhtenäiskoululla arviointi toteutui keväällä 2025. Alkuvuodesta</p>

		2026 on toteutettu/meneillään kehityskeskustelut kaikissa yksiköissä.
Henkilöstön osaaminen on riittävää ja ajantasaista	<p>Koulutussuunnitelma on laadittu ja sitä toteutetaan</p> <p>Koulutuksiin osallistuneiden määrä, kasvava trendi</p>	<p>Toteutui osittain Koulutussuunnitelmaa (nyk. työyhteisön kehittämissuunnitelma) ei päivitetty vuodelle 2025 vaan noudatettiin soveltuksen edellisen vuoden suunnitelmaa.</p> <p>Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus käyttää kouluttautumiseen Eduhousen laajaa koulutustarjontaa, johon kaikilla kunnan työntekijöillä on käytössä lisenssi. Myös muihin koulutuksiin osallistuminen on mahdollista työtehtävien salliessa (maksulliset esihenkilön suostumuksella)</p> <p>Koko päivän koulutuksiin osallistuttiin edellisvuotta enemmän. Lyhyemmistä koulutuksista ei ole kattavaa seuranta-tietoa. Koulutuslisen-siä käytettiin edellisvuotta vähemmän.</p>
Palkkaus on oikeudenmukaista, tasapuolista ja kannustavaa	<p>Henkilökohtaisen palkanlisän käyttöönotto kaikilla sopimusaloilla (pl. OVTES paitsi osio G) v. 2025 aikana</p> <p>Palkkauksen kokonaisuuden tarkastelu toteutetaan vuosittain</p>	<p>Toteutui pääosin. Henkilökohtainen lisä otettiin käyttöön suunnitellussa laajuudessa keväällä 2025. Lisäksi maksettiin takautuvana aiemmilta vuosilta paikallisesti neuvoteltavista eristä henkilökohtaisiin lisiin varatut erät. KVTES alalla (sekä OVTES osio G) toteutettiin palkkauudistus tasopalkkamallin korvauksessa työn vaatavuuden arviointiin perustuvan järjestelmän. Uudistus toteutettiin yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Henkilöstöä tiedotettiin uudistuksesta viestein sekä tiedotustilaisuudessa. Uudistuksen yhteydessä palkkojen oikeellisuus käytiin läpi. Palkkojen harmonisointi samaan palkkaan samalla palkkatasolla toteutettiin kerralla järjestelmän käyttöönoton yhteydessä.</p>

	Palkkatasa-arvovertailun toteuttaminen	<p>Muilla sopimusaloilla palkkausta tarkasteltiin paikallisten erien jakamisen yhteydessä.</p> <p>Johtuen monista palkkauksen uudistuksista vuoden aikana erillistä palkkatasa-arvovertailua ei ole tehty. Tasopalkkajärjestelmään siirtyneiden osalta palkkauksen tasa-arvoisuus tarkasteltiin osana prosessia. Palkkatasa-arvoa tarkastellaan vuoden mittaan tasa-arvolain uudistusten ja uuden palkka-avoimuusdirektiivin myötä.</p>
Henkilöstön tiedottaminen on ajantasaista ja aktiivista. Henkilöstölle turvataan hyvät mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa.	<p>Yhteistyötoimikunnan säännöllinen kokoontuminen, vähintään puolivuosittain</p> <p>Kaikissa yksiköissä käytössä säännöllinen tiimipalaverikäytäntö</p>	<p>Toteutui. Yhteistyötoimikunta kokoontui puolivuosittain. Muuten yhteistoimintaa henkilöstön edustajien kanssa oli vuoden mittaan paljon tasopalkkauudistuksen myötä.</p> <p>Toteutui. Yksiköissä on jonkin verran eroja palaverien tiheydessä.</p>
Toimivat työterveyspalvelut turvataan ja henkilöstöä tiedotetaan työterveyspalveluista ja niiden muutoksista	<p>Työterveys sopimuksen seuranta ja säännöllinen palaverikäytäntö palveluntuottajan kanssa</p> <p>Työterveyspalveluista tiedottaminen vähintään puolivuosittain</p> <p>Erillinen työterveyspalvelujen esittelytilaisuus vuosittain</p>	<p>Toteutui. Työterveyshuollon kanssa toteutettiin yhteistyöpalavereja ja päivitettiin toimintasuunnitelma. Suppeat laboratoriopalvelut saatiin palautettua paikakunnalle / 1x kuussa</p> <p>Tiedottaminen palveluista oli aktiivista.</p> <p>Työterveyspalveluista järjestettiin esittelytilaisuus alkuvuodesta. Tilaisuuden materiaali toimitettiin jälkikäteen henkilöstön saataville.</p>
<p>Toimenpiteet</p> <p>Yhteistyötoimikunta kokoontui puolivuosittain. Työsuojeluhenkilöstö kuuluu yhteistyötoimikunnan kokoonpanoon. Työsuojeluvaalit järjestettiin vuoden 2025 lopulla ja työsuojeluhenkilöstö nimettiin seuraavalle toimintakaudelle. Työhyvinvointia on pyritty kehittämään aktiivisesti työterveysyhteistyöllä, esihenkilötoiminnalla, tiedottamisella ja henkilöstön kuulemisella, koulutusmahdollisuuksia tarjoamalla, virkistyspäiviä järjestämällä sekä ePassi -edulla. Työsuhdepolkupyöräedusta luovuttiin lainsäädännön uudistuksen myötä siten, että uusia pyöräetusopimuksia ei enää tehdä. Aktiivisen tuen malli on käytössä ja esihenkilöitä kannustetaan puuttumaan henkilöstön välisiin ristiriitailanteisiin viipymättä. Ongelmatilanteisiin on puututtu ja henkilöstölle on järjestetty tarvittaessa</p>		

koulutusta tai työnohjausta. Eri toiminnoissa työskentelevistä työntekijöistä koostuva työhyvinvointiryhmä on suunnitellut syksystä 2025 alkaen työhyvinvoinnin teemavuoden, jossa tarjotaan henkilöstölle kuukausittain työhyvinvointia edistävää toimintaa, mm. työpajan, kuntosaliohjausta ja kynttiläjoogan. Teemavuosi jatkuu keväällä 2026.

Resurssit (omat ja ostettavat, ks. myös seuraava taulukko):

Henkilöstöpalvelut tuotetaan hallintopalveluissa. Palkanlaskennan palvelut tuottaa Kuntalaskenta Oy. Työterveyshuollon palvelut hankitaan Mehiläinen Oy:ltä.

Osaamisen kehittäminen ja johtaminen

Henkilöstöohjelma 2021–2024 otettiin käyttöön syksyllä 2021 henkilöstötyön vahvistamiseksi. Sen keskeisiä alueita ovat osaamisen, tehtäväkuvien ja palkkauksen, työhyvinvoinnin sekä esimiestyön kehittäminen. Etätö ja joustotyöaika ovat niihin liittyvän ohjeen mukaisesti käytössä. Ohjelmaa on sovellettu edelleen varsinaisen ohjelmakauden jälkeenkin ja se on tavoitteena päivittää vuoden 2026 aikana.

Vähenevät resurssit, laajenevat työtehtävät ja toimintaympäristön muutokset edellyttävät ammattitaitoista ja osaavaa henkilöstöä. Hyrynsalmen kunta kannustaa niin henkilöstöä kuin luottamushenkilöitäkin koulutukseen, mutta myös omatoimiseen osaamisen kehittämiseen. Koulutuspoissaoloja oli 49 päivää, joka on lähes kaksinkertainen edellisvuoteen nähden. Kunnalla on ollut jo neljän vuoden ajan käytössä Eduhousen koulutuslisenssi. Lisenssillä käytettävissä on laaja valikoima koulutuksia, suurin osa ajasta ja paikasta riippumattomia. Koulutuslisenssillä on tavoiteltu omatoimisen koulutuksen lisääntymistä ja monipuolistumista helpon ja edullisen lisenssin kautta. Sen kautta toteutettiin myös pakollinen tietoturva- ja tietosuojakoulutus kaikille tietotekniikkaa työssään käyttäville työntekijöille. Lisenssillä kouluttautuminen on ollut toivottua vähäisempää ja sen jatkon arvioimiseksi toteutettiin henkilöstökysely syksyllä 2024. Lisenssi kuitenkin päädyttiin säilyttämään ja sen käyttöä pyritään aktivoimaan. Vuonna 2025 lisenssiä käytettiin edellisvuotta vähemmän. Osasyynä tähän on, että tilinpäätösvuonna henkilöstölle ei toteutettu pakollista tietoturvakoulutusta lisenssin kautta. Lisenssiä on hyödynnetty myös henkilöstön pakollisten koulutusten kautta (2026 tietoturva- ja tietosuojakoulutus sekä tekoälyn perusteet) sekä luottamushenkilöiden koulutuksessa.

Johtoryhmä kokoontui noin kerran kahdessa kuukaudessa. Viranhaltijoiden johtoryhmä ja luottamushenkilöiden puheenjohtajisto kokoontuivat useita kertoja hieman vaihtelevalla kokoonpanolla eri teemojen ympärillä, mm. yhtiöiden asioihin liittyen.

Palkkaus ja henkilöstökustannukset

Keväällä 2023 hyväksyttiin malli henkilökohtaisen lisän käyttöön ottamiseksi kaikilla sopimusaloilla, pois lukien OVTES. Henkilökohtaisten lisien järjestelmään myös varattiin osa vuoden 2023 ja 2024 järjestelyeristä. Henkilökohtaista lisää ei kuitenkaan onnistuttu ottamaan käytäntöön vielä 2024 aikana, vaan käyttöönotto viivästyi keväälle 2025. Kunta on velvoitettu maksamaan järjestelyeristä varatut summat takautuvina, joten takautuva maksu realisoitui osaksi vuoden 2025 palkkakustannuksia.

KVTES -sopimusallalla sekä OVTES osio G -sopimusallalla toteutettiin palkkausuudistus, kun tasopalkkamalli korvasi aiemman tehtävän vaativuuden arviointiin perustuvan järjestelmän. Uusi tasopalkkamalli muodostettiin yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa ja otettiin käyttöön 1.10. Henkilöstöä tiedotettiin uudistuksesta ennakkoon ja käyttöönoton aikaan järjestettiin tiedotustilaisuus. Uuden mallin myötä kenenkään palkka ei laskenut, vaan pysyi samana tai nousi. Henkilöstön palkat harmonisoitiin uutta järjestelmää vastaavaksi suoraan järjestelmän käyttöönottohetkellä.

Vuonna 2025 palkat nousivat 1.6.2025 paikallisen erän myötä (KVTES ja OVTES osio G osalta erän käyttö siirtyi tasopalkkamallin käyttöönoton yhteyteen). Lisäksi 1.10. palkkoihin tuli 2,5 % (KVTES ja TS vähintään 53 euroa) yleiskorotus.

Henkilöstökulut kasvoivat aiemmasta vuodesta ja ylittivät talousarvion noin 7 %:lla. Ylitys kohdistui määräaikaisten henkilöstön palkkoihin, pääosin sivistyspalveluissa. Suurin ylitys oli perusopetuksessa. Ylitystä tapahtui myös hankkeiden osalta, joissa henkilöstökuluja ei ollut lainkaan budjetoitu.

Talouden toteuma

Hallinto- ja henkilöstöpalveluihin haettiin vuoden aikana lisämäärärahat aiemman virheellisen laskutuksen pohjalta väärin budjetoituihin talous- ja henkilöstöhallinnon kustannuksiin (n. 26 000 €), asiantuntijajärjestelmän versiopäivitykseen (2700 €) sekä palkkakuluihin (21 500 € + sivukulut), yhteensä n. 54 000 euroa. Lisämäärärahojen jälkeen budjetti alittui 4 %.

1060 Hallinto- ja henkilöstöpalvelut (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	2 412,49	500,00	0,00	500,00	2 229,40	445,88%	-183,09
TOIMINTAKULUT	-517 996,69	-515 959,75	-53 994,40	-569 954,15	-548 279,64	96,20%	-30 282,95
TOIMINTAKATE	-515 584,20	-515 459,75	-53 994,40	-569 454,15	-546 050,24	95,89%	-30 466,04
Rahoitustuotot ja -kulut	137,41	0,00	0,00	0,00	-51,31		-188,72
VUOSIKATE	-515 446,79	-515 459,75	-53 994,40	-569 454,15	-546 101,55	95,90%	-30 654,76
Poistot ja arvonalentumiset	-22 703,29	-22 704,00	0,00	-22 704,00	-22 984,49	101,24%	-281,20
TILIKAUDEN TULOS	-538 150,08	-538 163,75	-53 994,40	-592 158,15	-569 086,04	96,10%	-30 935,96
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-538 150,08	-538 163,75	-53 994,40	-592 158,15	-569 086,04	96,10%	-30 935,96

Työllistämistoimenpiteet

Työllistäminen: työllistämisen henkilöasiakaspalvelut, yrityspalvelut sekä nuorten kesätyöt		
Perustehtävä ja tilannekuva:		
<p>Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan kunnille ja kuntien muodostamille työllisyysalueille vuoden 2025 alusta alkaen. Hyrynsalmi kuuluu Kainuu-Koillismaan työllisyysalueeseen, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. Vastuukunta hoitaa alueen yleisiä tehtäviä ja on delegoinut sopimuksin henkilöasiakkaiden palveluja tuotettavaksi kunnissa. Paltamon kunta tuottaa sopimusperusteisesti Hyrynsalmen kunnan sekä Ristijärven kunnan henkilöasiakkaiden palvelut. Vieraskielisten asiakkaiden palvelut Hyrynsalmen asiakkaille tuotetaan Suomussalmen kunnan toimesta. Työllisyyspalveluiden siirtyessä kuntien vastuulle, myös kuntien rahoitusosuus työttömyysetuuksista laajenee</p> <p>Työllisyyspalveluihin kuuluu myös nuorten kesätöiden tukeminen kesätyöseteleillä, joka tuotetaan omana työnä hallintopalveluissa.</p>		
Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:		
<p>Vuoden 2025 alusta kokonaan kuntien vastuulla olevat TE-palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, tuloksekkaasti ja taloudellisesti tehokkaasti. Palveluiden toimivuuden ja vaikuttavuuden seuranta on ajantasaista ja kunnalla on aidot vaikutusmahdollisuudet työllisydenhoitoon.</p> <p>Laadukkaat työllisyyspalvelut lisäävät omalta osaltaan kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaisuutta.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulospittarit:	Toteutuminen:
Työllisydenhoidon palvelut ovat tehokkaasti tuotettuja ja vaikuttavia.	Työllisyyspalveluiden tuottamisen laskennalliset valtionosuudet riittävät kattamaan	Toteutui osittain Toteutui

	<p>palvelujen tuottamisen kustannukset</p> <p>Työllisyys kehitty myönteisesti / työttömyys alenee; työttömyysaste < 10 %</p> <p>Työttömien palkkaukseen myönnetään kuntalaisia > 3 kpl</p>	<p>Yleisen heikon taloudellisen kehityksen myötä työllisyys ei parantunut, työttömyysaste joulukuussa oli 13,5 %</p> <p>Kuntalaisia myönnettiin kolmelle työnantajalle.</p>
Työllisyydenhoidon tavoitteita ja toteutumista seurataan aktiivisesti ja ajantasaisesti	Kuukausittaiset yhteistyöpalaverit Paltamon työllisyystoimijoiden kanssa	Toteutui.
Tuetaan nuorten työllistämistä kesätyösetelillä 8- ja 9-lk päättävillä ja toisen asteen opiskelijoille.	<p>Pyritään pysymään vuoden 2024 tasolla:</p> <p>Kesätyösetelien hakijamäärä: 25 hakijaa</p> <p>Kunnan omiin tehtäviin työllistävien määrä: 10 henkilöä</p>	<p>Toteutui lähes:</p> <p>Hakijoita 22 kpl</p> <p>Kunnan omissa tehtävissä 15 hlö.</p>

Toimenpiteet:

Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen työvoimaviranomaisena toimii työllisyysalueen johtokunta, joka vastaa alueen yleisistä tehtävistä. Työllisyysalueen käytännön toimintaa johtaa viranhaltijoista koostuva johtoryhmä. Kajaanin kaupunki tuottaa työllisyysalueen yhteiset palvelut, joihin kuuluvat mm. yrityspalvelut sekä maksatukset. Henkilöasiakaspalvelua tuotetaan delegointisopimuksien kautta kunnissa. Paltamon kunta tuottaa sopimusperusteisesti henkilöasiakaspalvelut Hyrynsalmelle, Ristijärvelle ja eläkeselvitysten osalta myös Puolangalle. Suomussalmen kunta tuottaa vieraskielisten asiakkaiden palvelut. Yritysten ja yhdistysten työllistämisen tueksi tarjotaan työllistämisen kuntalaisä, jonka myöntämisestä vastaa Paltamon kunta hyväksytyjen ehtojen ja varattujen määrärahojen puitteissa. Työllistämisyhteistyötä tehdään Ristijärven 4H -yhdistyksen kanssa, joka jatkaa kierrätysmyymälätoimintaa.

Nuorten työllistämiseen tarjotaan työnantajille kesätyöseteli tueksi nuoren palkkaamiseen. Nuoria pyritään työllistämään kesätyöhön myös kunnan omiin palveluihin.

Resurssit (omat ja ostettavat, ks. myös seuraava taulukko):

- Kajaanin kaupunki, yhteiset palvelut	46 000
- Paltamon kunta henkilöasiakaspalvelut	111 500
- Työttömyysetuuksien kuntaosuus	250 000
- Työllistämisen kuntalaisä	68 000
- Yritysten starttiraha	10 000
- Työttömien koulutukset sis. vieraskieliset ja tulkkaus	21 400
- kulukorvaukset ym.	3 500
- Kesätyösetelit: avustukset yrityksille ja yhteisöille	7 000
sekä osuus kuntaan palkattavien työntekijöiden palkkakuluista	

Aiempiin vuosiin nähden kustannukset kasvavat merkittävästi. Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta laajenee jatkossa koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa ja perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Työllistämistoimenpiteiden kustannuspaikalle ei enää kohdistu tuloja aiempaan tapaan (työllistämistuet), vaan työllisyydenhoidon laskennallisten kulujen kompensatio sisältyy yleiskatteellisiin valtionosuuksiin. Toisaalta määräaikaisten, työllistettävien henkilöiden palkkakustannusten kirjaus muuttuu: aiemmin työllistämistukea vas-

taava määrä palkkamenosta kirjattiin työllistämisen kustannuspaikalle ja loppuosa palkkamenosta kustannuspaikalle, jossa henkilö työskentelee. Jatkossa palkkamenot kirjataan kokonaisuudessaan kustannuspaikalle, jossa työllistettävä henkilö työskentelee. Tämä lisää määräaikaisten työntekijöiden palkkakustannuksia erityisesti teknisten palvelujen osalta, jossa suurin osa työllistettävistä henkilöistä työskentelee.

Työllisyyspalveluiden tuottaminen

TE-palvelut siirtyivät vuoden alusta kokonaan kuntien vastuulle ja uusi Kainuu-Koillismaa työllisyysalue aloitti toimintansa. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. Paltamon kunta hoitaa Kajaanin kaupungin kanssa tehdyn toimivallan siirtosopimuksen perusteella Paltamon, Hyrynsalmen ja Ristijärven henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelut kokonaisuudessaan, lukuun ottamatta kotoutumisaikaisten vieraskielisten asiakkaiden työllisyyspalveluja. Nämä palvelut Hyrynsalmen asiakkaille tuottaa sopimusperusteisesti Suomussalmen kunta.

TE-palvelujen uudistuksen myötä Paltamon työllisyyspalvelujen organisaatio on muuttunut siten, että työllisyyspalvelujen toimintaa ohjaa työllisyyspäällikkö ja työllisyysohjaajia on neljä. Lisäksi eilakisääteistä eläke- ja kuntoutusedellytysten selvitystä tehdään yhden palveluohjaajan toimesta. Henkilöasiakaspalvelu toteutui lähipalveluna kaikissa kolmessa kunnassa.

Työllisyyspalveluiden käytännön työhön vaikuttivat työllisyyspäällikön ja kolmen työllisyysohjaajan rekrytoinnit huhti-syyskuun välisenä aikana. Uuden kehittäminen jäi taka-alalle ja lakisääteinen henkilöasiakastyö priorisoitiin.

Tiivis yhteistyö Paltamon, Hyrynsalmen ja Ristijärven kuntien kesken jatkui siitä, mihin se oli työllisyyden kuntakokeilun päätyttyä jäänyt. Kuntien eri toimijoiden kanssa on järjestetty säännölliset tapaamiset kuukausittain ja yhteyttä on pidetty tarpeen mukaan tiiviimminkin. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet työllisyysalueen keskitetyt palvelut (opinto- ja ura-ohjaus, ammatinvalintapsykologi, yritys- ja rekrytointipalvelut, viestintä), työllisyysalueen muut kunnat, hyvinvointialue, Kela, työeläkelaitokset, oppilaitokset, työnantajat sekä hankkeet (mm. KYLE-hanke, Virkku, PLATE).

Kuntien työttömyysetuuksien maksuosuuksiin tuli vuoden alussa suuri muutos. Aiemmin kuntien maksuosuudet koskivat yli 300 päivää työttömänä olleita henkilöitä ja vain työmarkkinatuen osalta, mutta vuoden alusta maksuosuus muuttui koskemaan jo 100 päivää työttömänä olleita ja työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa ja ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa.

Työllistämisen kuntalisä otettiin käyttöön palkkatuen sijaan. Kuntalisää myönnettiin kolmelle (3) työnantajalle työttömän työnhakijan työllistämisen tueksi.

Työllisyystilanne

Toukokuussa Hyrynsalmen työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,7 % ja työttömien määrä oli 81. Paltamon kunnan työllisyyspalveluissa oli kesäkuun lopussa yhteensä 446 työnhakija-asiakasta, joista Hyrynsalmelta 146. Alkuvuoden kohtuullinen työllisyystilanne heikkeni loppuvuotta kohden. Joulukuun lopussa työnhakija-asiakkaita oli Hyrynsalmelta 160 ja työttömiä 94. Työttömyysprosentti oli 13,5 %, mikä oli hieman edellisvuotta suurempi (13,2 % 2024). Koko Kainuun työttömyysprosentti oli 12,6 %. Hyrynsalmella yli 50-vuotiaiden osuus työttömistä on Kainuun korkeinta.

Kesätyö

Kesällä 2025 oli käytössä aiempien vuosien tapaan nuorten kesätyöseteli. Hyrynsalmen kunta myönsi setelin peruskoulun 8- ja 9-luokkalaisille sekä Hyrynsalmella kirjoilla oleville toisen asteen

opiskelijoille. 8- luokkalaisille seteli myönnettiin 1–3 viikoksi, 9-luokkalaisille ja sitä vanhemmille 2–3 viikoksi. Setelin arvo oli 100 euroa / viikko.

Vuonna 2025 kesätyöseteliä haki yhteensä 22 nuorta. Kunnan palveluksessa oli jopa 15 kesätyöntekijää, joka oli hieman enemmän kuin edellisvuonna.

Talouden toteutuminen

Kokonaisuudessaan työllistämisen talousarvio alittui selkeästi. Ensimmäisen kerran kokonaisuudessaan kunnan vastuulle siirtynyt palvelu oli haastava budjetoida, jolloin budjetointi tehtiin väljäksi. Lisäksi työllisyysalueen yhteiset kustannukset alittuivat selvästi budjetoidusta.

1070 Työllistämistoimenpiteet 1080 Työllistymispalvelut (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	46 869,88	0,00	0,00	0,00	7 582,15		-39 287,73
TOIMINTAKULUT	-277 369,65	-533 330,00	0,00	-533 330,00	-409 606,52	76,80%	-132 236,87
TOIMINTAKATE	-230 499,77	-533 330,00	0,00	-533 330,00	-402 024,37	75,38%	-171 524,60
VUOSIKATE	-230 499,77	-533 330,00	0,00	-533 330,00	-402 024,37	75,38%	-171 524,60
TILIKAUDEN TULOS	-230 499,77	-533 330,00	0,00	-533 330,00	-402 024,37	75,38%	-171 524,60
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-230 499,77	-533 330,00	0,00	-533 330,00	-402 024,37	75,38%	-171 524,60

Elinvoimapaalvelut ja hanketoiminta

Elinvoimapaalvelut		
<p>Perustehtävä: Elinvoimapaalvelujen tehtävänä on elinkeinojen kehittäminen ja yritysneuvonta, hankeneuvonta- ja hallinnointi (vain elinkeinohankkeet), lomatoimintien ja huoneistojen myynti / markkinointi. Lisäksi kehityspäällikön tehtäviin kuului Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon toimitusjohtajan tehtävät ja Kiinteistö Oy Ahmahakan toimitusjohtajan tehtävät 31.7.2025 saakka.</p>		
<p>Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Kehitystavoitteet kytkeytyvät kuntastrategiaan matkailu ja biotalous (maa- ja metsätalous ja tuuli-voimatuotanto).</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteutuminen:
Tukea ja myötävaikuttaa Hyrynsalmen Ukkohallan kehittymistä sekä turvata	Hanketoiminnan ja työpaikkojen kehitys	Hanketoiminnalla on tuettu ja myötävaikutettu työpaikkojen säilymiseen.
Maa- ja metsätalouden ja teollisuuden työpaikkamäärien säilyttäminen vuoden 2024 tasolla	Työpaikkojen lukumäärä	Teolliset työpaikat vähentyivät 9 kpl.
Matkailun kehittyminen ja Ukkohallan vuokrauskäytössä olevien vuodepaikkojen kasvattaminen 5 prosentilla vuosittain.	Yritysten liikevaihdon kehitys	Yritysten liikevaihto kasvoi lievästi (pohjautuu kyselytutkimukseen).
Matkailutulon vuosittainen kasvu 5 prosentilla	Vuodepaikkojen kehitys	Vuodepaikkojen lukumäärä ei kasvanut.

Rakennettavat uuden lomahuoneistot, tavoitteena 5 - 10 uutta lomahuoneistoa	Uudet lomahuoneistot 5-10 kpl	Uusien lomahuoneistoja ei rakennettu vuoden 2025 aikana.
Myötävaikuttaa tuulivoimapuistojen lisärakentamiseen ja aurinkoenergian käyttöönottoon ja olemassa olevien puistojen jatkokehittäminen. Tavoitteena uusiutuvan energian uudet yritykset.	Uudet hankkeet ja yritykset työpaikkojen kehitys	Metsä-Juntulan energiapuiston kaavoitus käynnistyi. Lisäksi käytiin keskusteluja energian varastoinneista Hyrynsalmen kunnan alueella.
Säilyttää ja kasvattaa matkailuyritysten liikevaihtoa ja työpaikkoja mm. hanketoiminnalla.	Uudet EU-hankkeet Vuodepaikkojen määrän kehitys ja käyttöasteet ja tapahtumien kehitys	Suunniteltiin uusia EU-hankkeita mm. matkailumarkkinointiin. Vuodepaikkojen lukumäärässä ja käyttöasteissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia
Turvata Suopotkupallon MM-kisojen järjestäminen Hyrynsalmen kunnassa Vuorisuolla, mikäli tapahtuma pystytään järjestämään. Tapahtuma lisäisi alueen tunnettavuutta sekä vetovoimaa myös muiden tuotantojen ja tapahtumien kautta. Tavoitteena on tapahtuman joukkumäärän kasvattaminen.	Suopotkupallon MM-kisojen joukkumäärä kasvaa aiemmasta	Suopotkupallon MM-kisojen ulkoistamisesta käytiin keskusteluja, jotka eivät vielä ole johtaneet tapahtuman ulkoistamiseen. Tapahtuman järjestelyistä vastasi Hyrynsalmen kunta vuoden 2025 aikana ja myös vuodelle 2026 tapahtuman järjestelyt ovat kunnan vastuulla. Joukkumäärän taso on vakiintunut n 120 -130 joukkueen tasolle.
Turvata maa- ja metsätalouden työpaikat	Työpaikkojen lukumäärä ennallaan tai lisääntyy	Maa- ja metsätalouden työpaikat säilyivät pääosin ennallaan.
Toimenpiteet <ul style="list-style-type: none"> • Hanke- ja yritystilaisuudet ja koulutukset • Messutapahtumat • Hankesuunnittelut • Neuvonta • Kaavoittaminen elinvoiman lisäämiseksi • Tonttien / huoneistojen myynti • Suopotkupallon MM-kisojen järjestäminen ja muut tapahtumat • Sopimusten valmistelu ja ajan tasalla pitäminen 		
Resurssit Henkilöstö: <ul style="list-style-type: none"> • Kehityspäällikkö ja hankehenkilöstö 6 kpl 		

Elinvoimapalvelujen talouden toteutuminen

Elinkeino- ja matkailupuolen talouden toteuma on ollut hieman ennakoitua parempi talousarvioon verrattuna.

120 Elinvoimapalvelut (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	29 655,37	30 000,00	0,00	30 000,00	28 816,14	96,05%	-839,23
TOIMINTAKULUT	-220 542,37	-211 206,43	0,00	-211 206,43	-206 842,67	97,93%	13 699,70
TOIMINTAKATE	-190 887,00	-181 206,43	0,00	-181 206,43	-178 026,53	98,25%	12 860,47
VUOSIKATE	-190 887,00	-181 206,43	0,00	-181 206,43	-178 026,53	98,25%	12 860,47
TILIKAUDEN TULOS	-190 887,00	-181 206,43	0,00	-181 206,43	-178 026,53	98,25%	12 860,47
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-190 887,00	-181 206,43	0,00	-181 206,43	-178 026,53	98,25%	12 860,47

Hallinto- ja elinvoimapalvelujen hankkeet

Hanketoiminnan talouden toteutuminen

Hankkeiden tulot ja menot ovat toteutuneet lähes suunnitelmien mukaisesti. Hankkeiden tulot ja menot tasoittavat hankkeiden keston aikana. Hankkeiden toimintatuotot ovat kasvaneet 7,84 prosenttia mutta toimikulut ovat kasvaneet 10,55 prosenttia.

Seuraavaan taulukoon on koottu hallinto- ja elinvoimapalveluiden Projektien kuntaosuudet -kustannuspaikalta rahoitetut kunnan maksuosuudet yhteishankkeista, joihin kunta on osallistunut.

Hankkeiden maksuosuudet	2025
Arvoesi 2 -hanke	2 000
Sinipyrstö -hanke / Mustarinda	2 000
KAMK, Työn ja perheen Kainuu	320
KAMK, Vuosanka-hanke	2 204
KAMK, Uudistavaa vetovoimaa matkailuun - Arctic Lakeland Kainuu -hanke	1 635
KAMK, Kelkka Kainuu -hanke	913
KAMK, DOK- Digioppimisen polku Kainuussa -hanke	1 180
KAMK, KATE- Kainuuseen terveyttä ja mielen hyvinvointia -hanke	1 023
KAMK, Kasvun paikka - Investointeja Kainuuseen -hanke	771
KAMK, Kuka minua liikuttaisi -hanke	158
Muut hankkeet (mahdolliset uudet relevantit hankkeet)	10 000
Yhteensä:	22 204

(Sis. kustannuspaikat: Uudistavaa vetovoimaa matkailuun - Arctic Lakeland Kainuu -hankkeen, Vihreä siirtymä, Ylä- ja Itä-Kainuun osaamiskeskus -hankkeen ja projektien kuntaosuudet.)

130 Hanketoiminta (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	339 716,47	327 060,00	0,00	327 060,00	352 709,63	107,84%	12 993,16
TOIMINTAKULUT	-356 717,35	-386 106,46	0,00	-386 106,46	-426 838,20	110,55%	-70 120,85
TOIMINTAKATE	-17 000,88	-59 046,46	0,00	-59 046,46	-74 128,57	125,54%	-57 127,69
VUOSIKATE	-17 000,88	-59 046,46	0,00	-59 046,46	-74 128,57	125,54%	-57 127,69
TILIKAUDEN TULOS	-17 000,88	-59 046,46	0,00	-59 046,46	-74 128,57	125,54%	-57 127,69
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 000,88	-59 046,46	0,00	-59 046,46	-74 128,57	125,54%	-57 127,69

Kunnan koordinoimien vuoden 2025 hankkeiden toimenpiteet ja tulokset

Hankkeilla on keskeinen osuus kunnan elinvoiman kehittämisessä. Kunta on toteuttanut strategian mukaisia hankkeita, joiden tuloksellisuus on ollut hyvällä tasolla. Seuraavassa kunnan kärkielinkeihin - matkailuun, uusiutuvaan energiaan ja biotalouteen - liittyvien hankkeiden tuloksia.

Uudistavaa vetovoimaa matkailuun – Arctic Lakeland Kainuu

Hanke on maakunnallinen ryhmähanke, jossa Hyrynsalmen kunnalla on oma osahanke. Hyrynsalmi – Ukkohalla alueen yhteismarkkinointia ja alueen yritysten yhteistyötä on kehitetty hankkeen järjestämässä kokouksissa alueen toimijoille. Aktiivisten toimijoiden kesken on perustettu myös yhteismarkkinointiryhmä. Arctic Lakeland -yhteistyötä on kehitetty osallistumalla KV-markkinointitiimin kokouksiin. Visit Finland Lakeland -suuralueen toimijoiden välistä yhteistyötä on kehitetty osallistumalla Visit Finlandin kokouksiin.

Orgaanista someviestintää kehitetään dataan perustuen, ja maksullisia META-alustojen mainoskampanjoita optimoidaan tulosten pohjalta. Ukkohallan näkyvyyttä on lisätty osallistumalla vuosittain Matkamessuille ja matkamessujen ammattilaispäiville sekä julkaisemalla Vaara Kainuu News -lehteä. Lisäksi on luotu uusia uusi markkinointikonsepti ”Kaikki mitä lomasi tarvitsee”. Kansainvälistä matkailua on kehitetty järjestämällä matkanjärjestäjävierailuja sekä kehittämällä Ukkohalla.fi -sivustoa kansainvälisille markkinoille. Sivustolle on luotu weekly programs sekä parannettu olemassa olevia englanninkielisiä sisältöjä. Lisäksi on päivitetty kansainvälisiä esitteitä vastaamaan kohdemarkkinoiden tarpeita. Ukkohalla.fi-sivuston aktiiviteettisivu on uudistettu ja otettu käyttöön Fareharbour-varausjärjestelmä, mikä parantaa palveluiden löydettävyyttä ja ostettavuutta verkossa.

Ukkohallan alueen kehittymistä on tuettu luomalla ”Kyllä se hyvejää” – konsepti, luotu investointimateriaalia, tehty tonttimainontaa ja osallistuttu Rakentaja -messuille. Hankkeessa on myös kartoitettu ja kontaktoitu potentiaalisia investoreja ja hotellioperaattoreita. Hankkeen aikana on tuotettu runsaasti video- ja kuvamateriaalia sekä printtiaineistoja markkinoinnin tueksi.

Hankkeen määrälliset tulokset ovat toteutuneet erinomaisesti:

Indikaattori	Tavoite	Toteuma
Uudet tuella aikaansaadut yritykset	2	4
joista naisten perustamia yrityksiä	1	3
Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	2	10
joihin työllistyvät naiset	1	7
Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	2	1
Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	2	0

Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus

Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus -hanke toteutettiin ryhmähankkeena, jossa osatoteuttajina olivat Helsingin yliopisto (HY), Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Insituutti (KSI) ja Lappeenranta-Lahden teknillisen yliopisto (LUT). Hyrynsalmen kunta oli hankkeen päätoteuttajana ja hallinnoijana, ja alueellisina partnereina mukana olivat Kuhmon kaupunki, Puolangan, Ristijärven ja Suomussalmen kunnat. Hanke oli EU:n osarahoittama, oikeuden mukaisen vihreän siirtymän rahoitus (JTF) rahoittama hanke.

Päähankkeessa keskityttiin metsä- ja biomassojen arvonnousuun, pureuduttiin metsien mahdollistamaan elinvoimaan sekä Ylä- ja Itä-Kainuun vahvuuksiin metsä- ja puutaloudessa. Hankkeessa perehdyttiin ja verkostoiduttiin kattavasti biohiili- ja uuttotoimintaan. Päähankkeessa innovoitiin moniportainen biojalostamokonsepti. Päähankkeessa tuotettiin useita selvityksiä ostopalveluina tai hankkeen omana työnä kaikille kunnille yhteisinä ja/tai kuntakohtaisina työpaketteina liittyen mm.

energiamuotoihin, biokaasuun, biohiileen ja biojalostukseen. Lisäksi hankekunnille tuotettiin ja esiteltiin kuntakohtaiset vihreän siirtymän tilannekuva-aineistot. Osahankkeissa julkaistujen tutkimusraporttien sekä hankkeessa teetettyjen pro gradu -töiden myötä hankealueelta tuotettiin laajasti merkittävää tieteellistä avointa tutkimustietoa. Itäisen Suomen vahvuuksia ja realiteetteja vihreän siirtymän investointiympäristönä sekä investointien vauhdittamista tuotiin esille Helsingissä 12/2025 mm. Suomen ja Eu-tason politikoille, ministeriöille, vihreän siirtymän rahoituksen edustajille, tutkimuslaitosten edustajille sekä hankealueen kuntajohdolle.

Hankkeen aikana luotu verkosto jatkaa toimintaansa Osaamiskeskus Latvus Kainuun kautta tulevissa hankkeissa. Alueelta tuotettua laajapohjaista tutkimustietoa hyödynnetään mm. alueen ja palvelurakenteen kehitykseen, teollisiin investointien edistämiseen ja etätyömahdollisuuksien ja monipaikkaisuuden vahvistamiseen. Nämä muodostavat positiivisen jatkumon, jossa alueen periferinen viitekehys korvautuu kiinnostavuudella alueen potentiaalia kohtaan.

Hankkeen määrälliset tavoitteet ovat toteutuneet kohtuullisesti:

Indikaattori	Tavoite	Toteuma
Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	40	43
Uudet tuella aikaansaadut yritykset	4	0
joista naisten perustamia yrityksiä	2	0
Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	3	8
Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	20	5
Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	10	0
Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	20	2
Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	10	0
Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa	10	0

Koulutus, sivistys, kulttuuri -hankkeet

Kaunislehto 2.0. -museohanke

Kaunislehto 2.0: Talomuseon vetovoiman vahvistaminen -hanke toteutettiin ajalla 1.5.2024-30.4.2025. Hankkeessa kehitettiin Kaunislehdon Talomuseon toimintaa ja tunnettavuutta hyödyntäen digitaalisuuden tarjoamia mahdollisuuksia. Hanke kartoitti museon yhteistyö- ja kehitysmahdollisuuksia tutustumalla vastaavien museoiden toimintaan, kontaktoimalla elokuva-alaa ja järjestämällä ideointityöpajoja Hyrynsalmella. Hankkeen tuloksina Kaunislehdon Talomuseon digitaalinen saatavuus ja saavutettavuus on parantunut. Museon palvelutarjontaa on laajennettu audio-opastusten ja eMuseon-verkkopalvelun muodossa. Hyrynsalmen kunnalla on käytössään työkaluja museon kehittämisen jatkamiselle. Hanke toteutettiin hyväksytyin hankehakemuksen mukaisesti sekä aikataulun että työpaketien osalta.

Maaseutupalvelut

Yhteistoimintasopimus maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä on uusittu 2023. Sopimus koskee kunnan maaseutuhallintoviranomaiselle säädettyjä tehtäviä ja se sisältää kaikki kunnan maaseutuviranomaiselle säädettyt tehtävät ja palvelut. Maaseutuhallinnon järjestämisestä annetun lain mukainen toiminta Hyrynsalmen, Paltamon, Puolangan, Ristijärven ja Suomussalmen kunnissa on järjestetty isäntäkuntamallilla, jossa isäntäkuntana toimii Puolangan kunta.

Talousarvion toteutuminen

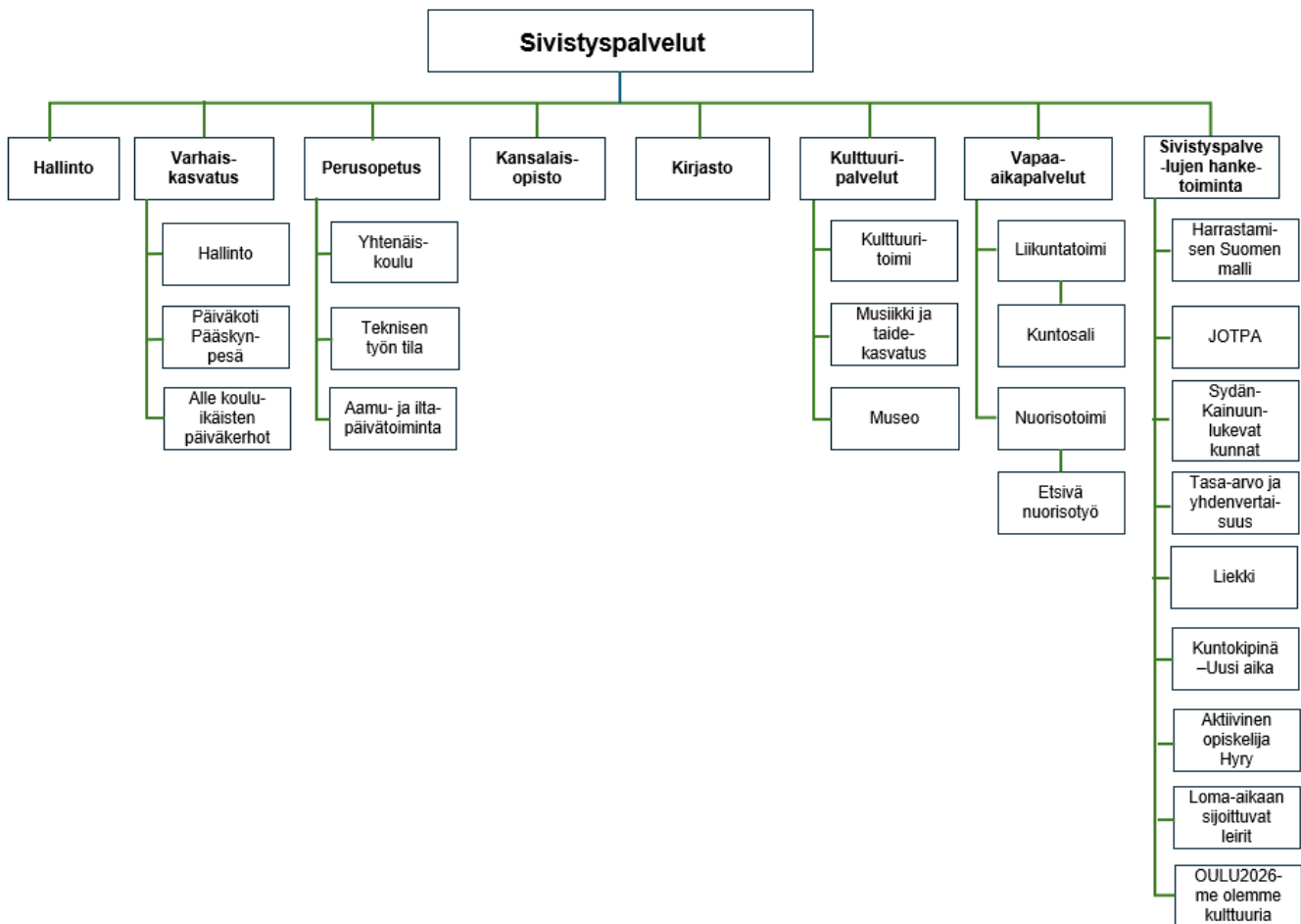
Yhteistyö sopimuskuntien kesken on sujunut hyvin. Talousarvio toteutui toiminnallisesti suunnitelman mukaisesti, talousarvio hieman ylittyi. (ks. seuraava taulukko).

Vuonna 2025 tukihakemuksen jätti 37 tilaa, joista 6 oli maidontuotantoa ja lisäksi muutamia tiloja, joilla oli kotieläimiä. Porovahinkoja Hyrynsalmen kunnan alueella oli 102.

Palveluun käytettävästä työajasta reilut ¾ kuluu viljelijätukihallintoon (hakemusten käsittely, maksatukset, raportointi, koulutukset, kouluttaminen/tiedottaminen, palaverit/kokoukset ja muut hallinnolliset tehtävät). Loppu ¼ on pääosin muita maaseutuhallinnon tehtäviä (poro- ja riistovahinkojen käsittely, eläintenpitorekisterin ylläpito, lausunnot ja arviot yms. viranomaistehtävät). Jonkin verran työaikaa kuluu myös erilaisten asioiden valmisteluun ja yleiseen toimistotyöhön; kokonaistyöpanos Hyrynsalmen osalta on n. 0,33 htv.

140 Maaseutupalvelut (ulk. ja sis.)	TP 2024	Tot 1-12/2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTAKULUT	-29 303,21	-29 303,21	-30 879,36	0,00	-30 879,36	-34 916,22	113,07%	-5 613,01
TOIMINTAKATE	-29 303,21	-29 303,21	-30 879,36	0,00	-30 879,36	-34 916,22	113,07%	-5 613,01
VUOSIKATE	-29 303,21	-29 303,21	-30 879,36	0,00	-30 879,36	-34 916,22	113,07%	-5 613,01
TILIKAUDEN TULOS	-29 303,21	-29 303,21	-30 879,36	0,00	-30 879,36	-34 916,22	113,07%	-5 613,01
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-29 303,21	-29 303,21	-30 879,36	0,00	-30 879,36	-34 916,22	113,07%	-5 613,01

2.3.3 Sivistyslautakunta/Sivistyspalvelut

Talousarvion toteutuminen

Kokonaisuutena sivistyspalvelut onnistui saavuttamaan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteensa (ks. seuraava taulukko). Varhaiskasvatukselle myönnettiin käyttötalouden lisämääräraha vuoden 2025 hyväksytyyn talousarvioon 35 300 euroa (KV 15.12.2025 § 50) ICT-palveluihin. Lisäksi myönnettiin takautuvasti lisämääräraha sivistyspalvelujen käyttötalouden määrärahoihin varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun palkkakuluihin sekä määrärahamuutokset sivistyspalvelujen hankkeisiin (KH 24.3.2026 § 64). Kansalaisopistossa ylitystä muodostui asiakaspalvelujen ostoissa Kianta-Opistolta sekä puhtaanapitopalveluiden ja aineet ja tarvikkeet hankintojen osalta.

30 Sivistyspalvelut (ulk. ja sis.)	Tiliryhmä_2	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	Totals	168 896,67	21 050,00	122 063,86	143 113,86	239 745,00	167,52%	70 848,33
TOIMINTAKULUT	Totals	-4 358 535,88	-4 166 925,08	-431 654,64	-4 598 579,72	-4 531 611,24	98,54%	-173 075,36
TOIMINTAKATE	Totals	-4 189 639,21	-4 145 875,08	-309 590,78	-4 455 465,86	-4 291 866,24	96,33%	-102 227,03
Rahoitustuotot ja -kulut	Totals	-808,05	0,00	0,00	0,00	425,28		1 233,33
	Muut rahoitustuotot	341,65	0,00	0,00	0,00	425,28		83,63
	Muut rahoituskulut	-1 149,70	0,00	0,00	0,00	0,00		1 149,70
VUOSIKATE	Totals	-4 190 447,26	-4 145 875,08	-309 590,78	-4 455 465,86	-4 291 440,96	96,32%	-100 993,70
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-4 601,03	-3 014,52	0,00	-3 014,52	-15 971,15	529,81%	-11 370,12
	Suunnitelman mukaiset poistot	-4 601,03	-3 014,52	0,00	-3 014,52	-15 971,15	529,81%	-11 370,12
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-4 195 048,29	-4 148 889,60	-309 590,78	-4 458 480,38	-4 307 412,11	96,61%	-112 363,82
	Luontoisetumeno polkupyörä	-4 800,00	-3 600,00	0,00	-3 600,00	-9 800,00	272,22%	-5 000,00
	Luontoisetutulo polkupyörä	4 800,00	3 600,00	0,00	3 600,00	9 800,00	272,22%	5 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-4 195 048,29	-4 148 889,60	-309 590,78	-4 458 480,38	-4 307 412,11	96,61%	-112 363,82

Sivistyspalvelut hallinto

Perustehtävä ja tilannekuva:

Sivistystoimen tehtävänä on turvata lakisääteiset ajanmukaiset varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä mahdollistaa sitä kautta kuntalaisten jatkuva itsensä kehittäminen ja hyvä elämänlaatu.

Sivistyspalvelut hallinnon tehtävänä on tukea johtamista ja muuta työtä kaikissa sivistyslautakunnan alaisissa tehtävissä ja varmistaa, että työn tekemiselle on riittävät resurssit.

Elokuussa käynnistyi opetushallituksen avustama Sydän-Kainuun lukevat kunnat -hanke, jossa on mukana Paltamo, Hyrynsalmi ja Ristijärvi. Opetushallituksen myöntämä avustus on myönnetty hankkeille, jotka pyrkivät edistämään kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanon edistämistä. Hankkeessa työskentelee osa-aikainen hanketyöntekijä.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Tavoitteena on, että sivistystoimen palvelut ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä sekä helposti saavutettavissa ja kuntalaiset/asiakkaat saavat palvelujen käyttöön tarvitsemansa tuen henkilökunnalta.

Sydän-Kainuun lukevat kunnat -hankkeen avulla edistetään kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanoa. Yhteistoiminnalla lisätään alueellista tasa-arvoa ja digitietoutta. Tämä tukee laajasti ja monipuolisesti kuntastrategian hyvinvoinnin parantamisen painopistettä.

Palvelut pyritään pitämään nykyisellä tasolla esim. kaikki perusopetuksen päättäneet oppilaat saavat jatko-opintopaikan, kansalaisopiston kurssitarjonta vastaa kuntalaisten tarpeita, kirjasto toimii kuntalaisten sosiaalisena tilana ja tekee säännöllistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulun ja kulttuuritoimen kanssa. Tavoitteita on peilattu TEAviisari –tavoitteisiin (Sitoutuminen, Johtaminen, Seuranta/tarveanalyysi, Voimavarat ja Osallisuus) ja ne tukevat myös kuntastrategian toteutusta lisäämällä kuntalaisten ja lapsiperheiden hyvinvointia.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteutuminen:
Johtaa sivistyspalvelujen toimintaa ja kehittää organisaatiossa edelleen osaamista, työhyvinvointia ja kumppanuussuhteita yhteisöihin	<p>Avustukset yhteisöille (haetujen avustusten määrä ja niiden perusteet)</p> <p>Henkilöstön täydennyskoulutukset väh. 1/hlö/vuosi</p> <p>Poissaolot/hlö/vuosi, valtakunnallisesti keskimääräisellä tasolla</p> <p>Kehityskeskustelut 100 %</p>	<p>Tavoite toteutunut. Avustukset jaettu. Avustushakemuksia saapui 13 kpl, joista yksi oli uusi hakija. Lisäksi yksi ei-paikkakuntalainen hakija, joka ei täyttänyt avustuksen perusteita.</p> <p>Tavoite toteutunut osittain. Yhteisiä koulutuksia ei ollut. Omaehtoisia koulutuksia suoritettu kunnan koulutuslisenssin kautta.</p> <p>Tavoite toteutunut.</p> <p>Tavoite toteutunut. Kehityskeskustelut pidetty joka toinen vuosi.</p>
Parantaa kehittämiskohteiden tunnistamista ja sitoutumista sekä relevantteja kehittämishankkeita	Hankkeiden määrä/laatu ja laajuus pysyy aikaisempien vuosien tasolla ja omarahoitusosuus n. 12 000–15 000 €	<p>Tavoite ei toteutunut. Hankkeiden määrä ja laatu pysynyt lähes aikaisempien vuosien tasolla. Hankkeiden omarahoitusosuus on kasvanut 29 000 euroon. Mukana isoja hankkeita mm. OKM:n erityisavustus (Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027-hanke), joka on suuruudeltaan n. 46.400 € (omarahoitusosuus 20 %).</p> <p>Lisäksi oli käynnissä muita isoja hankkeita, kuten harrastamisen suomen malli (omavastuuosuus 30 %), Kuntokipinä-hanke – Uusi aika (yhteishanke Suomussalmen kanssa), omarahoitusosuudesta 40 % ja Valssi, Digitaalisen varhaiskasvatuksen arvioinnin laadunarviointijärjestelmän käyttöönoton tukeminen ja käyttöönotto -hanke (omarahoitusosuus 20 %).</p>

	Säännölliset osastopalaverit sivistystoimen yksiköiden välillä väh. 6 x/vuosi	Tavoite toteutunut. Sivistystoimen osastopalavereita pidettiin 9 kpl, pääasiassa tilinpäätöksen ja talousarvion valmisteluun liittyen.
Osallisuuden parantaminen	<p>Osallistuja-/käyttäjämäärät</p> <p>Kuntalaisten palautteiden määrä (palautteisiin vastataan välittömästi)</p> <p>Kuntalaisia osallistavan tapahtumien järjestäminen väh. 3 tapahtumaa/v</p>	<p>Tapahtumia sivistystoimessa järjestetty yhteensä 44 (sivistys hallinto, kirjasto, museo ja vapaa-aikatoimi)</p> <p>Palautteita tullut mm. kirjastolle ja niihin on reagoitu resurssien mukaan.</p> <p>Tavoite toteutunut. Kuntalaisia osallistavia tapahtumia pidettiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jazz-konsertit 3 kpl (27.2.-1.3.2025. Konsertteihin osallistujia oli n. 200. - Luova Hyrskäys – näköaloja kainuulaisen kuvataiteen tulevaisuuteen/valtuustosalilla. Osallistujia oli 40. - Sinikka Eirolan taidenäyttely kunnanvirastolla 1.9.-27.10.2025. Kävijöitä arviolta 150–200 - Säveliä ja säihkettä -konsertti Kaukametsän salissa 18.10.2025. Kulttuuritoimi maksoi kuljetuksen. Osallistujia 15. <p>Kirjastolla järjestettiin kuntalaisia osallistavia tapahtumia 10 + 1 Pop-up-tapahtuma.</p> <p>Vapaa-aikatoimessa järjestettiin 20 tapahtumaa eri-ikäisille.</p>
Turvata tehokas ja sujuva yhteistyö sekä luottamushenkilöhallinto	<p>Säännölliset osastopalaverit väh. 6x/vuosi</p> <p>Kainuun kuntien sivistystoimen väliset palaverit 1-3/vuosi</p> <p>Säännölliset sivistyslautakunnan kokoukset väh. 8 kokousta/vuosi</p>	<p>Tavoite toteutunut. Osastopalavereita pidettiin 9 x/vuosi.</p> <p>Tavoite toteutunut. Palavereita oli 7.</p> <p>Tavoite toteutunut. Sivistyslautakunnan kokouksia pidettiin keväällä 2025 5. Syksyllä ei kokouksia, koska sivistyslautakunta lakkautettiin 31.5.2025.</p>

	Kokoustiedotteiden lukumäärä (tiedote sivistyslautakunnan kokousten päätöksistä tarvittaessa) 1-5/vuosi	Hyvinvointivaliokunta aloitti 1.6.2025 ja kokouksia pidettiin 2. Tavoite toteutunut. Kokoustiedotteita kevään ajalta 1 kpl.
Toimenpiteet (konkreettiset toimet):		
<p>Haetaan hankerahoitusta tarveperusteisesti ja suunnitelmallisesti vuosittain. Rahoituksen avulla voidaan kehittää palveluja, niiden saatavuutta ja laatua sekä henkilöstön osaamista.</p> <p>Kehityskeskustelut pidetään joka toinen vuosi.</p> <p>Tyhy-toiminta säännöllistä ja suunnitelmallista.</p> <p>Kehitetään edelleen sivistystoimen tulosyksiköiden sekä kunnan osastojen välistä yhteistyötä ja viestintää.</p> <p>Tehdään aktiivista yhteistyötä Kainuun sivistystoimien kanssa.</p> <p>Arvioidaan, että koulutustarjonta on tasapainossa suhteessa tarpeisiin.</p> <p>Valmistellaan kokoukset hyvin ja varmistetaan sujuva päätöksenteko sekä päätösten toimeenpano.</p>		
Resurssit (omat ja ostettavat, ks. myös seuraava taulukko):		
<p>Sivistyspalvelut hallinnon kustannukset koostuvat pääasiassa henkilöstökuluista, luottamustoimipalkkioista (kevät 2025), järjestelmien ICT- ja leasingkustannuksista sekä puhtaanpitopalvelukustannuksista.</p> <p>Henkilöstö:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sivistystoimen osastopäällikkö 0,5 • Toimistosiihteri 0,8 		

Tavoitteiden toteutuminen

Sivistyslautakunta kokoontui 2025 kevään aikana 5 kertaa. Sivistyslautakunta lakkautettiin 31.5.2025.

300 Sivistyshallinto (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	1 687,85	0,00	0,00	0,00	1 967,31	-	279,46
TOIMINTAKULUT	-209 627,65	-204 646,33	-2 650,00	-207 296,33	-206 841,00	99,78%	2 786,65
TOIMINTAKATE	-207 939,80	-204 646,33	-2 650,00	-207 296,33	-204 873,69	98,83%	3 066,11
VUOSIKATE	-207 939,80	-204 646,33	-2 650,00	-207 296,33	-204 873,69	98,83%	3 066,11
TILIKAUDEN TULOS	-207 939,80	-204 646,33	-2 650,00	-207 296,33	-204 873,69	98,83%	3 066,11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-207 939,80	-204 646,33	-2 650,00	-207 296,33	-204 873,69	98,83%	3 066,11

Varhaiskasvatus

Perustehtävä ja tilannekuva:

Perustehtävänä on järjestää lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja lapsiperheille. Varhaiskasvatusta järjestetään Päiväkoti Pääskynpesässä Varpusten ja Peipposten ryhmissä. Lisäksi on Päiväkodin lisäryhmä Kiurut, mikä toimii viereisessä rivitalossa. Tällä hetkellä varhaiskasvatus toimii poikkeuksellisesti kahdessa kiinteistössä suuren lapsimäärän ja lisääntyneen vuorohoidon vuoksi. Tämä aiheuttaa lisäkustannuksia henkilöstö-, ateria- ja puhtaanapitopalveluista- sekä kiinteistöön liittyvistä kuluista. Varhaiskasvatuksessa lapsia on tällä hetkellä 48.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on taata laadukkaiden palvelujen tarpeenmukainen saatavuus ja edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä parantaa huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä. Nämä kehitystavoitteet lisäävät kuntalaisten, erityisesti lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia. Ilmainen ja korkeatasoinen varhaiskasvatus lisäävät osaltaan kunnan vetovoimaa.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteutuminen:
Varhaiskasvatus on asiakkaille joustavasti saatavissa, se on tasa-arvoista ja yhdenvertaista sekä korkealaatuista. Toimintaa kehitetään yhdessä huoltajien kanssa.	Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on käytössä ja sitä toteutetaan. Palautetta kerätään huoltajilta ja kehittämissuunnitelmia tai ehdotuksia käydään yhdessä läpi vanhempienilloissa, vähintään kerran vuodessa.	Tavoite toteutunut. Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaprosessi on käyty läpi ja sen tiimoilta on kuultu huoltajia maaliskuussa 2025 tehdyssä mielipidekyselyssä. Kyselyä jaettiin 40, vastauksia saatiin 19. Kyselyssä oli avokysymyksiä, jotka olivat pääasiassa huoltajien mielipiteitä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuudesta ja siitä tiedotettiin huoltajille Wilman kautta.
Henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen.	Koulutuksien määrä 2/henkilö/vuosi.	Toteutunut osittain. Koulutukset ovat olleet vapaaehtoisia.
Vahvistetaan huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja osallisuutta.	Huoltajien osallistuminen vanhempainiltoihin on 100 %. Kaikkeen reklamaatioon vastataan välittömästi.	Toteutunut osittain. Vanhempainilta järjestettiin syksyllä -25 ja osallistumisprosentti oli 48 %. Reklamaatiota ei tullut.

Toimenpiteet:

Jokapäiväinen palvelu, arki toimii, on turvallista, ennustettavaa ja luotettavaa.

Varhaiskasvatukseen on tehty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2023–2025. Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnittelun selvitys jatkui lapsiryhmissä keväällä 2025 ja siihen osallistui koko henkilöstö. Toimipaikassa tehdyn selvityksen perusteella valittiin jokaisessa tiimissä kehitettävät teemat. Kehitettäväksi teemoiksi valikoitui Kehut ja myönteinen kohtaaminen, Lasten välisten sekä lasten ja aikuisten välisten suhteiden tarkastelu ja tukeminen sekä Leikki, leikkipaikat, Leikkiympäristön kehittäminen. Jokainen tiimi asetti teemoihin liittyvät tavoitteet, joiden mukaan toimittiin käytännössä. Tavoitteiden arvioinnissa hyödynnetään varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 2024 valtioneuvoston avustusta 13.344,00 euroa Digitaalisen laadun arviointijärjestelmän (Valssi) käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2025. Avustus käytettiin vuoden 2025 aikana. Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä (Valssi) otettiin käyttöön ja

ensimmäinen kysely henkilöstölle toteutettiin marraskuussa 2025 aiheesta Kasvatussyhteistyö ja huoltajien osallisuus. Tulosten tarkempaan arviointiin sekä esille nousseisiin kehittämiskohteisiin perehdytään vuoden 2026 alussa.

Syksyllä 2025 järjestettiin päiväkodissa ja Kiurujen ryhmässä toiminnallinen vanhempainilta, jossa vanhemmat askartelivat keskustelun lomassa. Keskustelujen aiheena oli mm. varhaiskasvatuksen toiminta, päiväkodin ruoka ja Instagramin käyttö. Vanhemmilta pyydettiin ideoita toiminnan ja vanhempainiltojen kehittämiseksi. Vastauksia saatiin 3.

Resurssit (omat ja ostettavat, ks. myös seuraava taulukko):

Varhaiskasvatuksen kulut koostuvat pääasiassa henkilöstö-, ateria- ja puhtaanapitopalveluista-, ICT- sekä kiinteistöön liittyvistä kuluista.

Varhaiskasvatuksen resurssit:

1 varhaiskasvatuspäällikkö/päiväkodinjohtaja

5 varhaiskasvatuksen opettajaa (2 määräaikaista 31.7.2025 asti), joista yksi toimii erityisopettajana (VEO) sekä päiväkodin varajohtajana 31.7.2025 asti. 1.8.2025 alkaen 4 varhaiskasvatuksen opettajaa.

8 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, joista määräaikaisia oli 4.

1-2 määräaikaista lastenhoitajaa tarvittaessa erilaisiin sijaisuuksiin

1 päiväkotiaavustaja

1 seurakunnan lastenhoitaja (osa-aikainen, työaika 60 %)

1 määräaikainen varhaiskasvatuksen opettaja, "Tuen tarpeeseen vastaaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa"- hanke (hankeraha myönnetty 31.12.2025 asti)

Tavoitteiden toteutuminen

Wilma-varhaiskasvatustohjelman käyttö päättyi 30.9.2025 Wisman toimesta ja tilalle valittiin Daisy-varhaiskasvatustoiminnanohjausjärjestelmä 1.10.2025 alkaen. Titania työvuorosuunnitteluohjelman käyttö loppui vuoden 2025 lopussa.

Tuen tarpeeseen vastaaminen varhaiskasvatuksessa - hanke jatkui Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksen tuella. Hanketyöntekijä on toiminut edelleen lapsiryhmissä viikoittain mahdollistaen pienryhmätoiminnan sekä tuen antamisen lapsille.

Kiurujen 12-paikkainen varhaiskasvatusryhmä on toiminut edelleen Sopulan rivitalossa, koska kaikki lapset eivät ole mahtuneet päiväkotiin.

Muuta varhaiskasvatuksen toimintaa vuonna 2025

- kevätjuhla
- halloween-juhlat syksyllä
- äitienpäivä, ja -isänpäiväkahvit
- vanhempainilta syksyllä
- viikoittain jumppatuokiot koululla
- lähialueen ulkoilu- ja liikuntapuiston hyödyntäminen ulkoilussa
- yleisurheilukisat syksyllä
- Kalevala-seikkailu teatteriesitys kirjastossa maaliskuussa
- lasten kirjastokäynnit kuukausittain
- koko varhaiskasvatuksen yhteiset lauluhetket kuukausittain
- vierailu Veijolan tilalle 5.11
- mediataide- ja rytmikylpy-työpajat 12.11.
- Satumetsä teatteri koululla 19.11.
- joulujuhla päiväkodin pihalla 10.12.

Vauvarahaa maksettiin vuonna 2025 4000,00 euroa.

Joulukuussa oli varhaiskasvatuksessa yhteensä 48 lasta.

Toiminnalliset- ja strategiset tavoitteet ovat toteutuneet pääosin suunnitellusti. Varhaiskasvatus haki käyttötalouden lisämäärärahaa vuoden 2025 hyväksytyyn talousarvioon 35 300 euroa (KV 15.12.2025 § 50) ICT-palveluihin. Wisma sanoi irti Wilma- varhaiskasvatustoiminnanohjausjärjestelmän ja tilalle jouduttiin hankkimaan uusi Daisy toiminnanohjausjärjestelmä.

Lasten kotihoidontukea maksettiin noin 39 000 euroa. Lasten kotihoidontuesta jäi käyttämättä noin 21 000 euroa.

Tunnusluvut:

Kokonaismenot €/asukas ja koko talousarvioraami on kasvanut – mutta toiminta toteutui alle budjetin (ks. seuraavat taulukot).

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
€/asukas	354	348	379	389	434	528	571

310 Varhaiskasvatus (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	4 004,46	0,00	0,00	0,00	15 652,49	-	11 648,03
TOIMINTAKULUT	-1 062 952,61	-1 098 173,82	-135 394,40	-1 233 568,22	-1 149 868,84	93,21%	-86 916,23
TOIMINTAKATE	-1 058 948,15	-1 098 173,82	-135 394,40	-1 233 568,22	-1 134 216,35	91,95%	-75 268,20
Rahoitustuotot ja -kulut	220,00	0,00	0,00	0,00	425,28		205,28
VUOSIKATE	-1 058 728,15	-1 098 173,82	-135 394,40	-1 233 568,22	-1 133 791,07	91,91%	-75 062,92
TILIKAUDEN TULOS	-1 058 728,15	-1 098 173,82	-135 394,40	-1 233 568,22	-1 133 791,07	91,91%	-75 062,92
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 058 728,15	-1 098 173,82	-135 394,40	-1 233 568,22	-1 133 791,07	91,91%	-75 062,92

Perusopetus

Perustehtävä ja tilannekuva:

Alkuopetuksen (esiopetus-2 lk.) tehtävänä on tuottaa oppilaalle uutta tietoa ja oppimisen iloa. Tärkeätä on ohjata lapsi oppimaan. Hänen yksilöllistä kasvuaan ja kehitystään tuetaan. Lasta kannustetaan omatoimisuuteen, tiedon hankkimiseen, kriittisyyteen ja vuorovaikutukseen muiden kanssa.

Perusopetus on kunnan laajin ja vahvimmin resursoitu vastuualue. Perusopetuksen kasvatuksellisenä tehtävänä on tuottaa terveen itsetunnon omaavia, suvaitsevaisia nuoria, jotka sisäistävät perusopetuksen arvopohjan.

Koko perusopetuksen opetuksellisenä tehtävänä on taata oppilaille oppimisen taso, joka antaa päättövaiheessa monipuoliset jatko-opintomahdollisuudet ja valmiudet elinikäiseen oppimiseen.

Kunnassa on yksi perusopetusta antava yhtenäiskoulu, jossa toteutetaan myös esiopetus. Oppilaita koulussa on 117.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Poissaolojen seurannassa hyödynnetään läsnäolon tukemisen mallia.

Lisätään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa (erityisopetus, sairaalakouluopetus, huostaanotot, perhetyö).

Oppimisen tuen muutos: OPS muutos oppimisen tuen osalta otettiin käyttöön 1.8.2025. Toimintatapoja on kehitetty lukuvuoden aikana.

<p>Tuntijaon lisääminen (OPH määräys): Oppitunteja lisättiin 1 ja 2 luokille, lisäksi luokille 6 ja 5 muutettiin äidinkielen ja matematiikan tuntien määriä. Tuntilisäys 2 vvh otettiin käyttöön 1.8.2025.</p> <p>Nämä kehitystavoitteet tukevat osaltaan kuntastrategian toteutumista tehostaen kunnan tuottaman opetuksen toimintatapoja.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulospittarit:	Toteutuminen:
Tieto ja viestintätekniikan käyttäminen opetuksessa nykyaikaisilla välineillä ja ohjelmilla	Jokaisella 7–9 luokkalaisella oma kone, TVT-kyselyt	Tavoite toteutunut suunnitelman mukaisesti, paitsi TVT-kyselyä ei ole toteutettu.
Turvallinen ja puuttuva koulu: yhteistyö oppilashuollon ja kodin kanssa	<p>KiVa ja Verso-käsittelyjen määrä.</p> <p>Käsittelyjä tulisi olla, määrä vaihtelee. Hyvä lopputulos on, että kiusaaminen on käsiteltyissä tapauksissa saatu loppumaan. Esim. 20/20 hyvä, 20/10 huono.</p> <p>Vanhempainiltojen määrä: 1/luokka/vuosi, yht. 10</p> <p>Vanhempainyhdistystoiminta: tavoitteena on aktiivisesti toimiva yhdistys, joka kanssa koulu tekee yhteistyötä.</p>	<p>Kiva-käsittelyt 8 / 6 Verso-käsittelyt 0 Kaikki esille tulleet kiusaamisasiat on käsitelty. Pieniä selvittelyjä lähes päivittäin.</p> <p>Tavoite pääosin toteutunut. Vanhempainiltoja on pidetty vähintään yksi. Lisäksi 0-2, 3-4, 5-6 ja 7-9 luokilla oli yhteiset vanhempainillat.</p> <p>Tavoite toteutunut. Toiminta parantunut, päivitetty yhdistyksen säännöt, yhdistys sai avustusta toiminnan kehittämiseen kunnalta ja vanhempainliitolta. Yhdistys on ottanut kantaa eri asioihin mm. kouluruokailuun ja järjestänyt kevät-riehan.</p>
Oppilaiden tasa-arvoisen oppimisen, kasvun ja kehityksen edistäminen ja tukeminen	<p>Tuen muotojen määrät</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tukiopetus 18/vvt. Oppimisen tuen muutos 1.8.2025 alkaen 0,127 vvt/oppilas - Laaja-alainen erityisopetus 24 vvt, (ylittyessä tarve kasvanut, alittuessa tarve pienentynyt) - Koulunkäynninohjaajan tarve; normaalimäärä 5 	<p>Tukiopetustunteja 189</p> <p>Tukea on resursoitu seuraavasti: Resurssitunteja lisätty 9, syksystä alkaen 20 tuntia. Osa näistä on samanaikaisopetusta. Samanaikaisopetuksen varattu erityisopettaja resursseja 15 0,127 = min.14,274 tuntia (9 +15= 24 tuntia) Laaja-alainen erityisopetus on muuttunut erityisopettajan antamaan samanaikaisopetukseen</p>

	<p>Oppilashuoltohenkilöstön määrä suhteessa tarpeeseen: Palveluiden henkilötyövuosimittaukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kouluterveydenhoitaja 0,2 htv • Kuraattori 0,2 htv • Miekkari 0,2 htv • Koulupsykologi 0,2 htv • Koulunuorisotyöntekijä 1 htv <p>Tehostettu oppilaanohjaus Arvio 20 % 8–9 luokkien oppilasmäärästä</p>	<p>Tavoite toteutunut suunnitelman mukaisesti. Poissaoloissa ei ole ollut sijaisia ja pitkäaikaisia poissaoloja ei ole ollut.</p> <p>Tehostetussa oppilaanohjauksessa ollut 6 oppilasta 31,5 %</p>
Jatko-opintovalmiuksien saavuttaminen	<p>Valtakunnalliset kokeet 6- ja 9-luokilla englanti, matematiikka, äidinkieli</p> <p>Työelämään ja opiskelupaikoihin tutustumiset 6–9 luokilla, TET-päivien määrät: 6 lk. 1 pv, 7 lk. 2 pv, 8 lk. 1 vko ja 9 lk. 2 vko</p>	<p>9 luokalla pidetty kokeet 6 luokalle ei pidetty</p> <p>TET päivät toteutuneet suunnitellusti</p>
<p>Toimenpiteet</p> <p>Koulun toiminta on vuoden jokaisena koulupäivänä virikkeellistä ja opetussuunnitelman mukaista. Koulutyö on sujunut pääsääntöisesti turvallisesti.</p> <p>Kaikilla 7–9- luokan oppilailla käytössä henkilökohtaiset koneet. Syyslukukauden 2025 alusta lähtien koululla on mobiililaitteiden käyttö ollut kiellettyä koko koulupäivän ajan (sivistyslautakunnan päätös 19.5.2025 § 36). Kokemukset ovat olleet positiivisia. Oppilaiden sosiaalisten taitojen kehittämisessä tarvitaan vielä kasvua.</p> <p>Digiopetuksen tutorointi</p> <p>Kiva -kiusaamistoimintamalli, Verso –oppilassoittelu malli</p> <p>Opiskeluhuollon toimenpiteet: henkilökohtaiset tapaamiset (asiakaskontaktit/lukuvuosi)</p> <p>Mielen hyvinvointikysely 7 lk.</p> <p>Valtakunnallinen kouluterveyskysely (OPH) joka toinen vuosi</p> <p>Move-testit 5. ja 8. luokkalaisille</p> <p>Tuen muutokset 1.8.2025 Tukiporaat muuttuva ja toimenpiteet erityisopetuksessa lisääntyivät</p> <p>Yhteishaku ja Valpas-seuranta</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat, ks. myös seuraava taulukko):</p>		

Perusopetuksen kustannukset muodostuvat pääosin henkilöstökustannuksista, palveluiden ostoista (ruokahuolto, siivous, sairaalakoulut) ja järjestelmien ICT- ja leasingkustannuksista.

Vuosiluokat 0–9 yh

- perusopetusryhmät 10
- oppilasryhmät: 8–15 minimi-maksimi -oppilasryhmäkoot

Erityisopetus, toiminta muuttui 1.8.2025

Kevätlukukausi

- pienryhmä 1–6 luokat 2
- pienryhmä 7–9 luokat 1
- Laaja-alainen erityisopettaja

Syyslukukausi

Luokka-aste kohtaiset erityisluokanopettajat: 0–2, 3-4, 5-6 ja 7-9lk. Pieniryhmämuotoisen toteutettu 7-9lk

Henkilökunta (Perusopetus)

- rehtori 0,5
- oppilaanohjaaja-apulaisrehtori 0,5+0,5
- lehtorit 5
- luokanopettajat 8
- tuntiopettaja 1
- erityisluokanopettaja 3, 31.7.2025 asti
- erityisopettaja 1, 31.7.2025 asti
- erityisluokanopettaja 4, 1.8.2025 alkaen
- toimistos sihteeri 1
- koulunkäynninohjaajat 5,6 (joista yksi aloitti lokakuussa 2025)
- aamu- ja iltapäiväkerhon ohjaaja 0,4
- nuorisotyöntekijä 0,3
- Koulu Personal Trainer 0,2 (Kunto-Kipinä -hanke)

Tavoitteiden toteutuminen

Yhtenäiskoululla toimii kolme tiimiä, joissa opettajat kehittävät tiimin tavoitteiden mukaista koulun arkea 31.7.2025 asti. 1.8.2025 aloitti neljä luokka-astetiimiä (0-2, 3-4, 5-6 ja 7-9) Koululla on käytössä päivitetty turvallisuussuunnitelma ja koululla on pidetty suunnitelmaan kuuluvia harjoituksia ja koulutuksia.

Laatutyö on osa perusopetuksen toimintaa ja arviointia. Laatutyöhön liittyen on tehty kyselyt:

Oppilaanohjauksen tasa-arvokysely, kyselyt mobiililaitteiden käytöstä oppilaat, henkilökunta ja huoltajat, koulutuskysely ja KIVA-kysely.

Alkuopetuksen kysely (ES-2 lk): selvitetty oppimisen tasoon liittyvästä huolesta koulupäivä ja AP/IP hoidon osalta.

Wilma on pääsääntöinen yhteydenpidon ja tiedottamisen väline.

Taloudelliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet suunnitellusti. Odottamattomia lisämenoja on tullut sairaalakoulujaksojen kustannuksista sekä lastensuojelluisin perustein sijoitettujen lasten kotikuntakorvauksista. Syyslukukaudella kouluun tulleiden maahanmuuttajaoppilaiden vuoksi palkattiin yksi määräaikainen koulunkäynnin ohjaaja.

Keskeiset toimenpiteet

- Jatketaan oppilashuollon yhteistyötä kuntien sekä hyvinvointialueen kanssa (mm. kuraattori-, kouluvalmentaja-, miekkari-, ja psykologipalvelut).
- Yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen Kainuun kuntien kanssa yhteisten opettajien käyttöön

- Poissaoloihin puuttuminen ja koulunkäynnin tukeminen: läsnäolon tukemisen malli ja poissaoloihin puuttumisen malli käyttöön. Loppuvuodesta hankittu poissaolon seurantaohjelma NOTI.
- Koululla on toiminut osa-aikaisesti nuorisotyöntekijä ja kouluPT, tarkoituksena tukea koulunkäyntiä ja oppilaiden osallisuutta.
- Lukeva-koulutoimintaa toteutettiin kirjaston ja varhaiskasvatuksen kanssa yhdessä.
- Oppimisen tuen tarve on kasvanut ja käyttäytymisen haasteet alaluokilla ovat kasvaneet runsaasti. Erityis- ja luokanopettajien työmäärä on moninkertaistunut. Oppimisen tuen osalta kirjaimisen vaatima työ on vielä kehittelyvaiheessa opetushallituksen sirpaleisuudesta johtuen.

Tunnusluvut:

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Oppilasmäärä*	145	143	137	134	135	134	117
Nettomenot €/oppilas	15498	14571	16303	17341	17012	17984	20639
Nettomenot €/asukas						1202	1217

*tilastointipäivä 20.9., sisältää myös esiopetuksen oppilaat

Nettomenot / oppilas on laskettu kevään ja syksyn oppilasmäärän keskiarvolla.

320 Perusopetus (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	64 754,97	11 850,00	0,00	11 850,00	48 297,15	407,57%	-16 457,82
TOIMINTAKULUT	-2 409 818,89	-2 301 699,52	-128 692,80	-2 430 392,32	-2 414 801,03	99,36%	-4 982,14
TOIMINTAKATE	-2 345 063,92	-2 289 849,52	-128 692,80	-2 418 542,32	-2 366 503,88	97,85%	-21 439,96
Rahoitustuotot ja -kulut	121,65	0,00	0,00	0,00	0,00		-121,65
VUOSIKATE	-2 344 942,27	-2 289 849,52	-128 692,80	-2 418 542,32	-2 366 503,88	97,85%	-21 561,61
Poistot ja arvonalentumiset	-4 389,80	-3 014,52	0,00	-3 014,52	-13 436,33	445,72%	-9 046,53
TILIKAUDEN TULOS	-2 349 332,07	-2 292 864,04	-128 692,80	-2 421 556,84	-2 379 940,21	98,28%	-30 608,14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 349 332,07	-2 292 864,04	-128 692,80	-2 421 556,84	-2 379 940,21	98,28%	-30 608,14

Kansalaisopisto		
Perustehtävä ja tilannekuva:		
<p>Kansalaisopiston tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja kunnassa oleskeleville mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen, itsensä kehittämiseen, yleissivistykseen sekä mielekkääseen vapaa-ajan harrastustoimintaan.</p> <p>Kansalaisopiston palvelut ostetaan Kianta-Opistolta, Suomussalmelta.</p>		
Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:		
<p>Turvataan toiminnan jatkuvuus ja ylläpidetään edelleen monipuolista kurssitarjontaa, kannustamalla ja osallistamalla elinikäiseen oppimiseen ja oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen.</p> <p>Hyödynnetään enemmän Hyte-työryhmän ohjausta ja suosituksia.</p> <p>Pidetään kansalaisopiston palvelut laadukkaina, edullisina ja helposti saatavilla. Kansalaisopiston toiminta edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ja tukee laajasti kuntastrategian hyvinvoinnin parantamisen painopisteitä.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulospittarit:	Toteutuminen:

<p>Turvataan monipuolinen ja kuntalaisten hyvinvointia tukeva toiminta ja osallisuuden parantaminen</p>	<p>Kurssien/osallistujien määrä pysyy vähintään ennallaan ja monipuolistuu</p> <p>Opintosetelien määrä</p> <p>Kerätyt palautteet ja niiden pohjalta kehittäminen (palautteisiin vastataan välittömästi)</p> <p>Hyte-työryhmän ohjaus</p>	<p>Tavoite toteutunut. Kurssien määrä 51 (2024 52). Uusina kursseina kesän 2025 Taideleiri, syksyllä alkanut Tapanikylän koululla kankaankudonta sekä kirkonkylällä Soololattarit. Edellisen vuoden kursseista peruuntui kolme kurssia; Tuftaus tutuksi, Havu- ja kranssikurssi sekä muotoilu- ja niksibetonia sisustukseen ja puutarhaan.</p> <p>Tavoite toteutunut: Opiskelijoita kursseilla 238 (2024 237). Edelliseen vuoteen verrattuna miesten määrä väheni 21:llä ja naisia tuli lisää 22. Opiskelijoita oli jatkautunut kursseille seuraavasti: kädentaidot (66 %), musiikki (15 %) ja tanssi ja liikunta (13 %).</p> <p>Tavoite toteutunut opetustuntien osalta. Toteutuneet opetustunnit 1437 (2024 1402).</p> <p>Hyrynsalmen kansalaisopiston kevätnäyttely pidettiin 14.–25.4.2025</p> <p>Tavoite toteutunut. Opintoseteleitä jaettiin yht. 189 kpl, 2836,00 € (2024 146 kpl, 2190,00 €)</p> <p>Tavoite ei toteutunut. Palautekyselyt suunnitteilla vuodelle 2026</p> <p>Tavoite ei toteutunut.</p>
<p>Yhteistyö kainuulaisten kansalaisopistojen kanssa</p>	<p>Yhteisten hankkeiden määrä</p>	<p>Kianta-opiston kautta ollaan mukana seuraavissa hankkeissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meri-Pohjolan opistopiirin kautta Rannikonrytmi – yhdessä veden äärellä -hankkeessa, Oulu2026 - Nordplus-hanke NPAD-2025-PV/10003 – Social Sustainability & Wellbeing in Communities on suunnitteilla
<p>Erityisryhmien tuki; OPH:n avustus maahanmuuttajien,</p>	<p>Vos-rahoitus kattaa osan toteutuvista kurssikustannuksista (%-osuus)</p>	<p>Tavoite ei toteutunut. Valtionosuustunnit vähentyneet. Vuonna 2025 1198 tuntia (2024 1203) ja vahvistettu yksikköhinta</p>

työttömien, eläkeläisten ja seniorien kurssimaksujen alentamiseen/korvaamiseen	(tuntia kohti) 100,48 euroa. Valtionosuuden laskennallinen peruste on 120345 euroa, josta valtio rahoittaa 57 %. VOS-rahoitus vuodelle 2025 on ollut 68614 euroa.
--	---

Toimenpiteet (konkreettiset toimet):

Tarjotaan monipuolista ja kuntalaisten hyvinvointia laajasti tukevaa toimintaa mahdollisuuksien mukaan koko kunnan alueella.

Kansalaisopiston kurssitarjonta vastaa kuntalaisten tarpeita elinikäiseen oppimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen.

Opistotoiminnan kehittäminen yhteistyössä Kianta-opiston kanssa.

Viedään Hyte-suosituksia käytännön toimintaan.

Resurssit (omat ja ostettavat):

Kansalaisopiston kustannukset koostuvat pääosin palvelujen ostoista Kianta-Opistolta.

Opettajina toimivat määräaikaiset tuntiopettajat (11 hlöä). Lisäksi toimeksiantosopimuksella 1 hlö sekä Hyrynsalmen kunnan liikunnanohjaaja.

Tunnusluvut:

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Oppilasmäärä	199	308	225	198	236	237	238
Tunnit	1414	1273	1488	1364	1366	1402	1437
€/tunti	87,21	100,85	99,38	108,51	103,40	107,40	102,87
Kokonaismenot €/asukas	54,24	56,53	68,17	70,68	67,48	75,12	74,51

325 Kansalaisopisto (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	104,55	0,00	0,00	0,00	2 788,37	-	2 683,82
TOIMINTAKULUT	-150 689,46	-116 409,79	0,00	-116 409,79	-150 618,09	129,39%	71,37
TOIMINTAKATE	-150 584,91	-116 409,79	0,00	-116 409,79	-147 829,72	126,99%	2 755,19
VUOSIKATE	-150 584,91	-116 409,79	0,00	-116 409,79	-147 829,72	126,99%	2 755,19
TILIKAUDEN TULOS	-150 584,91	-116 409,79	0,00	-116 409,79	-147 829,72	126,99%	2 755,19
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-150 584,91	-116 409,79	0,00	-116 409,79	-147 829,72	126,99%	2 755,19

Kirjasto

Perustehtävä ja tilannekuva:

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu. Se tuottaa kirjastolain (laki yleisistä kirjastoista 1492/2016) määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät kaikille asiakkaille.

Kirjaston tehtävänä on tarjota tieto- ja sisältöpalveluita kaikille ja edistää monipuolista lukutaitoa sekä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto osallistuu alueellisen kehittämiskirjaston järjestämään toimintaan.

Toukokuussa 2025 aloitti kolmen kunnan yhteinen kirjastonjohtaja. Yhteistyötä Paltamon ja Ristijärven kirjastojen kanssa tiivistetään tämän yhteisen johtajuuden myötä. Kirjastossa toimii myös yksi kirjastovirkailija. Yhteistyötä järjestetään myös kolmen kunnankirjaston henkilökunnan kesken, jolloin osaamista ja kollegiaalista tukea välittyy yli kuntarajojen. Tätä toteutetaan yhteisten palaverien, Teams-kanavan, some-tilien ja kirjastokahvien merkeissä.

Kirjastossa on meneillään Opetushallituksen myöntämä kolmen kunnan yhteinen Sydän-Kainuun lukevat kunnat-hanke, jonka avulla luodaan Hyrynsalmen, Paltamon ja Ristijärven kuntiin lukutaitostrategia. Hanke päättyy keväällä 2026.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan.

Tavoitteena on monipuolistaa edelleen kirjaston käyttöä ja kokoelmaa, jatkaa alueellista kirjasto-yhteistyötä sekä tiivistää yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulun ja kulttuuritoimen kanssa. Markkinoidaan kirjastoa monipuolisena, maksuttomana ja elinvoimaisena tapahtuma-, näyttely-, kokous-, etätyö ja koulutustilana.

Kolmen kunnan yhteinen kirjastotoimen johto auttaa toimintojen yhtenäistämässä sekä lisää alueellista tasa-arvoa ja digitietoutta. Kokonaisuus edistää laajasti kuntastrategian painopistealueista hyvinvointia, tehostaa palveluprosesseja sekä kehittää rakenteita.

Tavoitteena on varmistaa ja suunnitella turvalliset, terveelliset ja toimivat tilaratkaisut pitkälle tulevaisuuteen.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostulokset:	Toteutuminen:
Osallisuuden parantaminen	Asiakaspalautteiden määrä Asiakastyytyväisyyskysely Kuntalaisia osallistavan tapahtumien määrä 1–3/vuosi Pop-Up –tapahtumien määrä	14 kpl. Palaute on ollut pääosin positiivista ja palautteisiin on reagoitu mahdollisuuksien mukaan. Tavoite ei toteutunut. Asiakastyytyväisyyskyselyä ei toteutettu. Kysely toteutettiin v. 2024 ja palautteiden osalta suoritettiin toimenpiteet. Tavoite toteutunut. Kuntalaisia osallistavia tapahtumia järjestettiin 10. Lisäksi järjestettiin yksi Pop-Up-tapahtuma
Kirjaston käytön ja kokoelman monipuolistaminen (tapahtumat, näyttelyt, etätyötilan käyttö ja koulutukset)	Tapahtumia 1–3/vuosi Digiopastusten määrä Ohjattujen varhaiskasvatus-/kouluryhmäkäyntien määrä	Tavoite toteutunut. Tapahtumia järjestettiin 3. Digiopastuksia 19 7 kouluryhmää. Varhaiskasvatusryhmävierailuja ei ollut.

	Näyttelyjä väh. 6/vuosi Kirjailijavierailujen määrä	Tavoite lähes toteutunut. Näyttelyitä 5. Kirjailijavierailuja 4
Lasten ja nuorten lukemisen tukeminen	Lastenkirjallisuuden lainaus 4000 lainaa/vuosi Kirjavinkkausten määrä. Tavoite on, että jokainen luokka-aste käy vähintään yhdessä vinkkauksessa lukuvuoden aikana Kirjaston vierailut ryhmissä	Tavoite toteutunut. Lainauksia 6020 kpl. 3 kirjavinkkausta Tavoite ei toteutunut. Ryhmävierailuja 0.
Kustannustehokas palvelu	Kokonaismenot €/asukas Lainamäärät 8 lainaa/asukas Hankinnat 700/vuosi	Tavoite toteutunut. Kokonaismenot laskeneet 64,17 €/v (74,91 € v. 2024). Tavoite toteutunut. Lainausmäärät 8,37 lainaa/asukas. Tavoite pääosin toteutunut. Hankintoja 770 €.
Tilojen kehittäminen	Kalusteiden hankinnat (1-2 kpl uusia kirjakärryjä, sähköpöytä) Tarvikkeiden hankinnat (kirjojen ja tiedotteiden esittelytelineitä mainostamista ja aineiston esillepanoa varten)	Tavoite toteutunut. Hankittu 1 kirjakärry ja yksi sähköpöytä. Lisäksi hankittu kirjatukia, lehtikoteloita ja muovitaskuja

Toimenpiteet

Pidetään kirjastopalvelut avoinna ja saatavilla asiakkaille niin että asiakaspalvelun ja omatoimijalan määrä pysyy ennallaan. Opastetaan asiakkaita käyttämään omatoimikirjastoa, kirjaston laitteita ja palveluita. Tarjotaan etäyötilaa asianmukaisin verkkoyhteyksin. Kelan asiointipisteen toimintaa jatketaan tarpeen mukaan.

Ylläpidetään kokoelmaa siten, että se on ajan tasalla ja monipuolinen. Uudistetaan kokoelmaa ottamalla mukaan uusia aineistolajeja kuten lauta- ja konsolipelejä ja mahdollisuuksien mukaan esineitä.

Kehitetään kirjastotilan viihtyvyyttä ja käytettävyyttä niin että lainattava aineisto on esillä saavutettavasti ja houkuttelevasti. Pidetään huolta, että hyllyt eivät ole liian täynnä ja aineistoa on esillä kirjastotilassa. Uudistetaan hyllyopasteet niin että ne ovat selkeät ja informatiiviset.

Osallistutaan kirjaston ulkopuolisiin tapahtumiin. Järjestetään ”matalan kynnyksen” -tapahtumia ja näyttelyitä.

Tehdään resurssien puitteissa yhteistyötä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa järjestämällä kirjaston käytön opastusta ja kirjavinkkauksia. Tavoite, että jokainen luokka-aste käy vähintään yhdessä vinkkauksessa lukuvuoden aikana. Kirjaston vierailut varhaiskasvatuksessa ja koululla (esim. vanhempainillat).

Jatketaan ja syvennetään alueellista kirjastoyhteistyötä.

Resurssit (omat ja ostettavat, ks. myös seuraava taulukko):

Kirjastopalveluiden kustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista, palveluiden- sekä aineiden- ja tarvikkeiden ostoista.

Henkilöstö:

- Kirjastovirkailija
- Kirjastotoimenjohtaja 0,3 htv (yhteinen Paltamon ja Ristijärven kanssa)

Kirjastossa oli vuoden aikana neljä kirjailijavierasta ja yhteen laskettuna osallistujia oli 81 henkilöä. Maaliskuussa järjestettiin hankeyhteistyön turvin yksi nukketeatteriesitys *Mehiläisen laulu*, johon osallistui 56 henkilöä. Näyttelyitä oli viisi. Lukuhetkiä, ohjattuja luokkakäyntejä, kirjaraateja ja kirjavinkkauksia oli yhteensä kahdeksan ja näihin osallistui yhteensä 124 henkilöä. Kirjastossa järjestettiin myös Siskojen ja Simojen joulukorttikeräys joulukuussa.

Kirjastossa oli myös kirjaston ulkopuolisten toimijoiden järjestämiä tilaisuuksia. Itsehjautuva lukuupiiri, johon osallistuu keskimäärin viisi henkilöä, kokoontui 8 kertaa. Kirjastossa toimintaa on jatkanut myös KYLE-hankkeen aloittama Torstai-parlamentti, joka kokoontui 25 kertaa ja niihin osallistuu noin 5–10 henkilöä per kerta. Digiopastusta järjestettiin 19 kertaa ja niissä kävijöitä oli 2–7 kerrallaan. Voima-hankkeella oli 22 kokoontumiskertaa ja niissä kävijöitä oli 1–4. Kirjastolla kokoontui myös ”Parsi ja paikkaa”-ryhmä kolme kertaa.

Tammikuussa 2025 alussa Hyrynsalmi liittyi kuntien yhteiseen e-kirjastoon. Toukokuussa aloitti kolmen kunnan yhteinen kirjastonjohtaja ja Kainet-kirjastokimppa uudistui Sotkamon liittyessä mukaan Kainuun kirjastojen kimppaan. Samalla uudistettiin käytössäntöjä ja maksuja, joista suurin muutos oli seutuvarausmaksun poistuminen ja koko Kainuun yhteiseen varausjonoon siirtyminen. Näillä toimilla lisätään alueellinen tasa-arvo kirjastojen asiakkaille. Elokuussa alkoi kolmen kunnan yhteinen lukutaitostrategia-hanke ”Sydän Kainuun lukevat kunnat”.

Lainaajien määrä väheni 24 asiakkaalla. Fyysisten käyntien määrä nousi 1 028 käynnillä. Aikuistenkirjojen lainojen määrä nousi 10,69 % ja lastenkirjojen lainojen määrä nousi 5,3 %. Tästä voi tulkita, että he, jotka lainaavat, lainaavat enemmän kuin aikaisemmin. Seutuvarausmaksun poistuminen on myös yksi syy lainamäärien nousuun, varsinkin aikuisten kirjoissa.

Tunnusluvut:

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kokonaismenot €/asukas	80,36	72,60	75,09	66,80	69,84	74,91	64,75

345 Kirjasto (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	1 668,88	1 200,00	0,00	1 200,00	1 815,61	151,30%	146,73
TOIMINTAKULUT	-151 791,48	-149 103,47	0,00	-149 103,47	-130 285,23	87,38%	21 506,25
TOIMINTAKATE	-150 122,60	-147 903,47	0,00	-147 903,47	-128 469,62	86,86%	21 652,98
VUOSIKATE	-150 122,60	-147 903,47	0,00	-147 903,47	-128 469,62	86,86%	21 652,98
TILIKAUDEN TULOS	-150 122,60	-147 903,47	0,00	-147 903,47	-128 469,62	86,86%	21 652,98
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-150 122,60	-147 903,47	0,00	-147 903,47	-128 469,62	86,86%	21 652,98

Kulttuuripalvelut

(sis. Kulttuuritoimi, Musiikki ja taidekasvatus ja museo)

Musiikki ja taidekasvatus		
<p>Perustehtävä ja tilannekuva: Perustehtävänä on tarjota paikkakunnalla mahdollisuus korkeatasoiseen ja tavoitteelliseen musiikin opiskeluun.</p> <p>Musiikinopetuspalvelut ostetaan Kainuun musiikkiopistolta, Kajaanista.</p>		
<p>Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Musiikkiopiston toiminnan osalta palvelujen määrä ja taso pyritään pitämään ennallaan ja helposti saatavilla kaikille ikäryhmille ja tämä tukee monipuolisesti kuntastrategian hyvinvoinnin parantamisen painopistettä.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteutuminen:
I, II ja III –tason tutkinnot	Suoritettujen tutkintojen määrä Opiskelijamäärä	<p>Tavoite ei toteutunut. Palvelujen määrä, taso ja opiskelijamäärät eivät pysyneet ennallaan.</p> <p>Opiskelijoiden määrä laski hieman, 2025 17 opiskelijaa (v. 2024 24 opiskelijaa)</p> <p>Opetustuntien määrä laski hieman, 2025 opetustunteja 426,64 tuntia (v. 2024 483,32 tuntia), keskimäärin 12,19 viikkotuntia (v. 2024 13,81 viikkotuntia)</p> <p>Opetusaineet: harmonikka, piano, pop-jazz piano (uusi), klassinen laulu, pop-jazz laulu, sello, musiikin perusteet (uusi), bändiopetus (uusi) ja harmonikkayhtye (uusi). Rummut, viulu ja musiikkileikkikoulu eivät olleet opetusaineissa mukana.</p> <p>Opettajat: Taru Hämäläinen, Tuuli-Elina Kilpelä, Suvi Rimpiläinen, Anton Saarijärvi, Mikko-Pekka Salo, Mauno Sarajärvi, Sara Strum.</p>
Oppilaskonsertit	2 krt/vuosi	<p>Tavoite toteutunut. Järjestettiin kevätsoitajaiset 17.5.2025. Esiintyjä oli 9 ja yleisöä 17. Lisäksi järjestettiin Hyrynsalmen ja Ristijärven yhteinen joulukonsertti 10.12.2025. Esiintyjä oli 22 ja yleisöä 30.</p>
<p>Toimenpiteet Yhteistyön jatkaminen ja toiminnan edelleen kehittäminen.</p>		

	Museon kesätapahtumien määrä	<p>Tavoite toteutunut. Museon kesätapahtumien määrä lisääntyi edelliseen vuoteen melkein kaksinkertaiseksi. Tapahtumia museolla 7 kpl (v. 2024 4 kpl).</p> <p>Tapahtumat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avajaiset 7.6.2025, kävijöitä 50 - Perinnepelipäivä 14.6.2025, kävijöitä 63 - Seurakunnan kansanlaulumessut 21.6.2025, kävijöitä 128, messussa n. 70. - Jazz-konsertti 28.6.2025, kävijöitä 95 - Adalminan helmi -näytelmä 29.6.2025, kävijöitä 23 - Työnäytöspäivä 19.7.2025, kävijöitä 128 - Niittyperinnepäivä 26.7.2025, kävijöitä 41 - Kainuun ELY-keskuksen ylläpitämä Kainuun kulttuuriympäristötoimikunnan kymmenhenkinen ryhmä vieraili talomuseolla 30.10.2025.
Edistetään kulttuuria osana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ja kannustetaan osallistumaan ja vahvistamaan yhteisöllisyyttä	Asiakaspalautteiden huomiointi	Tavoite toteutunut. Kainuun museo teki paikallismuseoiden palautekyselyn, jonka tulokset on käsitelty museotiimissä. Palautteissa otettiin esille mm. Facebook-mainonta, Pelimannipäivä, Eino Leino -seura, Tommi-puukoseuran pienoishäyttely, Kiertoajelua, opaskoulutusta.
	Kulttuuritoiminnan/-tarjonnan määrä	Tavoite toteutunut. Kulttuuritarjonnan määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna.
<p>Tavoitteena on sujuva, näkyvä, kuuluva ja paikallinen kulttuuritoiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuritoimen avustukset järjestöille - Näyttelyt ja taiteilijavierailut yhteistyössä kirjaston kanssa 	<p>Avustuksen saajien määrä</p> <p>Kulttuuripalvelujen määrä</p> <p>Kävijämäärät/tapahtumat tilastointi</p>	<p>Tavoite toteutunut. Avustuksen saajia oli 2. Avustuksen saajien määrä on pysynyt ennallaan. Jaetun avustuksen määrä 500 €.</p> <p>Tavoite toteutunut. Kulttuuritapahtumien määrä kasvoi. Kulttuuritapahtumia järjestettiin yht. 13.</p>

<p>- Kaunislehdon talomuseon tapahtumat</p> <p>- Yhteistyö kirjastojen, koulujen, Mustarindan ja Kainuun museon kanssa</p> <p>- Osallistutaan Konsertti joka kouluun -hankkeeseen</p> <p>- Teatterimatkat</p> <p>- Oulu2026 -hankeyhteistyö</p>	<p>Kaunislehdon kävijämäärät</p> <p>Koululaiskonsertti 1 x vuosi</p> <p>Teatterimatkat 1 x vuosi</p> <p>Hankeyhteistyö</p>	<p>Lisäksi kirjastossa oli 11 tapahtumaa ja 5 näyttelyä. Kunnanvirastolla oli Sinikka Eirolan taidenäyttely syyskuun ja lokakuun ajan. Kävijämäärä näyttelyssä oli n. 200.</p> <p>Kaunislehdon talomuseolla tapahtumia 7 (v. 2024 tapahtumia 4). Kävijämäärät on tilastoitu myös museon toimintakertomukseen 2025.</p> <p>Yhteistyötä tehty kirjastojen, Mustarindan ja Kainuun museon kanssa.</p> <p>Tavoite toteutunut. Koululaiskonsertteja järjestettiin 1.</p> <p>Tavoite toteutunut. Järjestettiin Säveliä ja säihkettä -konserttimatka Kaukametsän saliin 18.10.2025. Matkalle lähtijöitä 15.</p> <p>Tavoite on toteutunut. Osallistuttiin OULU2026 -kulttuuripääkaupunkivuoden valmisteluun yhteistyössä OULU2026-hankkeen kanssa. Haettiin hankeavustusta OULU2026:lta Hyrynsalmen vuoden 2026-kulttuuripääkaupunki -tapahtumaan syksylle 2026 ja avustusta myönnettiin 6000,00 euroa.</p>
<p>Perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa toteutetaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa</p>	<p>Kulttuurikasvatussuunnitelma (KOPS) käytössä</p>	<p>Tavoite toteutunut. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutus jatkunut ja sitä päivitetään tarvittaessa. Suunnitelman toteutuksesta vastaa siihen nimetty vastuhenkilö koululta.</p>
<p>Toimenpiteet</p> <p>Järjestetään tilaisuuksia ja tapahtumia resurssien mukaan</p> <p>Toteutetaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa lapsille ja nuorille</p> <p>Jaetaan avustukset vuosittain</p> <p>Sivistyspalvelujen osastopäällikkö on alueteatterineuvottelutoimikunnan jäsen</p> <p>Tehdään yhteistyötä Kainuun kuntien kanssa mm. ollaan mukana mm. OULU2026 -kulttuuripääkaupunkihankeessa, Taiku-Sydän-verkostossa ja KAIPO-hankeessa. KAIPO-hanke päättyi 31.12.2025.</p>		

Resurssit

Kulttuuritoimen ja museon kustannukset koostuvat koulutus- ja kulttuuripalveluista, palvelujen ostoista ja henkilökustannuksista.

Osa sivistyspalvelujen henkilöstöstä toimii oman työn ohessa kulttuurituottajina. Museo-oppaina toimivat koulunkäynninohjaajat ja kesätyöntekijät.

Tunnusluvut:

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kokonaismenot €/asukas	18,88	15,63	22,77	23,72	27,02	30,75	27,99

340 Kulttuuripalvelut (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	1 122,84	1 000,00	0,00	1 000,00	2 211,66	221,17%	1 088,82
TOIMINTAKULUT	-62 744,43	-71 083,50	0,00	-71 083,50	-57 753,89	81,25%	4 990,54
TOIMINTAKATE	-61 621,59	-70 083,50	0,00	-70 083,50	-55 542,23	79,25%	6 079,36
VUOSIKATE	-61 621,59	-70 083,50	0,00	-70 083,50	-55 542,23	79,25%	6 079,36
TILIKAUDEN TULOS	-61 621,59	-70 083,50	0,00	-70 083,50	-55 542,23	79,25%	6 079,36
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-61 621,59	-70 083,50	0,00	-70 083,50	-55 542,23	79,25%	6 079,36

Vapaa-aikapalvelut

Liikuntatoimi

Perustehtävä ja tilannekuva:

Kaikenikäisten kuntalaisten liikunnallisen elämäntavan tukeminen sekä terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen. Lasten ja nuorten kasvun tukeminen liikuntaharrastusten kautta.

Liikuntatoimen tilannekuva on vakiintunut. Kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia edistetään tarjoamalla omatoimisia ja ohjattuja palveluja. Näitä ovat mm. ilmaiset salivuorot kuntalaisille sekä maksuttomat / edulliset ohjatut liikuntaryhmät, joita tuotetaan liikuntatoimen, Kianta-opiston, seurojen ja yhdistysten kautta.

Harrastamisen Suomen mallin –kerhoissa on runsaasti lapsia. Erityisesti 3–6 luokkalaisten osuus kerhoissa on kasvanut, kun kerhoja on ollut nyt useamman vuoden tarjolla ja kerhossa käymiseen on ”opittu”. Nuorison osallistuminen liikunnallisiin kerhoihin on edelleen vähäistä. Elokuussa 2025 KuntoKipinä -hankkeen 2. kausi jatkui yhteistyössä Suomussalmen kunnan kanssa. Hankkeen tavoitteena on lisätä henkilökohtaista / pienryhmä liikuntaneuvontaa vähän liikkuville nuorille ja hanke on syksyn 2025 aikana saavuttanut hyvin lapsia ja nuoria.

Tarjotuissa ohjatuissa ryhmissä on tasaisesti kävijöitä, mutta väestön ikääntyminen ja työikäisten vähäinen osallistuminen näkyy. Ikäihmisille tarjotuissa maksuttomissa ohjauksissa on paikkakunnan kokoon nähden runsaasti väkeä.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Liikuntatoimen kehitystavoitteena on huomioida kaikenikäiset kuntalaiset toiminnassaan. Tällä hetkellä lapset ja ikäihmiset on huomioitu hyvin, mutta työikäisille tarjontaa on vähemmän ja työikäiset eivät osallistu tarjolla olevaan ohjattuun toimintaan. Työikäinen liikkuu havaintoihin perustuen enemmän omatoimisesti, jolloin omatoimisten liikuntapaikkojen ylläpitäminen ja kehittäminen on tärkeää.

Hyrynsalmi oli mukana Kuka minua liikuttaisi –pilottihankkeessa, joka oli suunnattu työikäisille 20-50 -vuotiaille henkilöille. Hankkeen kautta saatiin tuotettua henkilökohtaista liikuntaneuvontaa kohderyhmälle, mikä ilman hanketta on kunnassamme hyvin vähäistä. Työikäisten osallistuminen hankkeeseen oli todella vähäistä ja asiakkaita saatiin meidän kunnastamme vain yksi.

Henkilökohtaista liikuntaneuvontaa ei voi tämänhetkisinä vakituisilla resursseilla järjestää Hyrynsalmella, vaan sitä toteutetaan hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä. Palvelu jää kunnassamme melko näkymättömäksi, kun hyvinvointialueen resurssit liikuntaneuvontaan ovat 2hvt/kaikki Kainuun kunnat (tilanne 2/2026). Kehittämistä tulisi tapahtua, sillä liikunnan ja terveellisten elämäntapojen ennaltaehkäisevä vaikutus kuntalaisten sairastavuuteen ja työkykyyn ovat suuressa roolissa.

Hyrynsalmen kuntastrategiaan on tavoitteeksi asetettu kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen ja liikuntatoimen osuus siinä on suuri. Liikuntatoimen tarkoitus ei ole vain tuottaa ja mahdollistaa liikuntaa, vaan tarkoitus on olla mukana lisäämässä ihmisten arkiliikkumista ja liikuskelua, tapahtui se sitten kulttuurin, kirjaston tai jonkin muun tahon kanssa yhteistyössä.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteutuminen:
Osallisuuden parantaminen	<p>Asiakaspalautteet; suorat sanalliset, palautekyselyitä vähintään 1/vuosi</p> <p>Kävijämäärät ohjatuissa ryhmissä pysyvät ennallaan tai lisääntyvät, 8-10 kävijää / ryhmä on minimimitavoite</p> <p>Kuntosalin kävijämäärä pysyy ennallaan tai lisääntyy</p>	<p>Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Kianta-opiston palautekysely ja hyvinvointikysely toteutettu keväällä 2025.</p> <p>Tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti.</p> <p>Tavoite toteutunut suunnitellusti, kuntosalin käyttäjämäärä on kasvanut.</p>
Tarjotaan kuntalaisille omatoimisia ja ohjattuja liikunnallisen elämäntavan palveluja	<p>Liikuntaryhmät/kausi pysyvät ennallaan tai lisääntyvät, tavoitteena joka ikäryhmälle väh. 1 ohjattu ryhmä/viikko, mielellään useampi</p> <p>Salivuorojen varaukset / kausi pysyvät ennallaan tai lisääntyvät, tavoite että varattuja vuoroja olisi urheiluseuroilla väh. 2 vuoroa/viikko ja perheliikuntavuoroja vähintään 5 vuoroa/viikko</p> <p>Omatoimiset liikuntapaikat ja niiden käyttöaste pysyvät ennallaan tai lisääntyvät</p>	<p>Tavoitteet ovat toteutuneet osaksi. Liikuntaryhmät vähenivät, mutta uusia lajeja saatiin kuitenkin tarjontaan. Kaikille ikäluokille oli väh. 1 ohjattu ryhmä/viikko.</p> <p>Tavoitteet ovat toteutuneet.</p> <p>Tavoitteet ovat toteutuneet, omatoimisia liikuntapaikkoja tuli lisää (kuntoportaat) ja kehitysehdotuksia uusiin on saatu mm.</p>

		osallistavan budjetoinnin ja hyvinvointikyselynkautta kautta.
Edistetään kuntalaisten hyvinvointia yhteistyössä hyvinvointialueen, muiden kuntien ja järjestöjen kanssa	<p>Yhteisten hankkeiden määrä tarpeen mukaan</p> <p>Tapahtumien määrä, väh. 3 liikkumista lisäävää tapahtumaa/vuosi</p> <p>Hyte-työ näkyväksi</p> <p>Kuka minua liikuttaisi – hanke ja sen jatkotoimenpiteet, hankkeen liikuntaneuvonta-asiakkuuksien tavoitemäärä on 25 asiakasta / kunta</p> <p>KuntoKipinä -hankkeen asiakkuuksien määrä Hyrynsalmella hankkeen aikana, tavoite väh. 10 asiakkuutta yhtenäiskoululla</p>	<p>Tavoitteet ovat toteutuneet, hyvinvointia edistäviä hankkeita oli vuonna 2025 6kpl. KATE - Kainuuseen terveyttä ja mielenhyvinvointia, Kuka minua liikuttaisi –yhteishanke, KuntoKipinä -yhteishanke, Harrastamisen Suomen malli – yhteishanke, LIEKKI- liikunta elämäntavaksi kaikille –yhteishanke sekä Voimaa vanhuuteen ohjelma.</p> <p>Tavoitteet ovat toteutuneet, liikumista lisääviä tapahtumia oli noin 20kpl eri ikäryhmille.</p> <p>Tavoite on toteutunut. Hyte-työtä on tehty näkyvämmäksi mm. hyvinvointikyselyn kautta ja erilaisten hankkeiden avulla.</p> <p>Tavoite ei toteutunut, Hyrynsalmella asiakkuuksia oli vain yksi. Markkinointi ja tiedottaminen oli heikkoa, mutta myös työikäisten sitoutuminen on heikkoa.</p> <p>Tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. KuntoKipinä hankkeen asiakkuuksia Hyrynsalmella oli ensimmäisellä hankekaudella 17 ja syksyllä 2025 alkaneella 2. kaudella 20 oppilasta.</p>
Aktivoidaan ja avustetaan urheiluseurojen toimintaa	<p>Avustuksia jaetaan 8 500 € / vuosi</p> <p>Haettujen avustusten määrä ja niiden konkreettiset teot pysyvät ennallaan tai lisääntyvät</p>	Tavoitteet toteutuneet. Liikunta-toimen avustukset jaettiin ja hakijoita oli 4 seuraa, sama määrä kuin edellisenä vuonna. Avustuksen käyttöön oli tehty konkreettiset toimintasuunnitelmat.
<p>Toimenpiteet Avustusten jako 1x/vuosi</p> <p>Haetaan hankerahoitusta tarveperusteisesti ja suunnitelmallisesti vuosittain. Rahoituksen avulla voidaan kehittää palveluja, niiden saatavuutta ja laatua sekä henkilöstön osaamista.</p>		

<p>Lasten ja nuorten maksuttomien liikkumismahdollisuuksien ylläpitäminen mm. Harrastamisen suomen malli, KuntoKipinä- hanke, tempaukset ja lajikokeilut yhteistyössä järjestöjen ja paikallisten yritysten kanssa.</p> <p>Nykyaikaisten järjestelmien hyödyntäminen palvelujen saavutettavuudessa</p> <p>Kunnan, koulun, kansalaisopiston, urheiluseurojen sekä järjestöjen ja yhdistysten välinen yhteistyö ja toiminnan kehittäminen</p> <p>Teemapäivien, leirien ja tapahtumien järjestäminen yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen ja seurakunnan sekä seurojen/järjestöjen kanssa</p>
<p>Resurssit</p> <p>Liikuntatoimen kustannukset koostuvat pääasiassa henkilöstökuluista sekä mahdollisista tarvehankinnoista.</p> <p>Vapaa-aikaohjaaja 0,6h/v</p>

Toiminnan toteutuminen

Kaudella 2024–2025 kunnassa toimivia ohjattuja aikuisten liikuntaryhmiä olivat ohjattu kuntosali, tasapainoryhmä, seniorijumppa, kuntojumppa, kehonhuolto, Meditaatio - energiatyöskentely, lavis, seuratanssi, Body&Mind-tunti ja kuntopiiri. Kaudelle 2025–2026 tanssit vaihtuivat soololattareihin ja tasapainojumppaa ei järjestetty, eli liikuntaryhmät vähenivät kahdella. Osa liikuntaryhmistä toteutettiin liikuntatoimen kautta, osa Kianta-opiston kautta ja osan toteutti Hyrynsalmen Kisa-siskot Ry.

Viikoittaisten ryhmien lisäksi liikuntatoimi on käynyt ohjaamassa ja ollut mukana vuoden aikana eri järjestöjen toiminnoissa, järjestänyt vanhustenviikolla ohjelmaa, ollut mukana koululaisten liikuntatunneilla sekä koulun liikuntatapahtumissa sekä varhaiskasvatuksen yleisurheilukisoissa. Tapahtumia oli yli 20kpl eri ikäryhmille. Liikuntatoimi järjesti yhteistyössä Kisa-Siskot Ry:n kanssa alle kouluikäisten sporttikerhon 1krt/vko.

Harrastamisen Suomen mallin sekä kunnan liikuntakerhotoimintaan osallistui keväällä noin 79 lasta/nuorta, joista nuorten osuus oli 9 yläkouluikäistä nuorta ja alle kouluikäisten lasten osuus 11 lasta. Syyskaudella liikuntakerhoissa oli mukana 67 lasta, joista nuorten osuus on 1 yläkouluikäinen nuori ja alle kouluikäisten osuus 12 lasta. KuntoKipinä -hanke on tavoittanut yläkouluikäisiä paremmin, siellä nuoria on liikutettu yli 15 oppilaan verran.

Hyrynsalmi osallistui pyöräilyn Kilometrikisaan, jossa kuntalaiset olivat aktiivisesti mukana. Hyrynsalmi oli kuntasarjan neljäs vuonna 2025. Pyöräilyn kilometrikisassa korostuu kuinka pienellä vaivalla voi saada ihmisiä liikkumaan lisää. Pienikin asia (tässä tapauksessa kilometrien merkkäminen) voi innostaa ihmisiä liikkumiseen.

Kuntosalitoimintaa kehitettiin järjestelemällä laitteita uudelleen saaden lisää tilaa vapaiden painojen puolelle. Uusia hankintoja tehtiin mm. uusien tankojen muodossa, hankkimalla lisää pehmustemattoja vapaiden painojen puolelle sekä ostamalla lisää levypainoja. Myös peilejä ostettiin lisää, mikä helpottaa tekniikoiden tarkistamista liikkeissä. Ohjattu ikäihmisten kuntosaliryhmä on ollut hiipumaan päin ja kävijöitä on ollut vaihtelevasti 5-15hlö/kerta, toisaalta osa ikäihmisistä on siirtynyt käyttämään kuntosalia itsekseen/oman pienryhmän kanssa. Käyttäjien määrä on lisääntynyt. Kuntosalitoiminnan kehittämiseksi tulee paljon toiveita ja kehitysideoita. Niitä pyritään toteuttamaan budjetin mukaisesti.

<p>Nuorisotoimi</p>
<p>Perustehtävä ja tilannekuva:</p> <p>Nuoret kohtaava ja tavoitettava nuorisotyö.</p>

Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien ja osallisuuden lisääminen. Tarjota nuorille mahdollisuuksia päihitteettömään ja turvalliseen vapaa-ajan viettoon. Nuorisotyötä tehdään koulussa ja vapaa-ajalla.

Terveisiin tiloihin muutto väliaikaiseen nuorisotilaan toteutettiin vuoden 2024–2025 vaihteessa. Tila on koettu hyvänä niin valvonnan kuin nuorten itsensä mielestä. Kehitystä vaatii esteetön wc sekä keittiötilojen puuttuminen.

Nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään nuorisovaltuustotoiminnalla sekä avoimella nuorten kuulemisella. Toimintaa pyritään ohjaamaan ja kehittämään asioita eteenpäin vieväksi nuorten aloitteita kuunnellen.

Yhteistyötä tapahtumien ja toiminnan kehittämiseksi on tehty järjestöjen, muiden kuntien, yritysten ja kehittämishankkeiden kautta. Tästä esimerkkinä Ristijärven ja Hyrynsalmen kalastusmatkailun kehittämishanke, joka sai nuorisoa innostettua ja aktivoitua kalastamiseen kesällä 2024 ja 2025. Hanke päättyi 8/2025.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Vuonna 2026 pyrimme kehittämään nuorison vapaa-ajan toimintaa yhdessä eri järjestöjen ja muiden kuntien kanssa. Mahdollistamme lapsille ja nuorille elämysten järjestämisen, huomioiden myös vähävaraiset perheet osallistumalla mm. kuljetuskustannuksiin yhteiskyydityksillä. Kaikkia tapahtumia ei tarvitse järjestää itse, vaan viemällä kunnan nuoret muiden kuntien tapahtumiin mahdollistaa myös verkostoitumisen toisen asteen opintoja ajatellen. Myös harrastamisen Suomen mallin kauden 2026–2027 hankehaussa on huomioitu nuorten vähäinen osallistuminen ja hankerahoituksen puitteissa pyritään järjestämään nuorille kiinnostavaa ajanvietettä.

Kuntastrategiassa tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen ja lasten ja nuorten hyvinvointi on osa sitä. Nuorisotoimessa pyritään saamaan nuorten ääni kuuluviin ja parantamaan heidän osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksiansa.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulosmittarit:	Toteumat:
Toteutetaan ennaltaehkäisevää ja varhaiseen puuttumiseen perustuvaa nuorisotyötä	Nuorisotilojen aukioloajat ja kävijämäärät pysyvät ennallaan tai lisääntyvät, tavoitteena väh. 2 nuorten iltaa/vko ja kävijämäärä pysyisi +10 nuorta/ilta	Tavoite toteutunut, aukioloajat ja kävijämäärät pysyneet ennallaan 2 nuorten iltaa/viikko pl. sairastapaukset Kävijämäärä keskimäärin 13 nuorta/ilta (NuoDo tilasto)
Aktivoidaan ja avustetaan järjestöjen toimintaa	Nuorisotoimen avustukset 3000 €/vuosi Haettujen avustusten määrä ja niiden konkreettiset teot pysyisivät ennallaan tai lisääntyisivät Yhteisten tapahtumien määrä järjestöjen kanssa/vuosi, tavoite väh. 2/vuosi	Tavoitteet toteutuneet. Nuorisotoimen avustuksia haki 4 yhdistystä ja avustukset jaettiin heidän kesken seuraavasti: MLL: 1200 € Vanhempainyhdistys: 800 € Korpisudet: 500 € Martat: 500 € Tapahtumia järjestettiin lapsille ja nuorille 9 eri yhteistyökumppaneiden kanssa

<p>Nuorisovaltuustotoiminta: Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen ja osallisuuden parantuminen</p>	<p>Kokousten määrä / kausi, tavoite. Väh. 8 kokousta/vuosi Aloitteiden ja kehittämis ehdotuksien määrä / kausi, tavoite 1 ehdotus/kausi</p>	<p>Tavoitteet toteutuneet soveltuvin osin, kokouksia pidettiin 7, mutta niiden lisäksi pidettiin 3 epävirallista tapahtumasuunnitelua tai virkistystoimintaa</p> <p>Aloitteita ja kehittämis ehdotuksia ei nuorisovaltuustolaisilta tullut, eli tavoitteet eivät toteutuneet. Tähän pyritään kiinnittämään huomiota vuonna 2026.</p>
<p>Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittaa yhteiskunnasta pudonneita ja putoamassa olevia nuoria</p>	<p>Asiakkuuksien määrä / vuosi, tavoite 1 asiakkuus/vuosi</p>	<p>Tavoitteet toteutuneet. Asiakkuuksia Hyrynsalmella ollut kahdeksan vuonna 2025. Asiakkaiden kanssa yhteyttä on pidetty kasvotusten ja etänä.</p>
<p>Toimenpiteet</p> <p>Lapsia ja nuoria kiinnostavien tapahtumien, kerhojen ja leirien järjestäminen huomioiden myös loma-ajat ja lähikuntien tarjonta. Lasten ja nuorten maksuttoman kerhotoiminnan ylläpitäminen (mm. Harrastamisen Suomen malli)</p> <p>Nuorten iltatoiminnan sisällön kehittäminen. Pyritään saamaan nuorista irti kiinnostava tekeminen, että olisi muutakin kuin ”hengailu”.</p> <p>Säännöllinen moniammatillinen yhteistyö koulukuraattorin, kouluterveydenhoitajan, etsivän nuorisotyöntekijän ja alueen eri viranomaisten kanssa (mm. poliisi).</p> <p>Nuorisovaltuuston toiminta jatkuu aktiivisena ja säännöllisenä, ja nuorisovaltuusto ottaa osaa maakunnallisiin tilaisuuksiin.</p>		
<p>Resurssit</p> <p>Nuorisotoimen kustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vapaa-aikaohjaaja 0,4 htv • Nuoriso-ohjaaja 0,7 htv • Nuoriso-ohjaaja 0,1 htv • Etsivä nuorisotyöntekijä 0,2 htv, palvelu yhteistyössä Suomussalmen kanssa 		

Toiminnan toteutuminen

Nuorisotoimen vuosi oli aktiivinen. Suurimpia muutoksia oli nuorisotilojen siirto vuoden vaihteessa ja elokuussa toinen nuoriso-ohjaaja pikkunuokkari-toiminnan ajaksi suuren kävijämäärän vuoksi. Toiminta on tavoittanut nuoria hyvin ja kävijämäärät nuorten illoissa ovat vakiintuneet. Erilaisia vapaa-aikaan liittyviä toimintoja nuorille on toteutettu, kuten alaluokkalaisten uintireissu Kiannon Kuohuihin ja yläluokkalaisten ostosreissu Kuopion Matkukseen talvilomalla ja Oulun Ideaparkkiin syyslomalla. Lisäksi tarjottiin kyyti Nuorten Yöhön Kajaaniin, jossa oli esiintyjä ja järjestettiin paikallista halloween-tapahtumaa eri ikäisille. Kalastushanke toi lisää tekemistä vapaa-aikaan ja yhteistyö sujui hyvin.

Nuorisotoimi oli mukana tapahtumissa yhteistyössä vapaa-aikaohjaajan ja/tai seurojen ja järjestöjen kanssa. Tapahtumia on ollut mm. discot eri ikäisille, kalastustapahtumat sekä perinnepelipäi-

vät. Jääkiekko, jalkapallo ja salibandy lapsille/nuorille ovat suosittuja. Alakouluikäisille ja sitä nuoremille järjestettävissä tapahtumissa on ollut reilusti kävijöitä, nuorisolle toimii paremmin normaali nuorten illat. Heille suunnatuissa tapahtumissa on ollut vähän kävijöitä. Nuoret saavat antaa ideoita nimettömästi aloitelaatikkoon nuorisotilalla ja koululla. Heiltä kysytään toiveita toiminnasta säännöllisesti.

Harrastamisen Suomen mallin -hankkeen budjetin pienentyessä kunnan ulkopuoliset kerhot järjestettiin syksystä 2025 alkaen hankerahoituksella ja muut kunnan omana toimintana. Hankerahoituksessa olivat kolme kokkikerhoa eri ikäryhmille, eräkerho ja taidekerho. Kunnan omana toimintana ovat olleet sähly, sporttikerho 0-2lk, sporttikerho 3-6lk sekä jääkiekko. Lisäksi lapsille ja nuorille oli järjestöjen, seurakunnan ja vapaaehtoisten järjestämään kerhotoimintaa.

Nuorisotoimintaa on tukenut vuonna 2025 myös 2 eri harjoittelijaa, jotka ovat olleet eri työharjoittelussa Hyrynsalmen kunnalla.

Etsivän nuorisotyöntekijän asiakkuuksia Hyrynsalmella oli viime vuonna kahdeksan, joista naisia viisi ja miehiä kolme. Käyntejä Hyrynsalmelle kertyi keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa. Etsivän työtehtäviin Hyrynsalmella kuului yksilötapaamiset (osan kanssa on myös pidetty yhteyttä etänä), nuorisotalolla käynnit (esim. Karaoke, pääsiäisenä munien piilotusta, jutustelua nuorten kanssa) sekä kouluyhteistyö (opotunnit, ysien-päivä, MOK-päivät). Viime vuonna myös aloitettu yhteistyö työllisyyspalveluiden kanssa nuorten työttömien aktivoimiseksi ja tukemiseksi. Etsivä on osa-aikais-toimintaa ja on mukana Hyrynsalmen kutsunnoissa.

Tunnusluvut:

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kokonaismenot €/asukas	72,04	66,57	70,79	79,33	77,70	86,88	100,51

350 Vapaa-aikapalvelut (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	14 361,20	7 000,00	0,00	7 000,00	13 920,02	198,86%	-441,18
TOIMINTAKULUT	-188 465,16	-220 228,65	0,00	-220 228,65	-213 336,02	96,87%	-24 870,86
TOIMINTAKATE	-174 103,96	-213 228,65	0,00	-213 228,65	-199 416,00	93,52%	-25 312,04
VUOSIKATE	-174 103,96	-213 228,65	0,00	-213 228,65	-199 416,00	93,52%	-25 312,04
Poistot ja arvonalentumiset	-211,23	0,00	0,00	0,00	-2 534,82	-	-2 323,59
TILIKAUDEN TULOS	-174 315,19	-213 228,65	0,00	-213 228,65	-201 950,82	94,71%	-27 635,63
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-174 315,19	-213 228,65	0,00	-213 228,65	-201 950,82	94,71%	-27 635,63

Sivistyspalvelujen hankkeet

JOTPA (hankeaika 1.3.2025-31.12.2026)

Jyväskylän yliopiston hallinnoima. Työnantajalle maksettu avustus niistä järjestelyistä, joita työpäivällä on tehty työn ohessa opiskelun seurauksena. Hyrynsalmen kunnassa sopimus koskee kahta opiskelijaa.

Sydän-Kainuun lukevat kunnat (hankeaika 3.6.2025-31.12.2026)

Opetushallituksen hallinnoima. Hankkeella toteutetaan Sydän-Kainuun (Hyrynsalmen, Paltamon ja Ristijärven) lukutaitostrategian luominen ja sen vieminen edellä mainittujen kuntien asiakirjoihin ja kuntastrategioihin samanaikaisesti kolmeen kuntaan. Yhteistoiminnalla lisätään alueellista tasa-arvoa, lukemisen edistämistä ja lukutaitoa.

Tuen tarpeeseen vastaaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa (hankeaika 17.4.2024-31.12.2027)

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Avustus maksetaan kolmessa samansuuruisessa erässä vuosina 2024, 2025 ja 2026.

LIEKKI-liikunta elämäntavaksi kaikille (hankeaika 1.3.2025-28.2.2027)

Kainuun Liikunnan hallinnoima. Tuotettu Hyrynsalmen kuntaan YLLI-yhdenvertaisen liikkumisen työpaja. Käsitellään soveltavien liikunnan ja liikkumisen saavutettavuuden asioita.

VALSSI-digitaalisen varhaiskasvatuksen arvioinnin laadunarviointijärjestelmän käyttöönoton tukeminen ja käyttöönotto (hankeaika 1.1.2025-31.12.2025)

Avustuksella tuettiin varhaiskasvatuksen kansallisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönottoa sekä kansallisesti yhtenäisten laatukriteerien jalkauttamista osaksi varhaiskasvatustoimijoiden omaa laatutyötä.

KuntoKipinä – Uusi aika (hankeaika 1.8.2025-31.7.2026)

Avustus saatiin Aluehallintovirastolta (nyk. Lupa- ja valvontavirasto) Suomussalmen ja Hyrynsalmen kuntien yhteishankkeeseen koululaisten liikuntaneuvontaan ja KouluPT:n palkkaamiseen lukuvuodelle 2025–2026. Hankkeen tavoitteina ovat MOVE-prosessin kehittäminen ja terveelliseen elämäntapaan tukeminen yhteistyön avulla. Tarkoitus on vahvistaa oppilaiden lihaskuntoa hyödyntäen nykyaikaisia menetelmiä sekä teknologisia ratkaisuja MOVE-mittaustulosten parantamiseksi.

Hanke on jatkohanke ja edellisestä kaudesta toimintaa on kehitetty, jolloin asiakasmäärät ja moniammatillinen yhteistyö ovat menneet reilusti eteenpäin.

Voimaa Vanhuuteen -ohjelma

3-vuotinen alueellinen hanke yhteistyössä Kainuun Liikunnan ja Ikä-Instituutin kanssa. Paljon ikäihmisille suunnattuja toimenpiteitä liikkeen lisäämiseksi.

KATE – Kainuuseen terveyttä ja mielen hyvinvointia

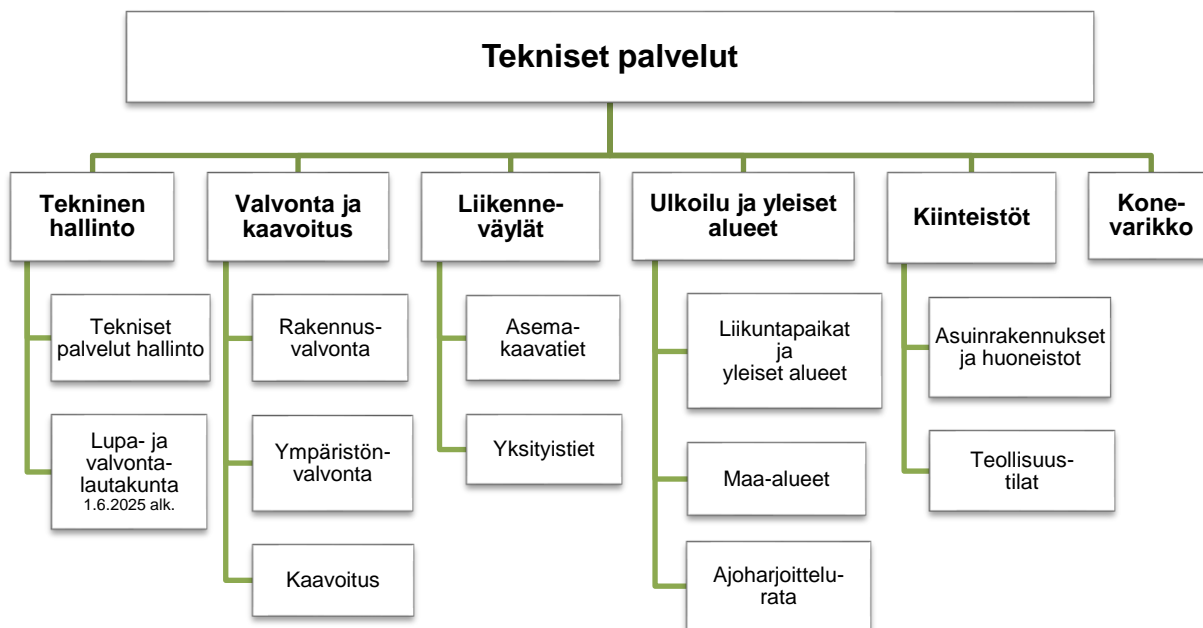
Hankkeen tavoitteena on ylläpitää ja edistää kainuulaisten mielenterveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä. Tuotettu Kainuun alueelle mielenterveysohjelma ja tuettu sen käyttöönottoa.

- Yhteiskehittämisen työpajat ohjelmatyön tueksi
- Koulutukset ammattilaisille ohjelman jalkauttamiseksi
- Osallistavat tapahtumat kuntalaisille

330 Sivistyspalvelujen hanketoiminta (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	81 191,92	0,00	122 063,86	122 063,86	153 092,39	125,42%	71 900,47
TOIMINTAKULUT	-122 446,20	-5 580,00	-164 917,44	-170 497,44	-208 107,14	122,06%	-85 660,94
TOIMINTAKATE	-41 254,28	-5 580,00	-42 853,58	-48 433,58	-55 014,75	113,59%	-13 760,47
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 149,70	0,00	0,00	0,00	0,00		1 149,70
VUOSIKATE	-42 403,98	-5 580,00	-42 853,58	-48 433,58	-55 014,75	113,59%	-12 610,77
TILIKAUDEN TULOS	-42 403,98	-5 580,00	-42 853,58	-48 433,58	-55 014,75	113,59%	-12 610,77
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-42 403,98	-5 580,00	-42 853,58	-48 433,58	-55 014,75	113,59%	-12 610,77

2.3.4 Tekniset palvelut

Perustehtävä on tuottaa teknisen hallinnon alaiset palvelut kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle edullisesti, laadukkaasti ja joustavasti. Teknisten palvelujen tehtäväkenttä on laaja, kuten seuraava kuva osoittaa.

Teknisten palvelujen toimialalla toiminta jatkuu koko suunnittelukauden suurin piirtein samansisällöisenä. Ympäristölautakunnan toiminta päättyi 31.5.2025 ja Lupa- ja valvontalautakunta aloitti toimintansa 1.6.2025 alkaen. Tilinpäätösvuoden 2025 merkittävimmät haasteet ja niistä johtuvat seurausvaikutukset toimintaan ja talouteen ovat seuraavat:

- Kiinteistöjä on tyhjiään ja vajaakäytössä. Tyhjiään olevien kiinteistöjen aiheuttamia kustannuksia pyritään minimoimaan.
- Kunnassa on syntynyt aikaisemmilta vuosilta kiinteistöjen korjausvelkaa merkittävästi, joka aiheuttaa yllättäviä ja mittaviakin korjaustoimenpiteitä kiinteistöissä tai purkukustannuksia.
- Kiinteistöjen korjaustoimenpiteet vaativat harkintaa ja oikea-aikaista resursointia.
- Rakennusvalvontakäytien yhteydessä on tarkasteltu myös luvattomia rakennuksia.
- Henkilöstökulut kasvoivat kunta-alan yleiskorotuksen mukaisesti.

Talousarvion toteutuma/poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa:

Ympäristölautakunta/tekniset palvelut pysyivät talousarviossa ja saavutti talousarvion mukaisen tuloksen. Talousarvion pohjautuvat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin.

Tilikauden tulos oli noin 130 000 € tappiollinen. Teknisten palveluiden tulokseen vaikuttaa Hallan saunan arvonalentumisen alaskirjaus (ks. seuraava taulukko). Toimintatuotot toteutuivat ennakoitua paremmin.

40 Tekniset palvelut (ulk. ja sis.)	Tiliryhmä_2	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	Totals	2 169 636,14	1 915 450,00	0,00	1 915 450,00	2 013 192,15	105,10%	-156 443,99
TOIMINTAKULUT	Totals	-3 029 771,05	-2 934 641,13	-2 650,00	-2 937 291,13	-2 972 617,46	101,20%	57 153,59
TOIMINTAKATE	Totals	-860 134,91	-1 019 191,13	-2 650,00	-1 021 841,13	-959 425,31	93,89%	-99 290,40
Rahoitustuotot ja -kulut	Totals	187,50	0,00	0,00	0,00	-3 282,20		-3 469,70
VUOSIKATE	Totals	-859 947,41	-1 019 191,13	-2 650,00	-1 021 841,13	-962 707,51	94,21%	-102 760,10
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-550 584,15	-537 333,00	0,00	-537 333,00	-907 239,37	168,84%	-356 655,22
	Suunnitelman mukaiset poistot	-550 584,15	-537 333,00	0,00	-537 333,00	-599 384,50	111,55%	-48 800,35
	Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-307 854,87		-307 854,87
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-1 410 531,56	-1 556 524,13	-2 650,00	-1 559 174,13	-1 869 946,88	119,93%	-459 415,32
Tilipäättösiirrot	Totals	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67		129 755,81
	Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67		129 755,81
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-1 360 837,70	-1 556 524,13	-2 650,00	-1 559 174,13	-1 690 497,21	108,42%	-329 659,51

Tekninen hallinto:		
Perustehtävä ja tilannekuva: Tulosalue tuottaa hallintoon ja asumiseen liittyvät palvelut kuntalaisille. Lisäksi tulosalue vastaa oheispalveluiden tuottamisesta kunnan muille hallintokunnille, toimitilat ja kiinteistöhoitopalvelut sekä yleisten alueiden palveluiden tuottaminen.		
Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Palveluiden turvaaminen sekä kuntayhteistyön kartoittaminen. Kehitetään ja koordinoidaan koko teknisten palveluiden toimialaa asiakaslähtöisesti ja palveluprosesseja uudistaen ja sähköistäen.		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostavoitteet:	Toteumat:
Palveluprosesseja kehitetään asiakaslähtöisesti ja mm. sähköisiä kanavia hyödyntäen.	Asiakaspalautteet: sekä ulkoiset että sisäiset asiakkaat (ml. reklamaatiot; oikaisuvaatimukset; valitukset)	Asiakaspalautteisiin vastaaminen, mittarointia ei ole tehty.
Tulosalue tuottaa palvelut nykyisillä resursseilla ja tasolla.	Kokousten määrä – Asioiden läpimenon sujuvuus (aloite, valmistelu, päätös, toimeenpano)	Ympäristölautakunta kokoontui 1.1-31.5.2025 jaksolla 4 kertaa. Lupa- ja valvontalautakunta kokoontui 2 kertaa 1.6-31.12.2025.
Tulosalue tuottaa palvelut asiakaslähtöisesti, nopeasti, taloudellisesti ja laadukkaasti.	Asiakaspalvelupyynnöihin vastaaminen kahden työpäivän aikavälillä.	Palvelupyynnöihin vastattu tehokkaasti.
Toimenpiteet: Ympäristölautakunta / lupa- ja valvontalautakunta kokoontui määräajoin, kun päätöksentekoon tulevia asioita ilmeni. Asiat suunnitellaan ja valmistellaan esittelijän johdolla perusteellisesti, suunnitelmallisesti ja viivyttämättä. Investointien ja palvelujen valmistelu ja toteutus / toteutuksen koordinointi.		
Resurssit		
<ul style="list-style-type: none"> • Tekniset palveluiden viranhaltijat ja toimihenkilöt. • Konsulttipalveluina ostettavat asiantuntijapalvelut. 		

Talousarvion toteutuma/poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa:

Hallinnon talous toteutui odotettua paremmin. Palveluiden ostot alittuivat ict-palveluissa ja toimistopalveluissa. Vuodelle 2025 suunniteltu painetun osoitekartan uusiminen ei toteutunut.

Mittarit:

Nettokustannukset ovat säilyneet edellisen vuoden tasolla.

2020	2021	2022	2023	2024	2025
65,50 €/asukas	76,35 €/asukas	75,00 €/asukas	116,83 €/asukas	116,29 €/asukas	113,89 €/asukas

400 Tekninen hallinto (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	55 614,97	50 000,00	0,00	50 000,00	57 475,61	114,95%	1 860,64
TOIMINTAKULUT	-289 016,51	-296 986,08	-2 650,00	-299 636,08	-283 425,64	94,59%	5 590,87
TOIMINTAKATE	-233 401,54	-246 986,08	-2 650,00	-249 636,08	-225 950,03	90,51%	7 451,51
VUOSIKATE	-233 401,54	-246 986,08	-2 650,00	-249 636,08	-225 950,03	90,51%	7 451,51
TILIKAUDEN TULOS	-233 401,54	-246 986,08	-2 650,00	-249 636,08	-225 950,03	90,51%	7 451,51
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-233 401,54	-246 986,08	-2 650,00	-249 636,08	-225 950,03	90,51%	7 451,51

Valvonta ja kaavoitus:

Perustehtävä ja tilannekuva:

Tulosalue sisältää rakennus- ja ympäristönvalvonnan. Kaavoituksen määrärahat sisältyvät teknisten palveluiden kulurakenteeseen. Tulosalueen perustehtävänä on tuottaa maankäytön suunnitteluun, kaavoitukseen ja rakennusvalvontaan liittyvät palvelut. Ympäristönvalvontapalvelut ostetaan Suomusalmen kunnalta.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Tavoitteena on kaavoittaa viihtyisiä ja haluttuja omakotitontteja uusille asukkaille. Kaavoituksen kautta mahdollistetaan uudentyypisten yritysten sijoittuminen paikkakunnalle ja samalla kasvatetaan elinvoimaisuutta.

Tavoitteet: (mitattavat / laadulliset)	Tuotos- ja tulosmittarit:	Toteumat:
Rakennuslupakäsittelyssä pyritään kolmen viikon käsittelyaikaan ja poikkeamislupakäsittelyssä kolmen kuukauden käsittelyaikaan.	Käsittelyaikojen seuranta rakennusvalvontaohjelmasta: rakennuslupa ≤ 3 viikkoa poikkeamislupa ≤ 3 kk	Rakennus- ja purkulupien käsittelyaika on ollut n. 3 viikkoa. ja lupia on myönnetty yhteensä 37 kpl:tta. Poikkeamislupien käsittelyaika on ollut n. 8 viikkoa ja lupia on myönnetty 3 kpl:tta. Maisematyölupia on myönnetty 24 kpl:tta. Lupien käsittelyaika on ollut n. 2 viikkoa.
Tavoitteena on käyttää ympäristöön soveltuvaa turvallista rakennustapaa. Tarvittaessa on mahdollisuus myös kiireellisten kaavahankkeiden toteuttamiseen. Kaavoitushankkeet etenevät tavoitteiden mukaan. Kaavayhdistelmäkarttojen digitoitujen aineistojen soveltaminen QCIS -ohjelmaan.	- Kirkonkylän ajantasa- asemakaava - Iston koulun alueen kaava - Selvitykset uusista rantarakennuspaikoista - Kirkonkylän asemakaavan muutos Iston koulun ympäristössä, valmistuu 2026, rantarakennuspaikkoja ja uusia käyttötarkoituksia haetaan tyhjenneille koulurakennuksille.	Iston alueen asemakaavamuutos ei edennyt v. 2025 aikana edes kaavaluonnosvaiheeseen. Kirkonkylän ajantasa-asemakaavaa ei valmisteltu.

Ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön mukaiset lupapäätökset ja ilmoitusten käsitelyt toteutetaan viivästyksettä	Maa-aines- ja ympäristöluvien käsittelyaika 4–6 kk Ilmoitusten käsittelyaika lainsäädännön puitteissa	Käsittelyaika maa-aines ja ympäristöluvuissa ollut 3–4 kk Ilmoitukset on käsitelty määräajassa.
Ympäristönvalvonta lain mukaiseen tilaan	Maa-aines- ja ympäristöluvat kuuluvat säännöllisen valvonnan piiriin Ympäristövalvontasuunnitelma ja valvontaohjelma työn alle	Ympäristövalvonnan käsitelyssä oli yht. 35 kpl asiaa, jotka aiheuttivat toimenpiteitä. mm. maa-ainestarkastuksia. Kaikki maa-ainespaiikat ovat tarkastettu kertaalleen Ympäristövalvontasuunnitelman laadinta aloitettu
<p>Toimenpiteet: Lakisäätteiset tarkastukset tarpeen mukaan.</p> <p>Alueidenkäyttölain tuomat vaikutukset tuomat vaikutukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakennusvalvonnan taksauudistus toteutui v. 2025 • Rakennusjärjestyksen uudistaminen valmistelu on aloitettu 2025. 		
<p>Resurssit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varaudutaan kaavoituksen asiantuntijapalveluiden ostamiseen. • Henkilöstömenot: rakennustarkastaja (½) ja toimistos sihteeri 		

Talousarvion toteutuma/poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa:

Lupamaksuja saatiin ennakoitua paremmin ja kaavoituksen asiantuntijapalveluihin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä. Vuoden 2025 ICT-kustannukset (ohjelmistojen vuosi- ja päivitysmaksut) olivat 24 000 €.

Valvonta/kaavoituksen osalta tulostavoite toteutui huomattavasti parempana.

Toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden toteutuminen

Ympäristövalvonnan kuntayhteistyö on sujunut hyvin. Asiakkaita on neuvottu rakentamiseen ja kaavoitukseen liittyvissä asioissa. Aloitettiin karttapalvelun kehittäminen ja palvelu tilattiin Karttapalvelulta. Kirkonkylän alueen uusien rantarakennuspaikkojen alustavaa suunnittelua jatketaan. Rakennustarkastajan tuottamia palveluita on myyty Ristijärven kunnalle.

Mittarit:

Rakentamislupia on 61 kpl ja purkulupia 6 kpl yhteensä. Ympäristövalvonnan käsitellyt lupamäärät olivat yht. 35 kpl.

2020	2021	2022	2023	2024	2025
68 kpl	141 kpl	69 kpl	63 kpl	45 kpl	67 kpl

Nettokustannukset

2020	2021	2022	2023	2024	2025
------	------	------	------	------	------

54,77 €/asukas	174,95 €/asukas	170,53 €/asukas	34,20 €/asukas	52,67 €/asukas	37,88 €/asukas
-------------------	--------------------	--------------------	-------------------	-------------------	-------------------

410 Valvonta ja kaavoitus (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	42 502,99	15 000,00	0,00	15 000,00	36 698,95	244,66%	-5 804,04
TOIMINTAKULUT	-152 907,86	-144 124,76	0,00	-144 124,76	-111 853,34	77,61%	41 054,52
TOIMINTAKATE	-110 404,87	-129 124,76	0,00	-129 124,76	-75 154,39	58,20%	35 250,48
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	200,00	-	200,00
VUOSIKATE	-110 404,87	-129 124,76	0,00	-129 124,76	-74 954,39	58,05%	35 450,48
Poistot ja arvonalentumiset	-990,00	-990,00	0,00	-990,00	-990,00	100,00%	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-111 394,87	-130 114,76	0,00	-130 114,76	-75 944,39	58,37%	35 450,48
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-111 394,87	-130 114,76	0,00	-130 114,76	-75 944,39	58,37%	35 450,48

Liikenneväylät:

Perustehtävä ja tilannekuva:

Kunnan kunnossapidossa olevien teiden hoitaminen ympäristölautakunnan päättämän laatuluokituksen mukaisesti.

Kunnan kunnossapitovastuulla oleva, n. 200 tie-km pitkä ja koko kunnan alueen kattava, tieverkosto pidetään ympäristölautakunnan laatuluokituksen mukaisella kunnossapitotasolla.

Vähintään 1000 m:n pituiset asutut yksityistiet ja kiinteistöjen pääsytiät ovat myös kunnan kunnossapidossa. Talvi- ja kesäkunnossapidossa on keskustaajamassa n. 29 km ja Ukkohallassa n.17 km asemakaavateitä sekä haja-alueella n. 155 km yksityisteitä.

Valtaosan töistä tekevät kilpailutuksen kautta valitut ulkopuoliset urakoitsijat.

Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan:

Liikenneväylien kunnossapito tukee kuntastrategian saavutettavuus- ja vetovoimaisuustavoitteita. Kehitystavoitteena on liikenneväylien kunnossapidon kehittäminen tehokkaaksi ja laadukkaaksi. Erityisenä painopisteenä on tukea, aktivoida ja kehittää tiekuntien toimintaa.

Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteumat:
Oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat toimenpiteet.	Asiakaspalautteet ja aloitteisiin vastaaminen	Asiakaspalautteisiin on vastattu nopeasti ja aloitteet on otettu jatkokäsittelyyn.
Neljä järjestäytyntä tiekuntaa.	Järjestäytyneet, toimivat ja aktiiviset tiekunnat. Tie kuntien kokouspöytäkirjojen toimittaminen 4 vuoden välein.	Tiekunnat eivät ole aktivoituneet kokousten järjestämiseen. Kokouspöytäkirjoja ei ole toimitettu kuntaan.
Kustannustaso pidetään kilpailukykyisenä (alaan verrattuna).	Kunnan nettokustannuskehitys €/km.	Nettokustannukset ovat nousseet kunnan hoidossa olevilla yksityisteillä edellisestä vuodesta 1,52 €/km.
Tulosalue tuottaa palvelut nopeasti, taloudellisesti ja laadukkaasti.	Asiakaspalautteet ja niihin vastaaminen: - vähenevät reklamaatiot - talviolosuhteiden vuosittaiset vaihtelut	Asiakaspalautteiden määrä on vähentynyt oikea aikaisella tienhoidolla. Talvikeliolosuhteet ovat

		olleet vaihtelevat ja yhteistyö urakoitsijoiden kanssa on ollut vuorovaikutteista.
Toimenpiteet: Alueurakoiden toteutuksen valvonta. Yksityistiekuntia on pyritty neuvomaan ja kannustamaan järjestäytymiseen. (Yksityisteiden tieyksiköiden mukaisia maksuja laskutetaan metsäyhtiöiltä n. 10 000 €.)		
Resurssit (ks. myös seuraava taulukko): <ul style="list-style-type: none"> • Käyttöpäällikkö, asiantuntijapalveluiden ostot • Alueurakat ostopalveluina 		

Toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteiden mukaisesti asemakaavatiet keskustaajamassa ja Ukkohallassa sekä kunnan kunnossapitovastuulla olevat yksityistiet on hoidettu talvikunnossapidon osalta laatusuunnitelmien mukaisesti.

Metsäyhtiöiltä on peritty tieyksiköinnin mukaisia maksuja n. 15 200 €.

Yksityisteiden tiekuntia on kannustettu uudelleen järjestäytymään tai pitämään sääntömääräiset kokoukset.

Ely:n ja kunnan välisiä sidosryhmäkeskusteluita käytiin liikenneturvallisuuteen liittyen.

Talousarvion toteutuma/poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa:

Liikenneväylien tulosalueen kustannukset ylittyivät n. 85 000 €. Kustannuspaikan menokehys on vaikeasti ennakoitavissa talousarvion/toteutuman suhteen, johtuen vaihtelevista keliolosuhteista. Mennyt talvi ei ollut runsasluminen, mutta se oli haasteellinen liukkauden torjunnan suhteen. Yksityisteiden routavaurioita jouduttiin korjaamaan tavallista enemmän. Hyttiväylän peruskorjauksen jälkitöinä tehtiin maisemointisätyöt, joiden kustannus oli 24 000 €. Ukkohallan kaavatien muutos korttelissa 13 saatiin tehtyä edullisemmin ja työt kirjattiin käyttötalouteen (investointiin varattua määrärahaa ei käytetty).

Mittarit:

Kokonaiskustannukset:

	2021	2022	2023	2024	2025
Kirkonkylän kaavatiet	43,91 €/asukas	43,49 €/asukas	38,95 €/asukas	52,47 €/asukas	79,02 €/asukas
Ukkohallan kaavatiet	30,70 €/asukas	34,50 €/asukas	33,82 €/asukas	35,30 €/asukas	30,70 €/asukas
Yksityistiet	86,32 €/asukas	89,68 €/asukas	109,00 €/asukas	114,04 €/asukas	133,62 €/asukas

420 Liikenneväylät (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	19 708,56	12 000,00	0,00	12 000,00	22 597,36	188,31%	2 888,80
TOIMINTAKULUT	-388 033,67	-355 174,80	0,00	-355 174,80	-440 116,11	123,92%	-52 082,44
TOIMINTAKATE	-368 325,11	-343 174,80	0,00	-343 174,80	-417 518,75	121,66%	-49 193,64
VUOSIKATE	-368 325,11	-343 174,80	0,00	-343 174,80	-417 518,75	121,66%	-49 193,64
Poistot ja arvonalentumiset	-36 756,51	-34 213,00	0,00	-34 213,00	-65 330,50	190,95%	-28 573,99
TILIKAUDEN TULOS	-405 081,62	-377 387,80	0,00	-377 387,80	-482 849,25	127,95%	-77 767,63
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-405 081,62	-377 387,80	0,00	-377 387,80	-482 849,25	127,95%	-77 767,63

Ulkoilu ja yleiset alueet		
<p>Perustehtävä ja tilannekuva: Ylläpitää, kunnostaa ja kehittää (tarvelähtöisesti) kuntalaisille ja matkailijoille kunnan liikuntapaikat ja yleiset alueet. Tulosalue sisältää puistot ja yleiset alueet, liikuntapaikat ja erilaiset reitistöt, torin, metsätilat, vuokralle annetut tontit sekä ajoharjoitteluradan.</p>		
<p>Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Tuetaan alueen yleistä viihtyvyyttä ja vetovoimaisuutta sekä aktivoidaan kuntalaisia ja matkailijoita harrastamaan liikuntaa ja liikkumaan luonnossa (kuntastrategian tavoitteiden mukaista toimintaa). Erityisinä lähivuosien kehittämisteemoina ovat taajama-alueen ja Ukkohallan matkailukeskuksen yleisilmeen parantaminen siten, että otetaan huomioon kuntalaisten, yrittäjien ja mökinomistajien toiveet. Mahdollistetaan kuntalaisen osallistuva suunnittelu. Hyvinvointia ja viihtyvyyttä tuottavat viihtyisät yleiset alueet ja laadukkaat reitistöt, ladut, kelkkaurat, kesäreitistöt ja lähiliikuntapaikat. Metsätiloja hoidetaan suunnitelman mukaan, hyödyntäen järkevästi puumarkkinatilanne.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostulomittarit:	Toteumat:
Liikuntapaikkoja, reittejä ja ympäristön viihtyisyyttä kehitetään kehittämisen- ja investointihankkeiden avulla, sekä kunnan omana työnä että yhdessä kumppaneiden kanssa.	Asiakaspalautteet kerätään ja arvioidaan kausittain (talvi- ja kesäkäyttö; kuntalaiset ja matkailijat).	Asiakaspalautteisiin on reagoitu, mutta niitä ei ole tilastoitu.
Reitistöt pidetään turvallisessa ja käyttäjäystävällisessä kunnossa. Kunnossapitoa priorisoidaan kysynnän ja olosuhteiden mukaan. Toimintakate pyritään säilyttämään nykyisellä tasolla.	Hiihtolatuja ja jatkossa muidenkin reittien käyttöä seurataan liiketunnistinlaskurilla. Hiihtolatuja käyttöasteen kasvu. Toimintatuottojen taso säilytetään.	Liiketunnistinlaskuri on ollut käytössä Ukkohallan menevällä yhdysladulla. Hiihtäjämäärä on laskurin mukaan ollut noin 5500, johtuen lyhyestä hiihtokaudesta (vuonna 2024 noin 8500). Metsänmyyntitulot toteutuivat ennakoitua paremmin ja mm. moottorikelkkaura lupamaksuja tilitettiin kunnalle n. 2000 €
<p>Toimenpiteet: Kunnossa pidettäviä hiihtolatuja on yhteensä n. 60 km ja patikointireittejä 52 km sekä maastopyöräreitistöjä n. 100 km. Reittien varrella on yhteensä 16 laavua tai kotaa varusteineen. Reitistöjen rakenteiden huoltotoimenpiteet ja laavujen puuhoito. Moottorikelkkareittien kunnossapitoa tehdään määrärajoin talviaikana, urien pituus n. 50 km. Vaapakelkkailualueen vuokrasopimus on uusittu ja se on voimassa v. 2025–2029. Kunnan latukoneella ajetaan kirkonkylän ladut ja yhdyslatu Tuomivaaran ladun risteykseen saakka. Ukkohallan alueen latuverkoston kunnossapidosta vastaa edelleen Vaara- Kainuun matkailuyhdistys ry.</p>		

Vuoden 2025 aikana valmistui Iston alueella sijaitsevat kuntoportaat ja myös Vonkan yleisen uimarannan kunnostus toteutettiin. Investointiohjelmassa ollut Nivan kaukalon kattamisen suunnitelu toteutui.

Resurssit (ks. myös seuraava taulukko):

- Käyttöpäällikkö ja liikuntapaikkojen/reitistöjen hoitaja.
- Kalusto: latukone, jäänhoitokone, mönkijä ja moottorikelkka
- Ukkohallan latuverkosto ylläpidetään Vaara-Kainuun matkailuyhdistys ry:n toimesta.
- Kelkkaurat hoidetaan ostopalveluna urakoitsijalta.
- Henkilöstökuluissa varauduttu nousuun johtuen määräraikaisten työllistettävien henkilöiden palkkakustannusten muutoksesta, jossa palkkakustannus kohdistuu jatkossa kokonaan henkilön työskentelykustannuspaikalle (kts. Työllistämistoimenpiteet).

Toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden toteutuminen:

Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet toteutuivat latuverkoston ja kelkkaurien talvikunnossapidon osalta.

Syvjärvän vesikasvuston niittoon haettiin avustus KAIELY:ltä vuosille 2025–2027. Niittotyö tehtiin kesällä 2025. Reitistöverkosto on laaja ja kunnan hoitovastuulla on 15 laavaa.

Latu- ja kelkkaurien ylläpidossa on huomioitava sääolosuhdevaraukset ja asiakasreklamaatiot. Ukkohallan latureitistöjen kunnossapitovastuu siirtyi Vaara-Kainuun matkailuyhdistys ry:lle syksyllä 2023.

Talousarvion toteutuma/poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa:

Ukkohallan Syväjärven ylittävän sillan kaiteiden tukipuiden kunnostus aiheutti ylimääräisiä kustannuksia. Taajaman puistoaluetta on raivattu ja valaistuksia on uusittu. Ukkohallan entisen lämpöladun valaistuksen purkutyö toteutettiin alkukesästä, josta kustannukset olivat n. 6 100 €.

Suopokupalloareenan kunnostustyöt aiheuttivat n. 14 000 euron kustannukset.

Mittarit:

2021	2022	2023	2024	2025
73,12 €/asukas	62,53 €/asukas	75,16 €/asukas	117,89 €/asukas	120,18 €/asukas

430 Ulkoilu ja yleiset alueet (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	116 238,56	123 950,00	0,00	123 950,00	133 843,51	107,98%	17 604,95
TOIMINTAKULUT	-289 578,96	-257 621,26	0,00	-257 621,26	-301 413,19	117,00%	-11 834,23
TOIMINTAKATE	-173 340,40	-133 671,26	0,00	-133 671,26	-167 569,68	125,36%	5 770,72
Rahoitustuotot ja -kulut	129,18	0,00	0,00	0,00	-3 118,37	-	-3 247,55
VUOSIKATE	-173 211,22	-133 671,26	0,00	-133 671,26	-170 688,05	127,69%	2 523,17
Poistot ja arvonalentumiset	-63 396,42	-61 933,00	0,00	-61 933,00	-67 744,39	109,38%	-4 347,97
TILIKAUDEN TULOS	-236 607,64	-195 604,26	0,00	-195 604,26	-238 432,44	121,90%	-1 824,80
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-236 607,64	-195 604,26	0,00	-195 604,26	-238 432,44	121,90%	-1 824,80

Kiinteistöt:

Perustehtävä ja tilannekuva:

Kiinteistöjen ylläpito ja huolto sekä kehittäminen asiakkaiden tarpeita vastaavaksi kunnan omaan käyttöön ja vuokralaisille.

Kunnan omistamien kiinteistöjen määrä ja toimiala jakaantuvat seuraavasti:

<ul style="list-style-type: none"> - Sivistystoimi 10 197 m² - Sosiaali- ja terveystoimi 3 380 m² - Elinkeino- ja teollisuustilat 3 103 m² - Yhteensä n. 16 683 m² 		
<p>Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Tavoitteena on pitää kiinteistöt optimikunnossa ja käyttäjille tarpeita vastaavina, vaarantamatta niiden arvoa (palvelee myös kuntastrategiaa). Kiinteistökanta on pääosin 1980-luvun loppupuolelta, joten tekniikan uudistamistarpeita on jatkuvasti - ja tarpeisiin pyritään joustavasti vastaamaan. Myös varautumiseen liittyvät tarpeet otetaan huomioon. Tavoitteena on toimintakatteen parantaminen suunnittelukauden loppuun mennessä.</p>		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteumat:
<p>Taloudellista tehokkuutta parannetaan siten, että ensisijaisesti tyhjillään tai vajaakäytössä olevia kiinteistöjä pyritään edelleen myymään tai vuokraamaan.</p> <p>Ylläpitokustannukset minimoidaan tarvittaessa poistamalla kiinteistöistä lämmitys ja sähkö.</p>	<p>Kiinteistöjen käyttöaste (tavoiteltava kehityksen suunta: paranee)</p> <p>Kiinteistökustannukset, käytössä olevat €/ m²</p> <p>Kiinteistökustannukset, tyhjät tilat €/ m² (alenee)</p>	<p>Kiinteistöjä ei ole myyty, myöskään uusia vuokrasopimuksia ei ole tehty vuoden 2025 aikana.</p> <p>Kiinteistöjen ylläpitokustannuksia ei ole minimoitu.</p> <p>Käytössä olevat tilat (käyttöaste vaihtelee kiinteistöittäin): Kiinteistöjä on kunnan omassa käytössä, vuokrattuna asukkaille/yrityksille sekä HVA:lle.</p> <p>Kiinteistökustannuksia on haasteellista laskea vertailukelpoisesti.</p> <p>Käyttöasteita: Terveysasema: 50% Paloasema: 100% Teollisuustie 2: 38% Teollisuustie 8 (ABCD): 100%</p> <p>Tyhjät tilat (käyttöaste 0%): Moision koulu (huomioitava kyläyhteisön käyttö), Moision vanha koulu, Arkkola, Hahtola, Iston koulu, Ensihoidon tilat (amb.talli)</p> <p>Tyhjien kiinteistöjen kiinteistökulut ovat noin 64 000 €/v, 1,27 €/m²/kk (tulot-menot-pois-tot).</p>
Toimenpiteet:		

Palveluita tuotetaan hyvinvointialueelle (kiinteistöjen vuokraus, hyvinvointialueen vuokrasopimuksissa on huomioitu 6 % pääomavuokra teknisestä arvosta), ja lisäksi tuotetaan palveluita kunnan sisäisesti, muille hallintokunnille ja konserniyhtiöille.

Kiinteistöjen korjaustoimenpiteitä on tehty maltillisesti. Tervatien varikkorakennukselle ja paloasemalle on tehty rakennusautomaation uudistustoimenpiteitä. Kisalan liikuntahallin salin lattia on huoltolakattu ja Yhtenäiskoulun ruokalan valaistus on uusittu. Monihalli A:n valaistus on uusittu ja hallinosturiin on tehty määräaikaistarkastus. Hallan saunan allaslaitetekniikan suodatinmassojen vaihtotyö toteutettiin loppuvuodesta.

Iston alueella sijaitseva Taitolan kiinteistö on purettu ja sen purkukustannukset olivat n. 52 000 €. Kiinteistöhuollon palvelut pystytään tuottamaan laadukkaasti.

Resurssit (ks. myös seuraava taulukko):

Henkilöstömenot:

- Kiinteistöhoitaja/laitosmies 3 hlöä ja 1 rakennusammattimies.
- Kiinteistöhuoltoauto (2 kpl)

Toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden toteutuminen:

Kiinteistöjen hoidossa noudatettiin talousarviossa määriteltyä säästöstrategiaa, korjauksia tehtiin tarpeen mukaan.

Teollisuuskiinteistön (Teollisuustie 2) vapaita tiloja ei ole voitu vuokrata esille nousseiden sisäilma asioiden takia. Terveysaseman hoivasiipi on edelleen suurelta osin tyhjiällä.

Talousarvion toteutuma / poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa:

HVA:n vuokrasopimuksissa on pääomavuokran 6 % tuotto. Vastaavasti HVA:n sopimuksien osalta tehdään ns. 13 kk vuokran tarkastelu toteutuneen ylläpitoavuokran osalta. Vuoden 2024 vuokran tarkastelu on tehty alkuvuodesta 2025 ja hyvitystä/lisäveloitusta ei ole tullut tarkastelun johdosta.

Kiinteistöissä toimintatuotot ja -kulut toteutuivat lähes ennakoitun mukaisena. Kiinteistöjen tulos jäi kuitenkin 82 400 € tappiolliseksi. Tappion suuruuteen vaikuttaa Hallan Saunan kiinteistön alaskirjaus, joka tehtiin v. 2025 valtuuston päätöksen mukaisesti. (Hallan Saunan kiinteistön tilikauden tulos oli tappiollinen 333 430 €).

Kiinteistöjen nettokustannukset

2021	2022	2023	2024	2025
200,78 €/asukas	250,09 €/asukas	111,82 €/asukas	158,43 €/asukas	289,12 €/asukas

440 Kiinteistöt (ulk. ja sis.)	Tiliryhmä_2	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	Totals	1 757 222,18	1 648 500,00	0,00	1 648 500,00	1 673 980,23	101,55%	-83 241,95
TOIMINTAKULUT	Totals	-1 646 885,05	-1 711 757,48	0,00	-1 711 757,48	-1 681 822,36	98,25%	-34 937,31
TOIMINTAKATE	Totals	110 337,13	-63 257,48	0,00	-63 257,48	-7 842,13	12,40%	-118 179,26
Rahoitustuotot ja -kulut	Totals	58,32	0,00	0,00	0,00	-363,83	-	-422,15
VUOSIKATE	Totals	110 395,45	-63 257,48	0,00	-63 257,48	-8 205,96	12,97%	-118 601,41
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-428 362,91	-427 962,00	0,00	-427 962,00	-744 870,16	174,05%	-316 507,25
	Suunnitelman mukaiset poistot	-428 362,91	-427 962,00	0,00	-427 962,00	-437 015,29	102,12%	-8 652,38
	Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-307 854,87	-	-307 854,87
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-317 967,46	-491 219,48	0,00	-491 219,48	-753 076,12	153,31%	-435 108,66
Tilipäättösiirrot	Totals	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67	-	129 755,81
	Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67	-	129 755,81
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-268 273,60	-491 219,48	0,00	-491 219,48	-573 626,45	116,78%	-305 352,85

Konevarikko:		
Perustehtävä ja tilannekuva: Konevarikko tuottaa sisäisiä ja ulkoisia palveluja, joita ovat mm. alueiden ja tiestön hoito sekä kunnossapito ja erilaiset logistiset tehtävät. Palveluissa käytettävän kaluston tulo- ja kuluerät kirjautuvat tälle tulosalueelle.		
Kehitystavoitteet ja liityntä kuntastrategiaan: Kehitetään konevarikon toimintaa siten, että se tukee kunnan erilaisia tapahtumia ja parantaa rakennetun ympäristön viihtyvyyttä, käytettävyyttä sekä turvallisuutta. Toiminta organisoidaan joustavasti ja kytketään saumattomaksi osaksi ostopalveluyhteistyötä. Kehitetään henkilöstön osaamista ja kalustoa tulevaisuuden vaatimuksia ja tilaajan tarpeita vastaavaksi (otetaan huomioon myös henkilöstön osaaminen ja toiveet).		
Tavoitteet (mitattavat / laadulliset):	Tuotos- ja tulostittarit:	Toteumat:
<p>Tuotetaan määritellyt palvelut mahdollisimman korkealaa- tuisesti, oikea-aikaisesti ja pienin häiriöin sekä taloudelli- sesti tehokkaasti.</p> <p>Tavoitteena on toimintakat- teen parantaminen.</p>	<p>Henkilöstön räätälöity kou- lutus Kehityskeskustelujen pa- laute Kaluston sopivuuden arvi- ointi</p> <p>Ajantasaiset ja laadukkaat palvelut (mahdollinen rekla- mointi / positiivien palaute)</p> <p>Taloudellinen tulos ja tehok- kuus (tuotosten määrä ver- rattuna edelliseen vuoteen; yksikkökustannusten nousu; toimintakate)</p>	<p>Työntekijät kävivät ammattidirek- tiivien mukaisia koulutuksia. Kehityskeskusteluja ei ole pidetty.</p> <p>Pienoiskuormaajan uusi kauha sekä traktorin rengasmuutokset tehostivat koneiden käyttöä.</p> <p>Palvelut on tuotettu ajantasaisesti ja moitteettomasti.</p> <p>Toimintakate on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Talven sääolosuhteet vaikuttavat vuosittain tuotosten määrään (vuosittaista vertailua hankala to- teuttaa).</p>
Toimenpiteet: Oikea-aikaisesti toteutetut toimenpiteet ja tuotetut palvelut.		
Resurssit: Henkilöstö: <ul style="list-style-type: none"> • Kuorma-autonkuljettaja • Koneenkuljettaja-kunnossapito työntekijä Kalusto ja tilat: <ul style="list-style-type: none"> • 2 traktoria, pienoiskuormaaja, kuorma-auto, pienkalusto sekä konekeskuksen tilat ja muut laitteet. 		

Toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden toteutuminen:

Toiminnalliset ja strategiset tavoitteet toteutuivat.

Talousarvion toteutuma / poikkeamat tulostavoitteiden toteutumisessa:

Toimintatuotot toteutuivat ennakoitua paremmin oman kaluston tehokkaamman käytön ansiosta (sisäiset kirjaukset).

Toimintakustannukset alittuivat koneiden ja kaluston kunnossapitokustannuksissa, koska määräaikainen työntekijä pystyi tekemään kaluston huoltotyöt.

450 Konevarikko (ulk. ja sis.)	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	97 533,43	66 000,00	0,00	66 000,00	84 066,78	127,37%	-13 466,65
TOIMINTAKULUT	-167 489,54	-168 976,74	0,00	-168 976,74	-153 758,29	90,99%	13 731,25
TOIMINTAKATE	-69 956,11	-102 976,74	0,00	-102 976,74	-69 691,51	67,68%	264,60
VUOSIKATE	-69 956,11	-102 976,74	0,00	-102 976,74	-69 691,51	67,68%	264,60
Poistot ja arvonalentumiset	-17 568,31	-12 235,00	0,00	-12 235,00	-25 671,82	209,82%	-8 103,51
TILIKAUDEN TULOS	-87 524,42	-115 211,74	0,00	-115 211,74	-95 363,33	82,77%	-7 838,91
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-87 524,42	-115 211,74	0,00	-115 211,74	-95 363,33	82,77%	-7 838,91

Teknisten palvelujen hankkeet

Syvjäjärven vesikasvuston niitto

Toteutettiin v. 2025 ja hanke jatkuu v.2026–2027. Hankkeeseen on saatu entisen Kainuun ELY-keskuksen avustuspäätös 50 % kustannuksista. Vesikasvuston niittoalueena on n. 7 ha ja niittotyön toteuttaja kilpailutettiin v. 2025. Vesikasvuston niiton vaikutuksia järven rehevöimisen estämiseen on odotettavissa v. 2027 jälkeen.

Vonkan uimarannan kunnostustyö

Toteutettiin OUMO hankkeen kautta. Hankkeen rahoitus jakautui Hyrynsalmen kunnan, ent. ELY-keskuksen ja Fortumin kesken. Kunnostustoimenpiteinä oli uimarannan hiekan puhdistus, lasten uima-altaan veden virtauskanavan uusiminen sekä altaan pohjan lietteen puhdistus. Uimapaikalle alueelle maastoon tehtiin aluerajausmerkinnät, uusi pukukoppi ja poistettiin vanhoja rakenteita. Lisäksi uusittiin mm. turvallisuuteen liittyvät varusteet. Tuloksena uimarannan alueen yleinen siisteys parani.

Kuntoporrashanke

Toteutettiin Elävä Kainuu Leaderin rahoittaman hankkeen kautta. Lopullisen rahoituspäätöksen teki Kainuu ELY-keskus. Talkootyöosuudesta vastasi Hyrynsalmen Isku. Portaiden rakennustekniset työt toteutti rakennusurakoitsija, työ sisälsi myös valaistuksen. Rinteeseen lisättiin kuntaa eroosion eliminoimiseksi. Lisäksi alueelle rakennettiin lasten keinu, leuanvetotanko, pöytäryhmä ja penkkejä. Alueen maisemanhoitotyöt, kalusteet ja pöytäryhmä sisältyivät talkootyöosuuteen. Lopputuloksena saimme näyttävästi valaistut kuntoportaat 5-tien läheisyyteen. Kuntoportaiden aktiivinen käyttö lisää terveyttä ja hyvinvointia ja monipuolistaa alueen kuntoilumahdollisuuksia.

Vieraslajit Veks!

Kainuun Ekokymppin hallinnoimaan vuosien 2024–2026 aikana toteutettuun hankkeeseen osallistuvat kaikki Kainuun kunnat. Hyrynsalmen kunnan rahoitusosuus hankkeen keston aikana oli 2100 €. Hankkeen tavoite oli vieraslajien torjunta; mm. Lupiini ja jättiputki. Kainuun Ekokymppi tiedotti hankkeesta somekanavilla ja torjuntatyöstä sai pienen palkkion. Torjuntatyötä tehneet toimittivat jätesäkeissä olevat haittakasvit Ekokymppin Hyrynsalmen lajitteluasemalle, josta oli järjestetty jatkokuljetus eteenpäin. Hyrynsalmen osalta torjuntatyöhön käytettävää rahaa jäi käyttämättä.

2.3.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoiset tilit) on koottu seuraavaan taulukkoon, joissa on esitetty tilikauden tuloksen seikkaperäinen syntyminen.

Hyrynsalmen kunta (ulkoinen)	Tiliryhmä_2	TP 2024	Bud 2025	Bud muutos 2025	Bud yht 2025	Tot 1-12/2025	Tot vs. Bud yht %2025	Tot muutos 2025 - 2024
TOIMINTATUOTOT	Totals	2 014 252,19	1 600 480,00	122 063,86	1 722 543,86	1 919 133,17	111,41%	-95 119,02
	Myyntituotot	281 018,01	173 027,00	0,00	173 027,00	247 722,36	143,17%	-33 295,65
	Maksutuotot	144 488,12	136 700,00	0,00	136 700,00	166 430,42	121,75%	21 942,30
	Tuet ja avustukset	485 935,51	277 583,00	122 063,86	399 646,86	483 736,25	121,04%	-2 199,26
	Muut toimintatuotot	1 102 810,55	1 013 170,00	0,00	1 013 170,00	1 021 244,14	100,80%	-81 566,41
TOIMINTAKULUT	Totals	-8 553 352,61	-8 725 311,59	-554 873,04	-9 280 184,62	-9 078 369,12	97,83%	-525 016,51
	Henkilöstökulut	-3 989 600,03	-3 813 825,57	-437 198,04	-4 251 023,61	-4 117 506,65	96,86%	-127 906,62
	Palvelujen ostot	-2 944 081,82	-3 096 963,01	-93 975,00	-3 190 938,01	-3 261 193,80	102,20%	-317 111,98
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-812 878,36	-789 905,00	0,00	-789 905,00	-755 996,78	95,71%	56 881,58
	Avustukset	-272 978,93	-532 823,00	-15 000,00	-547 823,00	-434 467,49	79,31%	-161 488,56
	Muut toimintakulut	-533 813,47	-491 795,00	-8 700,00	-500 495,00	-509 204,40	101,74%	24 609,07
TOIMINTAKATE	Totals	-6 539 100,42	-7 124 831,58	-432 809,18	-7 557 640,76	-7 159 235,95	94,73%	-620 135,53
Verotulot	Totals	5 681 522,82	5 458 000,00	170 000,00	5 628 000,00	5 618 500,10	99,83%	-63 022,72
	Kunnan tulovero	3 146 621,66	3 011 000,00	19 000,00	3 030 000,00	2 925 070,63	96,54%	-221 551,03
	Kiinteistövero	1 971 864,26	1 900 000,00	94 000,00	1 994 000,00	2 080 257,13	104,33%	108 392,87
	Osuus yhteisöveron tuotosta	563 036,90	547 000,00	57 000,00	604 000,00	613 172,34	101,52%	50 135,44
Valtionosuudet	Totals	2 699 915,00	2 950 876,00	0,00	2 950 876,00	2 975 526,00	100,84%	275 611,00
	Kunnan peruspalvelujen valtion	1 775 148,00	2 047 365,00	0,00	2 047 365,00	2 084 545,00	101,82%	309 397,00
	Verotuloihin perustuva valt.os	916 116,00	1 014 785,00	0,00	1 014 785,00	1 015 440,00	100,06%	99 324,00
	Opetus- ja kulttuuritoimen val	-491 766,00	-491 766,00	0,00	-491 766,00	-485 611,00	98,75%	6 155,00
	Verotulomenetysten kompensaa	500 417,00	380 492,00	0,00	380 492,00	361 152,00	94,92%	-139 265,00
Rahoitustuotot ja -kulut	Totals	-83 138,54	-75 000,00	0,00	-75 000,00	-38 979,96	51,97%	44 158,58
	Korkotuotot	10 274,51	0,00	0,00	0,00	3 104,14		-7 170,37
	Muut rahoitustuotot	5 855,69	0,00	0,00	0,00	2 382,16		-3 473,53
	Korkokulut	-97 739,96	-75 000,00	0,00	-75 000,00	-40 342,53	53,79%	57 397,43
	Muut rahoituskulut	-1 528,78	0,00	0,00	0,00	-4 123,73		-2 594,95
VUOSIKATE	Totals	1 759 198,86	1 209 044,42	-262 809,18	946 235,24	1 395 810,19	147,51%	-363 388,67
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-582 525,96	-567 303,52	0,00	-567 303,52	-950 446,05	167,54%	-367 920,09
	Suunnitelman mukaiset poistot	-582 525,96	-567 303,52	0,00	-567 303,52	-642 591,18	113,27%	-60 065,22
	Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	-307 854,87		-307 854,87
TILIKAUDEN TULOS	Totals	1 176 672,90	641 740,90	-262 809,18	378 931,72	445 364,14	117,53%	-731 308,76
Tilipäättösiirrot	Totals	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67		129 755,81
	Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	49 693,86	0,00	0,00	0,00	179 449,67		129 755,81
	Luontoisetumeno polkupyörä	-5 900,00	-3 600,00	0,00	-3 600,00	-10 600,00	294,44%	-4 700,00
	Luontoisetutulo polkupyörä	5 900,00	3 600,00	0,00	3 600,00	10 600,00	294,44%	4 700,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	1 226 366,76	641 740,90	-262 809,18	378 931,72	624 813,81	164,89%	-601 552,95

2.3.6 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

Seuraavaan taulukkoon on eritelty verotulot lähteittäin sekä valtionosuudet (ks. seuraavat taulukot). Tulovero ja kiinteistövero ylittivät reilusti, mikä selittää talousarviota paremman tuloksen.

Verotulojen erittely	2025 Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	3 011 000	19 000	3 030 000	2 925 071	104 929
Osuus yhteisöveron tuotosta	547 000	57 000	604 000	613 172	-9 172
Kiinteistövero	1 900 000	94 000	1 994 000	2 080 257	-86 257
Verotulot yhteensä	5 458 000		5 628 000	5 618 500	9 500
verotulot, €/asukas	2 771		2 857	2 832	
asukasmäärä	1970		1970	1984	

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo €	Muutos %
2020	21,75	31 684 414	1,7
2021	21,75	31 864 510	1,0
2022	21,75	31 581 793	1,0
2023	9,11	32 613 507	1,0
2024	9,00	33 478 360	1,0
2025	9,00		

Kiinteistövero v. 2025	%
Yleinen kiinteistövero	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,50
Muut asuinrakennukset	1,15
Yleinen maapohja	1,30
Voimalaitokset	3,10
Yleishyödyllinen yhteisö	0,40
Rakentamaton rak.paikka	2,00

Maksuunpano	€
2020	1 166 819
2021	1 155 042
2022	1 177 947
2023	1 316 940
2024	2 022 709
2025	2 053 402

	2025 Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2025	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulomenetyksen korvaus					
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, (ilman tasauksia)	2 047 365		2 047 365	2 084 545	-37 180
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus	1 014 785		1 014 785	1 015 440	-655
Opetus ja kultt.toimen muut valt.os.	-491 766		-491 766	-485 611	-6 155
Harkinnanvarainen valtionos. korotus					
Verotulomenetyksen kompensatio	380 492		380 492	361 152	19 340
Verolykkäysten takaisinperintä					
Valtionosuudet yhteensä	2 950 876	0	2 950 876	2 975 526	-24 650
valtionosuudet, €/asukas	1 498		1 498	1 500	
asukasmäärä	1970		1970	1984	

2.3.7 Investointien toteutuminen

Investointeja toteutettiin vuoden 2025 aikana nettomääräisesti noin 330 440 eurolla. Suurin yksittäinen investointi oli kuntoportaiden hanke. Muut investointikohteet olivat kustannustasoltaan pienempiä.

Valtuusto on linjannut, että investointien painopiste on sellaisissa rakenteellisissa investoinneissa, jotka tukevat palvelutuotannon laatua ja tehokkuutta.

Suunnitelluista investoinneista toteutumatta jäi sähköinen arkistointi, joka siirrettiin vuodelle 2026. Kaavatien muutos Ukkohallan Korttelissa 13 toteutui käyttötalouden kustannuksilla.

INVESTOINNIT	TP 2024	TA 2025	TA muutokset 2025	TA muutosten jälkeen 2025	Tot 1 - 12/2025	Tot 1 - 12.2025 / TA2025 muutosten jälkeen %	Muutos 1-12 kul.vuosi/ 1-12 ed.vuosi %	TA - TOT 2025
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR			EUR
Hyrnsalmen investoinnit netto	-745 018,08	-435 000,00	-50 000,00	-485 000,00	-330 441,60	68,1	-55,6	-154 558,40
Hyrnsalmen investoinnit, menot	-745 547,91			0,00	-407 199,84		-45,4	
Hyrnsalmen investoinnit, rahoitusosuudet				0,00	76 758,24			
Muut pitkävaikutteiset	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-28 811,80	72,0	X	-11 188,20
Osallistuva budjetointi		-10 000,00		-10 000,00	-11 939,80	119,4	X	1 939,80
Kunnan nettisivujen uusiminen		-15 000,00		-15 000,00	-16 872,00	112,5	X	1 872,00
Sähköinen arkistointi		-15 000,00		-15 000,00			X	-15 000,00
Maa-alueet	529,83	0,00	-50 000,00	-50 000,00	-22 362,00	44,7	-4 320,6	-27 638,00
Maa-alueiden hankinta			-50 000,00	-50 000,00	-22 362,00	44,7	X	-27 638,00
Rakennukset	-111 217,78	-79 000,00	0,00	-79 000,00	-76 051,37	96,3	-31,6	-2 948,63
Jääkiekkokaukalon kattaminen (suunnittelu)		-30 000,00		-30 000,00	-19 193,50	64,0	X	-10 806,50
Hoitokoti Hyrnsalmi muutostyöt	-24 876,59						100,0	
Hoitokoti Hyrnsalmi, paloilmotintakeskus		-6 000,00		-6 000,00	-10 643,95	177,4	X	4 643,95
Hoitokoti Hyrnsalmi, paloilmotintakeskus, rahoitusosuus					5 321,98			
Kunnan varikko (automaation modernisointi)		-13 000,00		-13 000,00	-16 007,71	123,1	X	3 007,71
Paloaseman muutostyöt (jäähd ja varavoimakyt.auto)		-30 000,00		-30 000,00	-30 206,21	100,7	X	206,21
Yhtenäiskoulu;sääkatos pienten oppilaiden siskäynti	-15 157,67						100,0	
Nuorisotilat, väistötilojen muutokset	-15 126,38						100,0	
Kisala, salin sisäpinnat	-28 428,70						100,0	
Hoitokoti Hyrnsalmi valaistuksen uusiminen	-27 628,44						100,0	
Maa- ja vesirakenteet	-512 533,38	-246 000,00	0,00	-246 000,00	-223 569,72	90,9	-56,4	-22 430,28
Taajaman yleisilme, tiilöinnin korjaus käyttötalouteen	2 344,67						100,0	
Kaavateiden katuväläistys;LED	-35 703,75						100,0	
Yhtenäiskoulu, hk:n pp-alueen laaj.asfaltointi		-35 000,00		-35 000,00	-23 304,49	66,6	X	-11 695,51
Luusuantien kunnostaminen		-30 000,00		-30 000,00	-19 443,06	64,8	X	-10 556,94
Poromiehentie, suunnittelu (-25) ja toteutus (-26)		-10 000,00		-10 000,00	-9 600,00	96,0	X	-400,00
Reitistöt/Luvankosken kalastus ja retkeily	-6 159,15						100,0	
Hyttiväylä/kevyen liikenteen.väylä;n 1/2 pituudesta	-428 403,50						100,0	
Koskitien kunnostaminen		-80 000,00		-80 000,00	-19 727,74	24,7	100,0	-60 272,26
Kaavatieen muutos kortteli 13/Ukkohalla		-25 000,00		-25 000,00			X	-25 000,00
Suoareena; rakenteiden kunnostaminen	-17 164,05						100,0	
Kuntoportaat/torin katos (kuntalaisten osall. suunn.)	-27 447,60						100,0	
Latuvalaistus kk: LED		-30 000,00		-30 000,00	-37 798,45	126,0	X	7 798,45
Kuntoportaat		-22 500,00		-22 500,00	-81 376,75	361,7	X	58 876,75
Kuntoportaat, rahoitusosuus					50 117,59			
Vonkan uimarannan kunnostaminen (OUMO)		-13 500,00		-13 500,00	-32 319,23	239,4	X	18 819,23
Vonkan uimarannan kunnostaminen (OUMO), rahoitusosuus					21 318,67			
Koneet ja kalusto	-121 796,75	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-56 404,95	80,6	-53,7	-13 595,05
Konehankinta	-56 472,09						100,0	
Kaluston hankinnat	-14 253,66	-15 000,00		-15 000,00	-7 982,11	53,2	-44,0	-7 017,89
Kaluston hankinnat Yhtenäiskoulu	-10 482,00						100,0	
Yhtenäiskoulun esitystekniikan uusiminen	-40 589,00						100,0	
Palvelukeskus keittiö (laitehankinnat)		-40 000,00		-40 000,00	-35 965,95	89,9	X	-4 034,05
Yhtenäiskoulu, musiikkiluokan oppilaskalusteet		-15 000,00		-15 000,00	-12 456,89	83,0	X	-2 543,11
Osakkeet ja Osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Osakk. ja osuuksien myynti								

2.3.8 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituksen seikkaperäinen toteutuminen ilmenee seuraavasta taulukosta.

Hyrynsalmen kunta					
Rahoituslaskelma	Tilinpäätös 2024	TA 2025	TA-muutokset	TA-muutoksen jälkeen	Kum. toteuma 1 - 12.2025
	EUR	EUR			EUR
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	1 759 198,86	1 209 044,00			1 395 810,19
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset	-36 874,17				-1 666,80
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 722 324,69	1 209 044,00			1 394 143,39
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-745 547,91	-520 500,00			-407 199,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	17 626,67	85 500,00			76 758,24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	37 404,00				7 838,30
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-690 517,24	-435 000,00			-322 603,30
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 031 807,45	774 044,00			1 071 540,09
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-500 000,00				
Antolainasaamisten lisäykset	-500 000,00				
Antolainasaamisten vähennykset					
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 200 000,00				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 200 000,00				
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET					
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	27 417,78				6 440,63
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutos	103 020,03				80 100,23
Korottomien velkojen muutos	-75 602,25				-73 659,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 672 582,22	0,00			6 440,63
RAHAVAROJEN MUUTOS	-640 774,77	774 044,00			1 077 980,72
RAHAVAROJEN MUUTOS	-640 774,77	774 044,00			1 077 980,72
Rahavarat kauden lopussa	1 603 849,13	3 600 311,00			2 681 829,85
Rahavarat 1.1.	2 244 623,90	2 826 267,00			1 603 849,13

2.3.9 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Seuraaviin taulukkoihin on koottu kunnan kaikki valtuuston hyväksymät määrärahat (netto) ja tuloarviot sekä niiden toteutuminen tilinpäätösvuonna.

Sitovuustaso B=Bruttomääräraha/tuloarvio N=Nettomääräraha aluekehitysraha *)	Määrärahat €						Tuloarviot €					
	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot. %	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot. %
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Keskusvaalilautakunta	17 522	0	17 522	15 591	1 931	89	3 500	0	3 500,00	0	3 500	
Vaalitoiminnat	17 522		17 522	15 591	1 931	89	3 500		3 500,00	0	3 500	
Kunnanvaltuusto	34 900	0	34 900	41 593	-6 694	119	0	0	0	0	0	
Kunnanvaltuusto	34 900		34 900	41 593	-6 694	119						
Tarkastuslautakunta	20 745	0	20 745	19 486	1 259	94	0	0	0	0	0	
Tarkastustoimi	20 745		20 745	19 486	1 259	94						
Kunnanhallitus	2 249 159	120 568	2 369 727	2 227 319	142 408	94	359 060	0	359 060	395 625	-36 565	110
Kunnanhallitus	389 177	66 574	455 751	411 484	44 266	90	1 500	0	1 500	4 287	-2 787	286
Hallinto- ja henkilöstöpalvelut	515 960	53 994	569 954	548 280	21 674	96	500	0	500	2 229	-1 729	446
Elinvoimapaalvelut	211 206		211 206	206 843	4 364	98	30 000	0	30 000	28 816	1 184	96
Hanketoiminta	386 106		386 106	426 838	-40 732	111	327 060	0	327 060	352 710	-25 650	108
Työllistäminen	533 330		533 330	409 607	123 723	77	0	0	0	7 582	-7 582	
Maaseututoimi	30 879		30 879	34 916	-4 037	113	0	0	0	0	0	
Maakuntahallinto	182 500		182 500	189 351	-6 851	104	0	0	0	0	0	
Sivistyslautakunta	4 166 925	431 655	4 598 580	4 531 611	66 968	99	21 050	122 064	21 050	239 745	-96 631	168
Sivistyshallinto	204 646	2 650	207 296	206 841	455	100	0	0	0	1 967	-1 967	
Varhaiskasvatus	1 098 174	135 394	1 233 568	1 149 869	83 699	93	0	0	0	15 652	-15 652	
Perusopetus	2 301 700	128 693	2 430 392	2 414 801	15 591	99	11 850	0	11 850	48 297	-36 447	408
Kansalaisopisto	116 410		116 410	150 618	-34 208	129	0	0	0	2 788	-2 788	
Sivistyspalvelujen hanketoiminta	5 580	164 917	170 497	208 107	-37 610	122	0	122 064	0	153 092	-31 029	
Kirjasto	149 103		149 103	130 285	18 818	87	1 200	0	1 200	1 816	-616	151
Kulttuuripalvelut	71 084		71 084	57 754	13 330	81	1 000	0	1 000	2 212	-1 212	221
Vapaa-aikapalvelut	220 229		220 229	213 336	6 893	97	7 000	0	7 000	13 920	-6 920	199
Ympäristölautakunta	2 934 641	2 650	2 937 291	2 972 389	-35 098	101	1 915 450	0	1 915 450	2 008 662	-93 212	105
Tekninen- ja valvontatoimi	296 986	2 650	299 636	283 426	16 210	95	50 000	0	50 000	57 476	-7 476	115
Valvonta, kaavoitus ja mittaus	144 125		144 125	111 853	32 271	78	15 000	0	15 000	36 699	-21 699	245
Liikenneväylät	355 175		355 175	440 116	-84 941	124	12 000	0	12 000	22 597	-10 597	188
Liikuntapaikat ja yleiset al.	257 621		257 621	301 413	-43 792	117	123 950	0	123 950	133 844	-9 894	108
Kiinteistöt	1 711 757		1 711 757	1 681 822	29 935	98	1 648 500	0	1 648 500	1 673 980	-25 480	102
Konevarikko	168 977		168 977	153 758	15 218	91	66 000	0	66 000	84 067	-18 067	127
Yhteensä	9 423 892	554 873	9 978 764	9 807 989	170 775	98	2 299 060	122 064	2 421 124	2 644 032	-222 908	109
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot							5 458 000	170 000	5 628 000	5 618 500	9 500	103
Valtionosuudet							2 950 876		2 950 876	2 975 526	-24 650	101
Korkotulot										3 104	-3 104	
Muut rahoitusuotot										2 382	-2 382	
Korkokulut	75 000		75 000	40 343	34 657	53,8						
Muut rahoituskulut				4 124	-4 124							
Satunnaiset tuotot												
Yhteensä	75 000	0	75 000	44 466	30 534	59,3	8 408 876	170 000	8 578 876	8 599 512	-20 636	102

Sitovuustaso B=Bruttomääräraha/tuloarvio N=Nettomääräraha (aluekehitysraha *)	Määrärahat €						Tuloarviot €					
	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muutn jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot. %	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muutn jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot. %
INVESTOINTIOSA												
Muut pitkävaikutteiset												
Kunnan nettisivujen uusiminen	15 000	0	15 000	16 872	-1 872	112						
Sähköinen arkistointi	15 000	0	15 000	0	15 000	0						
Osallistuva budjetointi	10 000	0	10 000	11 940	-1 940	119						
Maa- ja vesialueet												
Maa-alueiden hankinta	0	50 000	50 000	22 362	27 638	45				7 838	7 838	
Maa-alueiden myynti												
Osakkeet ja osuudet												
Osakk.ja osuuksien hankinta												
Osakk.ja osuuksien myynti												
Talonrakennus												
Jääkiekkokaukalon kattaminen (suunnittelu)	30 000	0	30 000	19 194	10 807	0						
Hoitokoti Hyrynsalmi, paloilmotiinikeskus	6 000	0	6 000	10 644	-4 644	177			5 322	5 322		
Kunnan varikko (automaation modernisointi)	13 000	0	13 000	16 008	-3 008	123						
Paloaseman muutostyöt (jäähd ja varavoimak)	30 000	0	30 000	30 206	-206	101						
Maa- ja vesirakenteet												
Yhtenäiskoulu, hkn pp-alueen laaj.asfaltointi	35 000	0	35 000	23 304	11 696	67						
Luusuuntien kunnostaminen	30 000	0	30 000	19 443	10 557	65						
Poromiehentie, suunnittelu (-25) ja toteutus (-2)	10 000	0	10 000	9 600	400	96						
Koskitien kunnostaminen	80 000	0	80 000	19 728	60 272	25						
Kaavatien muutos kortteli 13/Ukkohalla	25 000	0	25 000	0	25 000	0						
Latuvalaistus kk: LED	30 000	0	30 000	37 798	-7 798	126						
Kuntoporaat	22 500	0	22 500	81 377	-58 877	362			50 118	50 118		
Vonkan uimarannan kunnostaminen (OUMO)	13 500	0	13 500	32 319	-18 819	239			21 319	21 319		
Koneet ja kalusto												
Kaluston hankinnat	15 000	0	15 000	7 982	7 018	53						
Palvelukeskus keittiö (laitehankinnat)	40 000	0	40 000	35 966	4 034	90						
Yhtenäiskoulu, musiikkiluokan oppilaskaluste	15 000	0	15 000	12 457	2 543	83						
Yhteensä	435 000	50 000	485 000	407 200	77 800	84	0	0	84 597	84 597		
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäys												
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lisäys												
Pitkäaikaisten lainojen väh.												
Lyhytaik.lainojen muutos												
Muut maksuvalmiuden muutokset				73 660	-73 660					-80 100	80 100	
Vaikutus maksuvalmiuteen												
Yhteensä	0	0	0	73 660	-73 660		0	0	0	-80 100	80 100	
YHTEENSÄ	9 933 892	604 873	10 538 764	10 333 315	205 449	98	10 707 936	292 064	11 000 000	11 248 041	-78 847	102

3 Tilinpäätöslaskelmat

Tässä luvussa on esitetty seikkaperäisesti kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöslaskelmat 2025 (tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase) ja niiden vertailut edelliseen vuoteen.

3.1 Tuloslaskelma

Seuraavassa taulukossa on esitetty peruskunnan tuloslaskelma, jota on käsitelty tarkemmin jo aiemmissa luvuissa.

Kunnan tuloslaskelma	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	247 722,36		281 018,01	
Maksutuotot	166 430,42		144 488,12	
Tuet ja avustukset	483 736,25		485 935,51	
Muut toimintatuotot	1 021 244,14		1 102 810,55	
TOIMINTATUOTOT		1 919 133,17		2 014 252,19
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 427 386,37		-3 271 628,70	
Henkilöstökorvaukset	74 861,24	-3 352 525,13	49 679,60	-3 221 949,10
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-676 688,87		-697 847,25	
Muut henkilösivukulut	-88 292,65	-764 981,52	-69 803,68	-767 650,93
Palvelujen ostot	-3 261 193,80		-2 944 081,82	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-755 996,78		-812 878,36	
Avustukset	-434 467,49		-272 978,93	
Muut toimintakulut	-509 204,40	-4 960 862,47	-533 813,47	-4 563 752,58
TOIMINTAKULUT		-9 078 369,12		-8 553 352,61
TOIMINTAKATE		-7 159 235,95		-6 539 100,42
Verotulot	5 618 500,10		5 681 522,82	
Valtionosuudet	2 975 526,00		2 699 915,00	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		3 104,14		10 274,51
Muut rahoitustuotot		2 382,16		5 855,69
Korkokulut		-40 342,53		-97 739,96
Muut rahoituskulut		-4 123,73		-1 528,78
Vuosikate		1 395 810,19		1 759 198,86
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-642 591,18		-582 525,96
Arvonalentumiset		-307 854,87		0,00
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot		0,00		0,00
Tilikauden tulos		445 364,14		1 176 672,90
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		179 449,67		49 693,86
Tilikauden yli/alijäämä		624 813,81		1 226 366,76

3.2 Rahoituslaskelma

Seuraavassa taulukossa on esitetty kunnan rahoituslaskelma.

Rahoituslaskelma	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 395 810,19		1 759 198,86	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 666,80	1 394 143,39	-36 874,17	1 722 324,69
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-407 199,84		-745 547,91	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	76 758,24		17 626,67	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 838,30	-322 603,30	37 404,00	-690 517,24
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 071 540,09		1 031 807,45
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00	-500 000,00	-500 000,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	-1 200 000,00	-1 200 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Saamisten muutos	80 100,23		103 020,03	
Korottomien velkojen muutos	-73 659,60	6 440,63	-75 602,25	27 417,78
Rahoituksen rahavirta		6 440,63		-1 672 582,22
Rahavarojen muutos		1 077 980,72		-640 774,77
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 681 829,85		1 603 849,13	
Rahavarat 1.1.	1 603 849,13	1 077 980,72	2 244 623,90	-640 774,77

3.3 Tase

Seuraavassa taulukossa on esitetty kunnan tase, joka on pysynyt edellisen vuoden tasolla.

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	15 193 661,62	15 819 837,57	OMA PÄÄOMA	15 532 571,90	14 907 758,09
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	9 615 064,63	9 615 064,63
Muut pitkävaikutteiset menot	147 647,98	147 647,98	Ed. tilik. ylijäämä	5 292 693,46	4 066 326,70
Ennakkomaksut	<u>147 647,98</u>	<u>147 647,98</u>	Tilikauden ylijäämä	<u>624 813,81</u>	<u>1 226 366,76</u>
				15 532 571,90	14 907 758,09
Aineelliset hyödykkeet			POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Maa- ja vesialueet	2 143 592,51	2 127 402,01	VARAUKSET		
Rakennukset	5 722 718,58	6 392 262,18	Poistoero	<u>263 487,31</u>	<u>442 936,98</u>
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 480 401,82	1 459 308,58		263 487,31	442 936,98
Koneet ja kalusto	291 924,57	285 840,66			
Muut aineelliset hyödykkeet	8 535,54	8 535,54	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Ennakkomaksut ja kesken-	0,00	0,00	Lahjoitusrahastojen pääomat	<u>9 443,34</u>	<u>10 443,34</u>
eräiset hankinnat	<u>9 647 173,02</u>	<u>10 273 348,97</u>		9 443,34	10 443,34
Sijoitukset			VIERAS PÄÄOMA	2 841 997,28	2 915 656,88
Osakkeet ja osuudet	<u>5 398 840,62</u>	<u>5 398 840,62</u>	Pitkäaikainen		
	5 398 840,62	5 398 840,62	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
				0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lyhytaikainen		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	<u>9 443,34</u>	<u>10 443,34</u>	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 700 000,00	1 700 000,00
	9 443,34	10 443,34	Saadut ennakot		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 444 394,87	2 446 514,38	Ostovelat	535 144,90	608 679,85
Saamiset	762 565,02	842 665,25	Muut velat	122 214,70	109 639,43
Pitkäaikaiset saamiset			Siirtovelat	<u>484 637,68</u>	<u>497 337,60</u>
Lainasaamiset	<u>334 249,37</u>	<u>334 249,37</u>		2 841 997,28	2 915 656,88
	334 249,37	334 249,37	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>18 647 499,83</u>	<u>18 276 795,29</u>
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	95 113,82	127 099,15			
Lainasaamiset	16 060,00	16 060,00			
Muut saamiset	257 151,29	311 919,01			
Siirtosaamiset	<u>59 990,54</u>	<u>53 337,72</u>			
	428 315,65	508 415,88			
Rahat ja pankkisaamiset	<u>2 681 829,85</u>	<u>1 603 849,13</u>			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>18 647 499,83</u>	<u>18 276 795,29</u>			

3.4 Konsernilaskelmat

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernitilinpäätös, joka on vuodelta 2025 alijäämäinen.

Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2025	2024
Toimintatuotot	3 918 958,96	4 048 941,22
Toimintakulut	-10 856 201,91	-10 188 067,45
TOIMINTAKATE	-6 937 242,95	-6 139 126,23
Verotulot	5 559 062,14	5 621 285,08
Valtionosuudet	2 975 526,00	2 699 915,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 173,15	27 380,18
Muut rahoitustuotot	6 166,65	3 852,15
Korkokulut	-95 105,18	-172 165,96
Muut rahoituskulut	-6 896,69	-5 199,25
Vuosikate	1 515 683,12	2 035 940,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 072 576,07	-1 097 922,52
Muut lisäpoistot		
Arvonalentumiset	-557 008,78	
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-113 901,74	938 018,45
Tilinpäätössiirrot	2 528,66	4 189,09
Laskennalliset verot	-546,97	3,36
Vähemmistöosuudet		
Tilikauden ylijäämä	-111 920,05	942 210,90

Konsernin rahoituslaskelma

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin rahoituslaskelma.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA				
	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 515 683,12		2 035 940,97	
Satunnaiset erät				
Tilikauden verot	-546,97		3,36	
Tulorahoituksen korjauserät	-3 132,96	1 512 003,19	-35 283,25	2 000 661,08
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-710 692,16		-873 877,49	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	77 948,24		17 626,67	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 432,60	-622 311,32	56 393,10	-799 857,72
Toiminnan ja investointien rahavirta		889 691,87		1 200 803,37
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Antolainauksen muutokset	-525,93			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			433,27	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-106 795,55		-141 781,88	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 845,92	-95 475,56	-1 323 079,60	-1 464 428,20
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,17		-1,42	
Vaihto-omaisuuden muutos	134 426,25		-80 817,70	
Saamisten muutos	83 559,50		-43 149,45	
Korottomien velkojen muutos	-56 836,42	161 149,50	-181 195,37	-305 163,94
Rahoituksen rahavirta		65 673,94		-1 769 592,14
Rahavarojen muutos		955 365,81		-568 788,78
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 275 380,48		3 320 014,67	
Rahavarat 1.1.	3 320 014,67	955 365,81	3 888 803,45	-568 788,78

Konsernitase

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin tase.

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 301 767,27	15 306 848,07	OMA PÄÄOMA	13 607 862,34	13 722 311,04
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	9 615 064,63	9 615 064,63
Aineettomat oikeudet	6 720,96	7 326,09			
Muut pitkävaikutteiset menot	7 864,16	7 864,16	Muut omat rahastot	17 298,93	19 827,59
Ennakkomaksut					
	<u>14 585,12</u>	<u>15 190,25</u>			
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	2 376 684,65	2 360 494,15	Ed. tilik. ylijäämä (alijäämä)	4 087 418,82	3 145 207,92
Rakennukset	8 389 981,51	9 383 245,97	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-111 920,05	942 210,90
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 697 238,85	1 664 531,95			
Koneet ja kalusto	527 387,03	542 773,49			
Muut aineelliset hyödykkeet	997 301,33	1 117 921,26	VÄHEMMISTÖOSUUDET		
Ennakkomaksut ja kesken-	88 363,00	10 396,87			
eräiset hankinnat					
	<u>14 076 956,37</u>	<u>15 079 363,68</u>			
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET	35 770,12	37 236,28
Muut osakkeet ja osuudet	201 575,44	204 169,73	Muut pakolliset varaukset	35 770,12	37 236,28
Muut saamiset	<u>8 650,34</u>	<u>8 124,41</u>			
	<u>210 225,78</u>	<u>212 294,14</u>			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	117 981,12	218 925,75	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	126 127,01	227 071,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 047 665,56	4 310 285,50	VIERAS PÄÄOMA	5 697 654,47	5 849 440,52
Vaihto-omaisuus	96 733,75	231 160,00	Pitkäaikainen		
Saamiset			Korollinen vieras pääoma	1 581 122,93	1 687 918,47
Pitkäaikaiset saamiset	23 250,70	23 250,70	Koroton vieras pääoma	823 351,86	821 651,86
Lyhytaikaiset saamiset	<u>652 300,63</u>	<u>735 860,13</u>	Lyhytaikainen		
	<u>675 551,33</u>	<u>759 110,83</u>	Korollinen vieras pääoma	1 868 998,14	1 857 152,23
Rahoitusarvopaperit	204 438,04		Koroton vieras pääoma	1 424 181,54	1 482 717,96
Rahat ja pankkisaamiset	4 070 942,44	3 320 014,67			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>19 467 413,94</u>	<u>19 836 059,32</u>	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>19 467 413,94</u>	<u>19 836 059,32</u>

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kuntalain mukaan tilinpäätökseen on liitettävä myös määrämuotoiset liitetiedot, jotka on esitetty tässä luvussa.

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelmanmukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lokakuussa 2024 antamaa yleisohjetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kunnan tytäryhteisöt: As Oy Kiviöntaito, Kiinteistö Oy Ahmahaka, Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalo ja Vesi-Mega Oy.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltäviä kuntayhtymiä ovat Kainuun liitto ja Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä Eko-Kympä.

Konsernitilinpäätöksen laatimismenetelmät

Kuntayhtymät on yhdistelty rivi riviltä tilinpäätöshetkellä olevan kunnan omistussuuden mukaan. Tytäryhteisöjen tilinpäätökset on yhdistelty kokonaan tytäryhteisöjen ilmoitusten mukaan.

Konsernin sisäinen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäiset omistuksen eliminoinnit on tehty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää. Omistussuuden eliminoinnissa syntynyt omistuksen eliminointiero kirjataan kokonaisuudessaan hankintatilikaudella tuloslaskelmaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen tuloslaskelmiin merkityt olennaiset sisäiset tuotot ja kulut on vähennetty konsernituloslaskelmaa laadittaessa. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu. Sisäisten kiinteistöverojen osuus on 59 TEUR.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu kunnan suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on yleisohjeen mukaisesti jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Tilikaudella 2025 ei ole tapahtunut muutoksia konsernirakenteessa.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Seuraavassa taulukossa on kunnan toimintatuotot tehtäväalueittain (liitetieto 6); vertailuvuosien suuret erot selittyvät sote-uudistuksen vaikutuksilla.

Toimintatuotot tehtäväalueittain						
	Kunta			Muutos -%	Konserni	
	2025	2024	2025		2024	
Yleishallinto	395 471,52	470 036,77	-15,9	515 890,27	586 847,48	
Sosiaali- ja terveystoiminta						
Opetus- ja kulttuuripalvelut	239 694,00	168 777,67	42,0	239 694,00	168 777,67	
Yhdyskuntapalvelut	1 283 967,65	1 375 437,75	-6,7	2 058 141,16	2 095 673,14	
Tekninen toimi	0,00	0,00	-	1 105 233,53	1 197 642,93	
Muut palvelut						
Toimintatuotot yhteensä	1 919 133,17	2 014 252,19	-4,7	3 918 958,96	4 048 941,22	

Seuraavassa taulukossa on verotulot eriteltynä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin; vertailuvuosien suuret erot selittyvät sote-uudistuksen vaikutuksilla tuloveroprosenttiin (liitetieto 7).

Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan tulovero	2 925 070,63	3 146 621,66
Osuus yhteisöveron tuotosta	613 172,34	563 036,90
Kiinteistövero	2 080 257,13	1 971 864,26
Verotulot yhteensä	5 618 500,10	5 681 522,82

Seuraavassa taulukossa on valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely; vertailuvuosien suuret erot selittyvät sote-uudistuksen vaikutuksilla valtionosuuksiin (liitetieto 8).

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	2 084 545,00	1 775 148,00
<i>Siitä</i> : Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	1 015 440,00	916 116,00
<i>Siitä</i> : Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-485 611,00	-491 766,00
Verotulomenetysten korvaus	361 152,00	500 417,00
Verolykkäysten takaisinperintä	0,00	0,00
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>2 975 526,00</i>	<i>2 699 915,00</i>

Seuraavassa taulukossa on palvelujen ostojen erittely, eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin; vertailuvuosien suuret erot selittyvät sote-uudistuksen vaikutuksilla palvelujen ostoihin (liitetieto 9).

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	281 202,69	265 917,27
Muiden palvelujen ostot	2 979 991,11	2 678 164,55
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>3 261 193,80</i>	<i>2 944 081,82</i>

Seuraavassa taulukossa on selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista (liitetieto 11).

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. (kvalt. 30.12.1996 § 71)

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät

Aineettomat oikeudet

Muut aineettomat oikeudet	5 v.	Tasapoisto
---------------------------	------	------------

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Rakennukset	30 v.	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja sillat	15 v.	Tasapoisto
Puistot ja muut yl.alueet	15 v.	Tasapoisto
Vedensjakeluverkosto	35 v.	Tasapoisto
Viemäriverkosto	35 v.	Tasapoisto
Ulkovalaituslaitteet	20 v.	Tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 v.	Tasapoisto
Kaukolämpöverkosto	20 v.	Tasapoisto
Lämpölaitos	15 v.	Tasapoisto

* khall. 26.2.2002 § 64

Koneet ja kalusto

Liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	7 v.	Tasapoisto
Nosturi	5 v.	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5 v.	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa
Muut aineelliset hyödykkeet		Ei poistoa
Enakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa

Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudelta yhteensä 642 591,18€

Tilikauden aikana kuluksi kirjatut pienhankinnat yhteensä 1 754,63 €

Kalusto, jonka arvo on alle 10 000 €, (pienhankintaraja muutos kv.18.3.2003 § 22) on käyttöomaisuushankinta ja kirjataan kuluksi tilinpitovuotena.

Seuraavassa taulukossa on pakollisten varausten muutokset (liitetieto 12).

Pakollisten varausten muutokset	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Ennallistamisvaraus 1.1.	0,00	0,00	30 832,03	29 241,11
Lisäykset tilikaudella			2 386,38	1 590,92
Vähennykset tilikaudella				
Ennallistamisvaraus 31.12.	0,00	0,00	33 218,41	30 832,03
Kierrätyspolttoaineen loppukäsittely 1.1.	0,00	0,00	6 404,25	6 404,25
Lisäykset tilikaudelle				
Vähennykset tilikaudella			-3 852,54	
Kierrätyspolttoaineen loppukäsittely 31.12.	0,00	0,00	2 551,71	6 404,25
Potilasvahinkovakuutusmaksut 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksut 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00

Seuraavassa taulukossa on selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista (liitetieto 13).

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa-alueiden luovutusvoitot	1 666,80	36 874,17	1 666,80	36 874,17
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	1 666,80	36 874,17	1 666,80	36 874,17
Muut toimintakulut				
Kiinteistön luovutustappio	0,00	0,00	0,00	0,00

Seuraavassa taulukossa on osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (liitetieto 14).

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	775,67	917,28
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	656,51	2 005,82
<i>Yhteensä</i>	1 432,18	2 923,10

Seuraavassa taulukossa on erittely poistoeron muutoksista (liitetieto 15).

Erittely poistoeron muutoksista		
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	442 936,98	492 630,84
Poistoeron muutos (-)	179 449,67	49 693,86
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	263 487,31	442 936,98

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Seuraavassa taulukossa on esitetty tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti (liitetieto 18).

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
Arvonkorotuksia ei ole tehty eikä korkomenoja aktivoitu hyödykkeiden hankintamenoon.							
Pysyvät vastaavat 31.12.	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Keskeneräiset hank.	
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 127 402,01	6 392 262,18	1 459 308,58	285 840,66	8 535,54	0,00	10 273 348,97
Lisäykset tilikauden aikana +	22 362,00	76 051,37	223 569,72	85 216,75			407 199,84
Rahoitusosuudet tilikaudella -		5 321,98	71 436,26				76 758,24
Vähennykset tilikaudella-	6 171,50						6 171,50
Siirrot erien välillä +							0,00
Siirrot erien välillä -							0,00
Arvon alentumiset -		307 854,87					307 854,87
Tilikauden poisto -		432 418,12	131 040,22	79 132,84			642 591,18
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 143 592,51	5 722 718,58	1 480 401,82	291 924,57	8 535,54	0,00	9 647 173,02
Kiinteistön arvon alaskirjaaminen 307.854,87 eur tehty KV 27.1.2026 § 8 -päätöksellä.							
Sijoitukset	Aineettomat hyödykkeet		Osakkeet ja osuudet			Yhteensä	
	Muut pitkävaikutt. menot		Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet		Muut saamiset muilta
Hankintameno 1.1.	147 647,98		4 815 320,35	53 036,12	22 559,40	507 924,75	5 398 840,62
Lisäykset tilikaudella							0,00
Vähennykset tilikaudella							0,00
Hankintameno 31.12.	147 647,98		4 815 320,35	53 036,12	22 559,40	507 924,75	5 398 840,62
Pysyvät vastaavat yhteensä 31.12.							15 193 661,62

Seuraavassa taulukossa on muissa yhteisöissä olevia omistuksia koskevat liitetiedot (liitetieto 19–21).

Omistukset muissa yhteisöissä	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus 1000 €		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta+/tappiosta-
Tytäryhteisöt 22)						
Kt Oy Ahmahaka	0185066-4	100 %	100 %	528	2 341	-298
Kt Oy Hyrynsalmen Virastotalo	0543065-9	100 %	100 %	2 372	61	-17
As Oy Kiviöntaito	0669325-8	100 %	100 %	152	3	6
Vesi-Mega Oy	0783302-1	100 %	100 %	1 355	1 183	-248
Kuntayhtymät 23)						
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	1744356-1	3,98 %	3,98 %	62	238	-6
Kainuun Liitto	2496992-4	3,72 %	3,72 %	97	17	-7

Seuraavassa taulukossa on saamisten erittely (liitetieto 22).

Saamisten erittely				
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		55 015,09		58 652,47
Lainasaamiset	334 249,37		334 249,37	
Siirtosaamiset				7 225,92
<i>Yhteensä</i>	334 249,37	55 015,09	334 249,37	65 878,39
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		380,27		368,97
Siirtosaamiset				1 252,70
<i>Yhteensä</i>		380,27		1 621,67
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		39 718,46		68 077,71
Lainasaamiset		16 060,00		16 060,00
Muut saamiset		257 151,29		311 919,01
Siirtosaamiset		59 990,54		44 859,10
<i>Yhteensä</i>	0,00	372 920,29	0,00	440 915,82
<i>Saamiset yhteensä 31.12.</i>	<i>334 249,37</i>	<i>428 315,65</i>	<i>334 249,37</i>	<i>508 415,88</i>

Seuraavassa taulukossa on siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 23).

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot		8 478,62		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	25 000,00	20 000,00		
Muut tulojäämät	34 990,54	24 859,10		
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>59 990,54</i>	<i>53 337,72</i>	<i>88 644,38</i>	<i>72 779,66</i>

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Seuraavassa taulukossa on tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana (liitetieto 24).

Oman pääoman erittely				
	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1. Lisäykset Vähennykset	9 615 064,63	9 615 064,63	9 615 064,63	9 615 064,63
Peruspääoma 31.12.	9 615 064,63	9 615 064,63	9 615 064,63	9 615 064,63
Arvonkorotusrahasto 1.1. Lisäykset Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot Vahinkorahaston pääoma 1.1. Siirrot rahastoon Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12. Muut omat rahastot yhteensä 31.12.			17 298,93	19 827,59
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1. Siirto vahinkorahastoon Korj.edell.tilik. yli-/alijäämä	5 292 693,46	4 066 326,70	4 087 418,82	3 145 207,92
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	5 292 693,46	4 066 326,70		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	624 813,81	1 226 366,76	-111 920,05	942 210,90
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>15 532 571,90</i>	<i>14 907 758,09</i>	<i>13 607 862,34</i>	<i>13 722 311,04</i>

Seuraavassa taulukossa on erittely poistoeroista (liitetieto 25).

Erittely poistoerosta		
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	263 487,31	442 936,98
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>263 487,31</i>	<i>442 936,98</i>

Seuraavassa taulukossa on erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä (liitetieto 28).

Pakolliset varaukset	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä				
Ennallistamisvaraus			33 218,41	30 832,03
Kierrätyspolttoaineen loppukäsittely-varaus			2 551,71	6 404,25
Muut pakolliset, sekajäte				
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä 31.12.</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>35 770,12</i>	<i>37 236,28</i>

Seuraavassa taulukossa on velkojen erittely (pitkä- ja lyhytaikaiset) (liitetieto 29).

Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		50 328,28		69 508,91
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		<i>50 328,28</i>		<i>69 508,91</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		862,90		1 933,28
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		<i>862,90</i>		<i>1 933,28</i>
Velat muille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		483 953,72		537 237,66
Muut velat		122 214,70		109 639,43
Siirtovelat		484 637,68		497 337,60
Lainat		1 700 000,00		1 700 000,00
<i>Yhteensä</i>		<i>2 790 806,10</i>		<i>2 844 214,69</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>		<i>2 841 997,28</i>		<i>2 915 656,88</i>

Seuraavassa taulukossa on muiden velkojen erittely (liitetieto 31).

Muiden velkojen erittely				
	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikainen				
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	122 214,70	109 639,43	203 131,72	224 904,35
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>122 214,70</i>	<i>109 639,43</i>	<i>203 131,72</i>	<i>224 904,35</i>

Seuraavassa taulukossa on siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 32).

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	432 291,04	428 691,66	506 673,23	494 146,71
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset			0,00	0,00
Korkojaksotukset	4 688,93	2 722,00	4 688,93	2 722,00
Muut menojäämät	47 657,71	65 923,94	57 857,18	75 472,52
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>484 637,68</i>	<i>497 337,60</i>	<i>569 219,34</i>	<i>572 341,23</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>484 637,68</i>	<i>497 337,60</i>	<i>569 219,34</i>	<i>572 341,23</i>

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Seuraavassa taulukossa on vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteis-
summa (liitetieto 37).

Vuokravastuut				
	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	73 800,76	82 879,33	77 305,02	86 818,24
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	38 324,80	43 364,52	41 017,53	45 967,11
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnesships)				
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.				

Seuraavassa taulukossa on kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin
kuuluvien yhteisöjen puolesta (liitetieto 38).

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
	Kunta		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset				
Kt Oy Ahmahaka				
<i>Alkuperäinen pääoma € 10396/02</i>	<i>2 500 000</i>	<i>2 500 000</i>	<i>2 500 000</i>	<i>2 500 000</i>
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	720 460	720 460	720 460	720 460
<i>Alkuperäinen pääoma € 10397/02</i>	<i>1 600 000</i>	<i>1 600 000</i>	<i>1 600 000</i>	<i>1 600 000</i>
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	693 000	693 000	693 000	693 000
<i>Alkuperäinen pääoma € Danske Bank</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	120 000	160 000	120 000	160 000

Seuraavassa taulukossa on kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista (liitetieto 39).

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	18 596 196,00	17 829 512,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	23 803,00	19 133,00

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Seuraavassa taulukossa on henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain ja henkilötyövuodet (liitetieto 41).

Henkilöstön lukumäärä 31.12.			
	2025	2024	Muutos
<i>Hallintopalvelut</i>	10	12	-2
toistaiseksi palkatut	5	5	0
määräaikaiset	5	7	-2
palkkatuetut	0	0	0
<i>Sivistyspalvelut</i>	52	49	3
toistaiseksi palkatut	35	35	0
määräaikaiset	16	13	3
oppisopimus	1	1	0
<i>Tekniset palvelut</i>	12	9	3
toistaiseksi palkatut	11	8	3
määräaikaiset	1	1	0
palkkatuetut	0	0	0
<i>Yhteensä</i>			
toistaiseksi palkatut	51	48	3
määräaikaiset	22	21	1
palkkatuetut	0	0	0
oppisopimus	1	1	0
<i>Yhteensä</i>	74	70	4
<i>Kunnan vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.</i>			
Hallintopalvelut	5	5	0
Sivistyspalvelut	35	35	0
Tekniset palvelut	11	8	3
<i>Yhteensä</i>	51	48	3

Henkilötyövuodet 31.12.		
HTV2	2025	2024
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	10,6	13,0
Sivistyspalvelut	49,8	47,1
Tekniset palvelut	13,7	15,3
<i>Yhteensä</i>	<i>74,1</i>	<i>75,4</i>

Seuraavassa taulukossa on esitetty henkilöstökulut: tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen (liitetieto 42).

Henkilöstökulut			
	2025	2024	Muutos -%
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	3 427 386,37	3 271 628,70	4,8
Henkilöstökorvaukset	-74 861,24	-49 679,60	50,7
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	676 688,87	697 847,25	-3,0
Muut henkilösivukulut	88 292,65	69 803,68	26,5
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 117 506,65	3 989 600,03	3,2
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	10 859,48	-100,0
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>4 117 506,65</i>	<i>4 000 459,51</i>	<i>2,9</i>

Seuraavassa taulukossa on luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (liitetieto 43).

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
KESK	3 382,59	2 845,60
VAS	201,17	428,25
SDP	909,50	635,25
PERUSSUOMALAISET	410,27	97,50
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>4 903,53</i>	<i>4 006,60</i>

Seuraavassa taulukossa on tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 44).

Tilintarkastajan palkkiot		
	2025	2024
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 223,58	10 170,40
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan avustaminen	1 917,00	1 890,00
Muut palkkiot		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>11 140,58</i>	<i>12 060,40</i>

4.6 Organisaatorakenne / Tilikartta

taso 1 = kunta

taso 2 = toimiala

taso 3 = palvelualue

taso 4 = palveluyksikkö1

taso 5 = palveluyksikkö2 (ei käytössä)

taso 6 = palveluyksikkö 3 (ei käytössä)

kustannuspaikka

1	2	3	4	KP_nro	Nimi	Taso
1	0	0	0		HYRYNSALMEN KUNTA	1
1	10	0	0		HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT	2
1	10	100	0		Yleishallinto	3
1	10	100	1010		Kunnanvaltuusto	4
1	10	100	1010	10101	Kunnanvaltuusto	
1	10	100	1020		Kunnanhallitus	4
1	10	100	1020	10201	Kunnanhallinto	
1	10	100	1020	10202	Kunnallisverotus	
1	10	100	1020	10203	Joukkoliikenne	
1	10	100	1020	10204	Nuorisovaltuusto	
1	10	100	1020	10205	Itäinen Etappireitti- ja Hallan -kirja	
1	10	100	1020	10206	Vammais- ja vanhusneuvosto	
1	10	100	1020	10209	Jokihelmi-kirja	
1	10	100	1020	10210	Uudisasukkaat Olli ja Elina -kirja	
1	10	100	1030		Maakuntahallinto	4
1	10	100	1030	10303	Kainuun liitto, maksusuudet	
1	10	100	1030	10304	Ympäristöterveydenhuolto	
1	10	100	1040		Tilintarkastus	4
1	10	100	1040	10401	Tilintarkastus	
1	10	100	1050		Vaalit	4
1	10	100	1050	10501	Kunnallisvaalit	
1	10	100	1050	10502	Presidentinvaalit	
1	10	100	1050	10503	Eduskuntavaalit	
1	10	100	1050	10504	Eu-vaalit	
1	10	100	1050	10505	Aluevaalit	
1	10	100	1060		Hallinto ja henkilöstöpalvelut	4
1	10	100	1060	10601	Hallintopalvelut	
1	10	100	1060	10602	Hallintokunnille vyörytettävät erät	
1	10	100	1060	10603	Henkilöstöhallinto	
1	10	100	1060	10604	Yhteistyötoimikunta	
1	10	100	1060	10605	Työsuojelua/-kykyä ylläpitävä toiminta	
1	10	100	1060	10606	Työterveyshuolto	
1	10	100	1060	10607	Laskutett.KuEL-eläkemenop. (Rvi)	
1	10	100	1060	10608	Vanhat ja siirtyneet eläkevastuut	
1	10	100	1060	10609	Virastotalon keittiö	
1	10	100	1060	10610	Talous- ja henkilöstöhallinto	

1	10	100	1070		Työllistämistoimenpiteet	4
1	10	100	1070	10701	Tukityöllistäminen	
1	10	100	1070	10702	Työllistäminen Hallintopalvelut	
1	10	100	1070	10703	Työllistäminen Ympäristötyöt	
1	10	100	1070	10704	Nuorten kesätyöt	
1	10	100	1080		Työllistymispalvelut	4
1	10	100	1080	10800	Työllistymispalvelut	
1	10	100	1080	10801	Työllistymistä tukevat palvelut ja koulutuspalvelu	
1	10	100	1080	10802	Työnantaja-asiakkaiden palvelut	
1	10	100	1080	10803	Lakisääteinen henkilöasiakkaan palvelu	
1	10	100	1080	10804	Kunnan muut työllisyyspalvelut	
1	10	120	0		Elinvoimapaalvelut	3
1	10	120	0	12001	Hallinto	
1	10	120	0	12002	Matkailun markkinointi	
1	10	120	0	12003	Tapahtumat	
1	10	120	0	12004	Suopotkupallo	
1	10	120	0	12005	Elinvoimavaliokunta	
1	10	130	0		Hanketoiminta	3
					Uudistavaa vetovoimaa matkailuun - Arctic Lakeland	
1	10	130	0	13004	Kainuu -hanke	
1	10	130	0	13005	Projektien kuntaosuudet	
1	10	130	0	13006	Vihreä siirtymä, Ylä- ja Itä-Kainuun osaamiskeskus	
1	10	130	0	13007	Digitaalisen markkinoinnin kehittämishanke	
1	10	135	0		Aluearkkitehti	3
1	10	135	0	41501	Aluearkkitehti	
1	10	140	0		Maaseutupalvelut	3
1	10	140	1410		Maaseutuhallinto	4
1	10	140	1410	14101	Maa- ja metsätalous	
1	30	0	0		SIVISTYSPALVELUT	2
1	30	300	0		Sivistyshallinto	3
1	30	300	0	30001	Sivistyspalvelut hallinto	
1	30	300	0	30002	Hyvinvointivaliokunta	
1	30	310	0		Varhaiskasvatus	3
1	30	310	0	31001	Varhaiskasvatus hallinto	
1	30	310	0	31002	Perhepäivähoito	
1	30	310	0	31003	Ryhmäperhepäivä Naperola	
1	30	310	0	31004	Ryhmäpäivähoito Touhula	
1	30	310	0	31005	Ryhmäperhepäivähoito Lumikki	
1	30	310	0	31006	Ryhmäperhepäivähoito Muksula	
1	30	310	0	31007	Alle kouluikäisten päiväkerhot	
1	30	310	0	31008	Päiväkotit Pääskynpesä	
1	30	310	0	31009	Valssi-hanke	
1	30	320	0		Perusopetus	3
1	30	320	3210		Perusopetuksen yhteiset toiminnot	4
1	30	320	3210	32101	Perusopetus, yhteiset toiminnot	
1	30	320	3210	32102	Perusopetus, yhteinen sis.hallinto	

1	30	320	3210	32103	Perusopetus, yhteinen opetus	
1	30	320	3210	32104	Perusopetus, yhteinen muu oppilashuolto	
1	30	320	3210	32105	Perusopetus, yhteinen ruokailu	
1	30	320	3210	32106	Perusopetus, yhteinen kiinteistöjen ylläpito	
1	30	320	3220		Yhtenäiskoulu	4
1	30	320	3220	32201	Yhtenäiskoulu	
1	30	320	3220	32202	Yhtenäiskoulu, sisäinen hallinto	
1	30	320	3220	32203	Yhtenäiskoulu, esiopetus	
1	30	320	3220	32204	Yhtenäiskoulu, opetus	
1	30	320	3220	32205	Yhtenäiskoulu, muu oppilashuolto	
1	30	320	3220	32206	Yhtenäiskoulu, ruokailu	
1	30	320	3220	32207	Yhtenäiskoulu, kiinteistöjen ylläpito	
1	30	320	3220	32208	Yhtenäiskoulu, laskutettavat	
1	30	320	3220	32209	Yhtenäiskoulu, yhteinen kuljetus	
1	30	320	3230		Moision koulu	4
1	30	320	3230	32301	Moision koulu	
1	30	320	3230	32302	Moisio, sisäinen hallinto	
1	30	320	3230	32303	Moisio, esiopetus	
1	30	320	3230	32304	Moisio, opetus	
1	30	320	3230	32305	Moisio, muu oppilashuolto	
1	30	320	3230	32306	Moisio, ruokailu	
1	30	320	3230	32307	Moisio, kiinteistöjen ylläpito	
1	30	320	3240		Teknisen työn tila (Niva)	4
1	30	320	3240	32401	Teknisen työn tila	
1	30	320	3240	32402	Tekninen työ, opetus	
1	30	320	3240	32403	Tekninen työ, kiinteistön ylläpito	
1	30	320	3250		Aamu- ja iltapäivätoiminta	4
1	30	320	3250	32501	Aamu- ja iltapäiväkerhot	
1	30	325	0		Kansalaisopisto	3
1	30	325	0	32601	Kansalaisopisto	
1	30	330	0		Sivistyspalvelujen hanketoiminta	3
1	30	330	0	33002	Koulut.tasa-arvo edist.toim.piteet	
1	30	330	0	33006	Suomen mallin harrastetoiminta	
1	30	330	0	33008	Sitouttava kouluyhteisötyö SKY1	
1	30	330	0	33009	Koronaongelmien tuen tehostaminen	
1	30	330	0	33010	Varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja laatu	
1	30	330	0	33011	Alakoululaisten päiväleirit	
1	30	330	0	33012	Tukea lähelle	
1	30	330	0	33013	Nuorisotyön vahv&keh kouluissa 9.1.23-20.12.24	
1	30	330	0	33014	Koulut.tasa-arvo edist.toim.piteet JATKO33002	
1	30	330	0	33016	TOKI-hanke	
1	30	330	0	33017	Sitouttava kouluyhteisötyö SKY2	
1	30	330	0	33018	Varhaisen tuen tehostaminen esi-&peop	
1	30	330	0	33019	Alakoululaisten päiväleirit ja kerhot 2024-2025	
1	30	330	0	33020	KuntoKipinä	
1	30	330	0	33021	Tuen tarpeeseen vastaaminen varhaiskasv. Ja perusop	

1	30	330	0	33022	Aktiivinen opiskelija Hyry 2024	
1	30	330	0	33023	Verkosto peruskoulu	
1	30	330	0	33024	Kuntokipinä - Uusi aika	
1	30	330	0	33025	Loma-aikaan sijoittuvat leirit 2025	
1	30	330	0	33026	Vapaan sivistystyön opintoseteliavustukset 2025	
1	30	330	0	33027	Sydän-Kainuun lukevat kunnat	
1	30	330	0	33028	Harrastamisen Suomen malli 6.kausi	
1	30	330	0	33029	OULU2026: Me olemme kulttuuria	
1	30	330	0	33030	Jotpa-hanke	
1	30	340	0		Kulttuuripalvelut	3
1	30	340	0	34002	Kulttuuritoimi	
1	30	340	0	34003	Musiikki ja taidekasvatus	
1	30	340	0	34004	Museo	
1	30	345	0		Kirjasto	3
1	30	345	0	34001	Kirjasto	
1	30	350	0		Vapaa-aika-palvelut	3
1	30	350	3510		Liikuntatoimi	4
1	30	350	3510	35101	Liikuntatoimi	
1	30	350	3510	35102	Kuntosali	
1	30	350	3520		Nuorisotoimi	4
1	30	350	3520	35201	Nuorisotoimi	
1	30	350	3520	35202	Etsivä nuorisotyö	
1	40	0	0		TEKNISET PALVELUT	2
1	40	400	0		Tekninen hallinto	3
1	40	400	4000		Tekniset palvelut hallinto	4
1	40	400	4000	40001	Tekniset palvelut hallinto	
1	40	400	4060		Lupa- ja valvontalautakunta	4
1	40	400	4060	40003	Lupa- ja valvontalautakunta	
1	40	410	0		Valvonta ja kaavoitus	3
1	40	410	4110		Rakennusvalvonta	4
1	40	410	4110	41101	Rakennusvalvonta	
1	40	410	4120		Ympäristönvalvonta	4
1	40	410	4120	41201	Ympäristönvalvonta	
1	40	410	4130		Kaavoitus	4
1	40	410	4130	41301	Yleinen kaavoitus	
1	40	410	4130	41304	Tuulivoimayleiskaava	
1	40	410	4130	41305	Pienten kuntien paikkatietohanke	
1	40	410	4130	41306	KATTI-hanke	
1	40	420	0		Liikenneväylät	3
1	40	420	4210		Asemakaavatiet	4
1	40	420	4210	42101	Asemakaavatiet	
1	40	420	4210	42102	KK:n asemakaavatiet	
1	40	420	4210	42103	Ukkohall.asemakaavatiet	
1	40	420	4220		Yksitystiet	4
1	40	420	4220	42201	Yksitystiet	
1	40	420	4220	42203	Hakolantie	

1	40	420	4220	42204	Hannuksentie
1	40	420	4220	42205	Heikkilänvaarantie
1	40	420	4220	42206	Heinijärventie
1	40	420	4220	42207	Honkarannantie
1	40	420	4220	42208	Kaiskontie
1	40	420	4220	42209	Joutenniementie
1	40	420	4220	42210	Järveläntie
1	40	420	4220	42211	Kangaskylä-Autiontie
1	40	420	4220	42212	Karjokankaantie
1	40	420	4220	42213	Karpinvaara-Matinvaarantie
1	40	420	4220	42214	Katajarannantie
1	40	420	4220	42215	Koivistontie
1	40	420	4220	42216	Koivuahontie
1	40	420	4220	42217	Kokkovaarantie
1	40	420	4220	42218	Kummuntie
1	40	420	4220	42219	Kylmäpuro-Jokivaarantie
1	40	420	4220	42220	Kypärävaarantie
1	40	420	4220	42221	Kyröntie
1	40	420	4220	42222	Latvantie
1	40	420	4220	42223	Lauttalantie
1	40	420	4220	42224	Lehtosuo-Pekankyläntie
1	40	420	4220	42225	Lehtosärkantie
1	40	420	4220	42226	Letuskyläntie
1	40	420	4220	42227	Lokkisuontie
1	40	420	4220	42228	Luokkipurontie
1	40	420	4220	42229	Mustajärventie
1	40	420	4220	42230	Mäkikyläntie
1	40	420	4220	42231	Mäntylammentie
1	40	420	4220	42232	Mäntyläntie
1	40	420	4220	42233	Mäntymäentie
1	40	420	4220	42234	Niemeläntie
1	40	420	4220	42235	Niemislammentie
1	40	420	4220	42237	Nuottisuontie
1	40	420	4220	42238	Palovaarantie
1	40	420	4220	42239	Petrontie
1	40	420	4220	42240	Pihlajaniementie
1	40	420	4220	42241	Poutalantie
1	40	420	4220	42242	Pussilantie
1	40	420	4220	42243	Pöytävaarantie
1	40	420	4220	42244	Rakkulantie
1	40	420	4220	42245	Riiheläntie
1	40	420	4220	42246	Roukaj-Hirvivaarantie
1	40	420	4220	42247	Salovaarantie
1	40	420	4220	42248	Seitenoikeantie
1	40	420	4220	42249	Sopasenahontie
1	40	420	4220	42250	Tahvelantie

1	40	420	4220	42251	Tapiorinteentie	
1	40	420	4220	42252	Terva-ahontie	
1	40	420	4220	42253	Tervalantie	
1	40	420	4220	42254	Tiikkajantie	
1	40	420	4220	42255	Tololantie	
1	40	420	4220	42256	Tulilehdontie	
1	40	420	4220	42257	Virrantie	
1	40	420	4220	42258	Vuoriniementie	
1	40	420	4220	42259	Vääräläntie	
1	40	420	4220	42260	Teerivaarantie	
1	40	420	4220	42261	Ranta-ahon tie	
1	40	420	4220	42262	Muut alueet ja tiet	
1	40	430	0		Ulkoilu ja yleiset alueet	3
1	40	430	4310		Liikuntapaikat ja yleiset alueet	4
1	40	430	4310	43101	Puistot ja yleiset alueet	
1	40	430	4310	43102	Vuolijat-veistos	
1	40	430	4310	43103	Liikuntapaikat ja reitistöt	
1	40	430	4310	43104	Suopotkupalloareena	
1	40	430	4310	43105	Ensilumenlatu	
1	40	430	4310	43106	Ladut kk	
1	40	430	4310	43107	Ladut Ukkohalla	
1	40	430	4310	43108	Reitistöt	
1	40	430	4310	43109	Luistinrata/kaukalo	
1	40	430	4310	43110	Tori	
1	40	430	4310	43111	Syvjärven niitto	
1	40	430	4320		Maa-alueet	4
1	40	430	4320	43201	Omassa käytössä olevat maa- ja metsätilat	
1	40	430	4320	43202	Vuokralle annetut maa- ja metsätilat	
1	40	430	4330		Ajoharjoittelurata	4
1	40	430	4330	43301	Ajoharjoittelurata	
1	40	440	0		Kiinteistöt	3
1	40	440	4410		Asuinrakennukset ja huoneistot	4
1	40	440	4410	44101	Asuinrakennukset ja huoneistot	
1	40	440	4410	44102	Kiinteistöt-hallinto	
1	40	440	4410	44103	Kiinteistöt-varallaolo	
1	40	440	4410	44104	Kunnanvirasto	
1	40	440	4410	44105	Kuntosali	
1	40	440	4410	44107	Hahtolan ruokala	
1	40	440	4410	44108	Iston koulu	
1	40	440	4410	44109	Moision koulu	
1	40	440	4410	44110	Yhtenäiskoulu	
1	40	440	4410	44111	Nivan huoltorakennus	
1	40	440	4410	44112	Yhtenäiskoulun tekninen tila	
1	40	440	4410	44113	Liikuntahalli	
1	40	440	4410	44114	Ent.lukio	
1	40	440	4410	44115	Kirjasto	

1	40	440	4410	44116	Kaunislehto museo	
1	40	440	4410	44117	Tervatörmä	
1	40	440	4410	44118	Hieteniemen kiinteistöt	
1	40	440	4410	44119	Isku katsomo	
1	40	440	4410	44120	Arkkola	
1	40	440	4410	44122	Varikko/varastot	
1	40	440	4410	44123	As Oy Kiviöntaito	
1	40	440	4410	44124	Kirjaston asunnot	
1	40	440	4410	44125	Moision asunnot	
1	40	440	4410	44126	Moision vanhakoulu	
1	40	440	4410	44127	Palvelukeskuskeittiö	
1	40	440	4410	44129	Palvelukeskus Hoivakoti	
1	40	440	4410	44130	Palvelukeskus Päivätoiminta	
1	40	440	4410	44131	Terveysasema	
1	40	440	4410	44132	Ratatie 4 varasto	
1	40	440	4410	44133	Ukkohallan pirtti	
1	40	440	4410	44134	Päiväkoti	
1	40	440	4410	44135	Vuorisuon sauna	
1	40	440	4410	44136	Ensihoidon tilat (talli)	
1	40	440	4410	44137	Ahmahaka-varallaolähdöt	
1	40	440	4410	44138	Virastotalo-varallaolähdöt	
1	40	440	4410	44139	Kiinteistöt-varallaolähdöt	
1	40	440	4410	44140	Kiinteistönhoitajien palvelut	
1	40	440	4420		Teollisuustilat	4
1	40	440	4420	44201	Teollisuustilat	
1	40	440	4420	44202	Teollisuustilat-hallinto	
1	40	440	4420	44203	Hietaniemi 5 (tiilirak)	
1	40	440	4420	44204	Hietaniemi 5 B	
1	40	440	4420	44205	Monihalli A	
1	40	440	4420	44206	Monihalli B	
1	40	440	4420	44207	Monihalli C	
1	40	440	4420	44208	Monihalli D	
1	40	440	4420	44210	Ratahalli 2	
1	40	440	4420	44211	Teollisuustie 2 (ent.Parker)	
1	40	440	4420	44212	Paloasema	
1	40	440	4420	44214	Heinijärventie 10	
1	40	440	4420	44215	Taitolan toimitilat	
1	40	440	4420	44216	Teollisuuden vastaanottohalli	
1	40	440	4420	44218	Vonkan kesäravintola	
1	40	440	4420	44219	Vonkan leirintäalue	
1	40	440	4420	44220	Hallan Sauna	
1	40	450	0		Konevarikko	3
1	40	450	4510		Konevarikko	4
1	40	450	4510	45101	Konevarikko	
1	40	450	4510	45102	Kuorma-auto SEZ-205	
1	40	450	4510	45103	Kiint.huoltoauto SMA-240	

1	40	450	4510	45104	Traktori 487-AAI	
1	40	450	4510	45105	Traktori 523-CBB	
1	40	450	4510	45106	Kubota 454-BAC	
1	40	450	4510	45107	Ruoankuljet. KEF-505	
1	40	450	4510	45108	Latukone	
1	40	450	4510	45109	Moottorikelkat	
1	40	450	4510	45110	Pienkoneet-kalusto	
1	80	0	0		RAHOITUS	2
1	80	800	0		KUNNAN RAHOITUSOSA	3
1	80	800	8010		Rahoitus	4
1	80	800	8010	80101	Rahoitustuotot	
1	80	800	8020		Korot	4
1	80	800	8020	80201	Korkotuotot	
1	80	800	8020	80202	Korkokulut	
1	80	800	8030		Muut rahoitustuotot ja -kulut	4
1	80	800	8030	80301	Muut rahoitustuotot	
1	80	800	8030	80302	Muut rahoituskulut	
1	80	800	8040		Tulorahoituksen korjauuserät	4
1	80	800	8040	80401	Varausten lis./vähennys	
1	90	0	0		INVESTOINNIT	2
1	90	910	0		Aineettomat hyödykkeet	3
1	90	910	9100		Muut pitkävaikutteiset menot	4
1	90	910	9100	90101	Muut pitkävaikutteiset menot	
1	90	910	9100	91002	Kunnan nettisivujen uusiminen	
1	90	910	9100	91003	Sähköinen arkistointi	
1	90	910	9100	91004	Osallistuva budjetointi	
1	90	920	0		Kiinteä omaisuus	3
1	90	920	9200		Maa- ja vesialueet	4
1	90	920	9200	90201	Maa- ja vesial. hankinta	
1	90	920	9200	90202	Maa- ja vesial. myynti	
1	90	920	9200	92001	Maa- ja vesialueet	
1	90	930	0		Rakennukset	3
1	90	930	9300		Hallintotoimen rakennukset	4
1	90	930	9300	90301	Hallintotoimen rakennukset	
1	90	930	9310		Sos. ja terveystoimen rakennukset	4
1	90	930	9310	90302	Sos. ja terveystoimen rakennukset	
1	90	930	9310	93105	Hoitokoti Hyrynsalmi, paloilmotintakeskus	
1	90	930	9320		Sivistystoimen rakennukset	4
1	90	930	9320	90303	Sivistystoimen rakennukset	
1	90	930	9320	93211	Yhtenäiskoulu; hk:n pp-alueen laaj., asfaltointi ja latauspiste	
1	90	930	9330		Ympäristötoimen rakennukset	4
1	90	930	9330	90304	Ympäristötoimen rakennukset	
1	90	930	9330	93307	Kunnan varikko, automaation uusinta	
1	90	930	9330	93308	Palvelukeskus keittiö, laitehankinnat	
1	90	930	9340		Teollisuustilat	4

1	90	930	9340	90305	Teollisuustilat Paloasema muutostyöt (jäähd.ja varavoimakyt.auto- maatio)	
1	90	930	9340	93402		
1	90	940	0		Kiinteät rakenteet ja laitteet	3
1	90	940	9400		Liikenneväylät	4
1	90	940	9400	90401	Liikenneväylät	
1	90	940	9400	94006	Luusuantien kunnostaminen	
1	90	940	9400	94007	Poromiehentie, suunnittelu (-25) ja toteutus (-26)	
1	90	940	9400	94008	Koskitien kunnostaminen	
1	90	940	9400	94009	Kaavatien muutos kortteli 13/Ukkohalla	
1	90	940	9450		Liikunta- ym. yleiset alueet	4
1	90	940	9450	90402	Liikunta- ym. yleiset alueet	
1	90	940	9450	94511	Latuvalaistus kk: LED	
1	90	940	9450	94512	Kuntoportaat	
1	90	940	9450	94513	Vonkan uimarannan kunnostus (OUMO)	
1	90	940	9450	94514	Jääkiekkokaukalon kattaminen (suunnittelu)	
1	90	950	0		Irtain omaisuus	3
1	90	950	9500		Sivistystoimen irtaimisto	4
1	90	950	9500	94510	Yhtenäiskoulu; musiikkiluokan oppilaskalusteet	
1	90	950	9550		Teknisen toimen irtaimisto	4
1	90	950	9550	90502	Teknisentoimen irtaimisto	
1	90	950	9550	95501	Kaluston hankinnat	
1	90	960	0		Osakkeet ja osuudet	3
1	90	960	9600		Osakkeet ja osuudet	4
1	90	960	9600	90601	Osakkeiden hankinta	
1	90	960	9600	90602	Osakkeiden myynti	
1	90	960	9600	96001	Osakkeet ja osuudet	

4.7 Tositelajit

Käytetyt tositelajit ja tositenumerosarjat v. 2025

OR – Ostolaskut	1–19999
MR – Myyntilaskut	10000–19999
T1 – Tiliote	30000–39999
PA – Palkat	50000–59999
MU – Muistiot	90000–99999

4.8 Tilinpäätösasiakirjat

Käytetyt tilinpäätösasiakirjat v. 2025

TASEKIRJA

Toimintakertomus	
Totetutumisvertailut	
	Käyttötalouden toteutuminen
	Investointien toteutuminen
	Rahoitusosan toteutuminen
Tilinpäätöslaskelmat	
	Tuloslaskelma
	Rahoituslaskelma
	Tase
	Konsernitase
Luettelot ja selvitykset	
	Päiväkirja
	Pääkirja

Käytetyt kirjanpitokirjat
Päiväkirja
Pääkirja
Tase-erittelyt
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Käyttöomaisuuskirjanpito

4.9 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Hyrnsalmi 24.3.2026

Kati Kaartinen

Samuli Kaartinen

Taru Kemppainen

Tuula Kivijärvi

Heimo Moilanen

Mikael Romppainen

Jussi Tolonen

Jouni Ponnikas

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on sähköisen allekirjoituksen päivänä annettu kertomus.

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Jyri Pesonen
JHT, KHT

This document contains 138 pages before this page

Dokumentet inneholder 138 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 138 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 138 sider før denne side

Detta dokument innehåller 138 sidor före denna sida

JYRI-PEKKA PESONEN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: BDO Audiator Oy

8402cb82-2e96-46d7-960f-3512079c0038 - 2026-05-12 13:14:01 UTC +03:00

BankID / MobileID - 82ee402f-d019-4099-8220-f52b0499d072 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende